

Grankulla stads välfärdsberättelse 2017–2020

Stadsfullmäktige 13.11.2017

**Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad**

Sisällys

1	1 Valfärd enligt indikatorer och övrig information	3
	1. Befolkning och levnadsförhållanden.....	3
	1.1 Befolkningsutveckling	3
	1.2 Befolkningens utbildning och inkomster	8
	1.3 Levnadsförhållanden, miljö och tjänster	10
	1.4 Deltagande och demokrati.....	15
	2. Barn, ungdomar och barnfamiljer	17
	2.1 Familjestruktur och inkomster	17
	2.2 Barnskydd	18
	2.3 Förebyggande tjänster för barnfamiljer	19
	2.4 Familjerådgivning	20
	2.5 Mödra- och barnrådgivningen.....	20
	2.6 Småbarnspedagogik	21
	2.7 Grundläggande utbildning	23
	2.8 Hobby och fritid	32
	3. Barn och unga vuxna	34
	3.1 Ungdomsgarantin.....	34
	3.2 Gymnasieelevernas välfärd	36
	4. Invånare i arbetsför ålder (25–64 år).....	41
	4.1 Hälsa och inkomster	41
	4.2 Integrationsfrämjande tjänster.....	48
	4.3 Kulturtjänsterna	48
	4.4 Biblioteket och medborgarinstitutet	49
	4.5 Idrottstjänsterna.....	49
	5. Seniorer	51
2	2 Stadens personal och ekonomi.....	54
3	3 Utvärdering av insatsområdena, målen och åtgärderna	56
	1. Sammanfattning.....	56
	2. Hälsöfrämjande inom sektorerna.....	56
	3. Indikatorer för välbefinnande i programmet Hälsa 2015	58
4	4 Slutsatser och åtgärdsförslag	59

DEL I: UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2013–2016

Inledning

Välfärdsberättelsen är en beskrivning av Grankullabornas välfärd och av hur man lyckats att genomföra strategierna. Berättelsen bygger på de olika sektorernas omfattande kunskapsbas. Välfärdsberättelsen utgör bakgrundsmaterial och arbetsredskap för förtroendevalda, stadens ledning och sektorerna vid planeringen av strategier, ekonomin och verksamheten, vid beslutsfattandet och vid uppföljning av välfärden. Regelbundna välfärdsberättelser som bereds för varje fullmäktigeperiod utgör ett system för uppföljning av välfärds- och hälsofrämjandet i kommunen. Välfärdsberättelsen preciserar befolkningens välfärdsbehov och utvärderar verksamheten och resurserna i förhållande till behoven.

I hälso- och sjukvårdslagen (12 §) åläggs kommunerna att bevaka kommuninvånarnas hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa inom varje befolkningsgrupp. I den aktuella välfärdsberättelsen utgår observationerna från ett livscykelänkande med separata analyser av barn och unga, arbetsföra och seniorer. Indikatorerna på välfärd har hämtats ur ett brett urval olika statistikdatabaser samt olika slag av utredningar. Institutets för hälsa och välfärd (THL) databaser utgör en central källa, liksom även arbets- och näringsministeriets samt FPA:s databaser. Också stadens egna utredningar och statistik har använts som bakgrundsmaterial. Indikatorerna beskriver olika faktorer som påverkar invånarnas välfärd. Indikatordata från SOTKANet, som underhålls av THL, används vid jämförelser mellan Grankulla och grannkommunerna Esbo, Helsingfors, Vanda, Kyrkslätt och Sibbo, och förändringarna betraktas i ett långtidsperspektiv. Utgående från detta presenteras sedan slutsatser, som påverkar stadens utvecklingsstrategi.

Välfärdsberättelsen görs upp som ett samarbete mellan de olika sektorerna; arbetet koordineras av ledningsgruppen för hälsofrämjandet (TEJO) och leds av stadens ledningsgrupp.

1 1 Välfärd enligt indikatorer och övrig information

1. Befolkning och levnadsförhållanden

1.1 Befolkningsutveckling

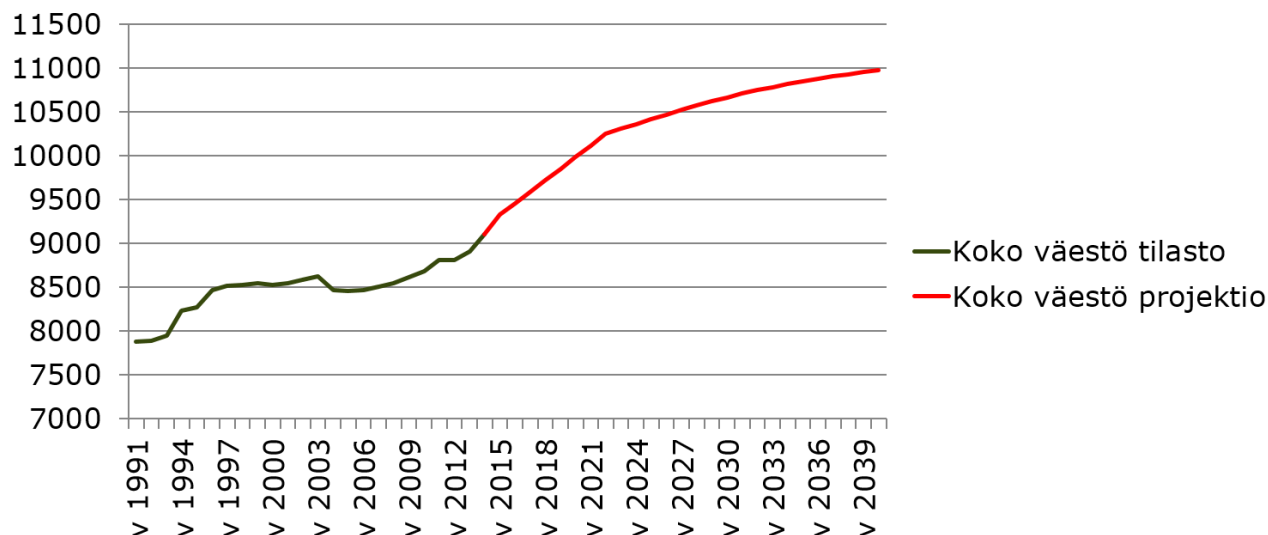
Grankullas invånarantal den 31 december 2016 var 9 399 invånare. Minskningen jämfört med föregående år var 87 personer (0,9 %). År 2016 föddes 55 barn i Grankulla, och antalet personer som dog var 89. Utflyttningsöverskottet under året var 53 personer. Invånarantalets exceptionellt negativa utveckling jämfört med de senaste åren och även prognoserna för kommande år förklaras delvis också av det låga antalet nya bostäder år 2016, då flera projekt ännu befinner sig i bygg- eller planläggningsfasen. Också det faktum att yrkeshögskolan Diakonias Grankullaenhet upphört kan ha bidragit till de sjunkande befolkningssiffrorna särskilt i åldersgruppen 20–24-åringar.

Grankullas befolkning enligt åldersgrupp 2012–2016

Åldersgrupp	2012	2013	2014	2015	2016
0 - 6	665	643	637	638	596
7 - 14	1 004	1 025	1 062	1 095	1 112
15 - 64	5 414	5 545	5 690	5 769	5 712
65 -	1 827	1 888	1 968	1 984	1 977
Sammanlagt	8 910	9 101	9 357	9 486	9 397

Källa: Statistikcentralen, 2017

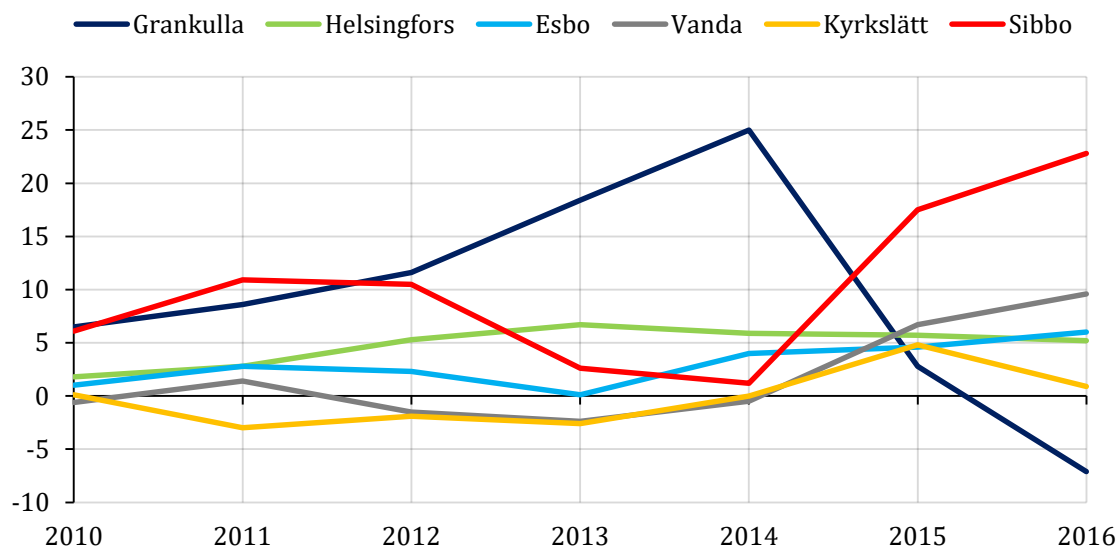
Väestö 1990-2014 ja projektio 2014-2040

Källa: Kaupunkitutkimus TA Oy, 2015.

Enligt en invånarprojektion som gjordes upp av Kaupunkitutkimus TA Oy år 2015 kommer befolkningmängden i Grankulla att växa och passera 10 000 invånare år 2021.

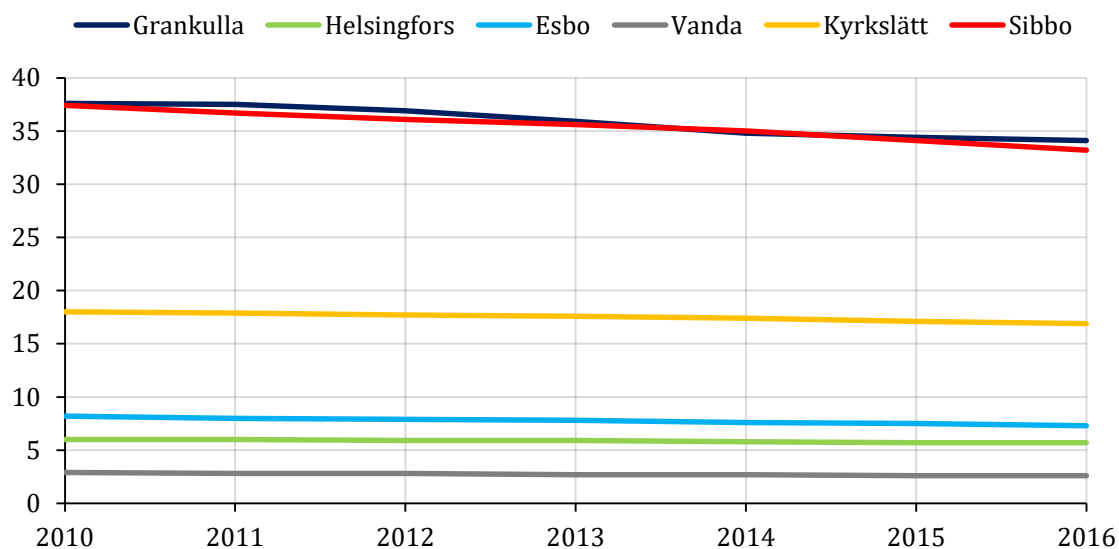
Nettoflyttning mellan kommuner / 1 000 invånare

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Indikatorn visar nettoflyttningen mellan kommunerna per 1000 invånare. Medelfolkmängden används som befolkningsuppgift. Nettoflyttningen fås genom att dra av det antal personer som flyttat från regionen (utflyttare) från det antal som flyttat till regionen (inflyttare). Under åren 2010–2014 har Grankulla haft nettinflyttning, som dessutom har accelererat. År 2016 hade staden nettoutflyttning, dvs. antalet personer som flyttade bort från Grankulla överskred antalet personer som flyttade in.

Svenskspråkig befolkning, % av befolkningen 31.12

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Bland Grankullas särdrag märks en stor andel svenskspråkiga jämfört med de kringliggande kommunerna. Under 2012–2016 har dock andelen svenskspråkiga börjat minska. År 2016 hade 59,5 procent av befolkningen finska som modersmål och 34,1 procent svenska. Procentantalet personer som har andra språk som sitt modersmål har däremot ökat. År 2012 utgjorde de 4,5 procent av befolkningen jämfört med 6,4 procent år 2016.

Grankullabor med utländskt medborgarskap 2010–2016

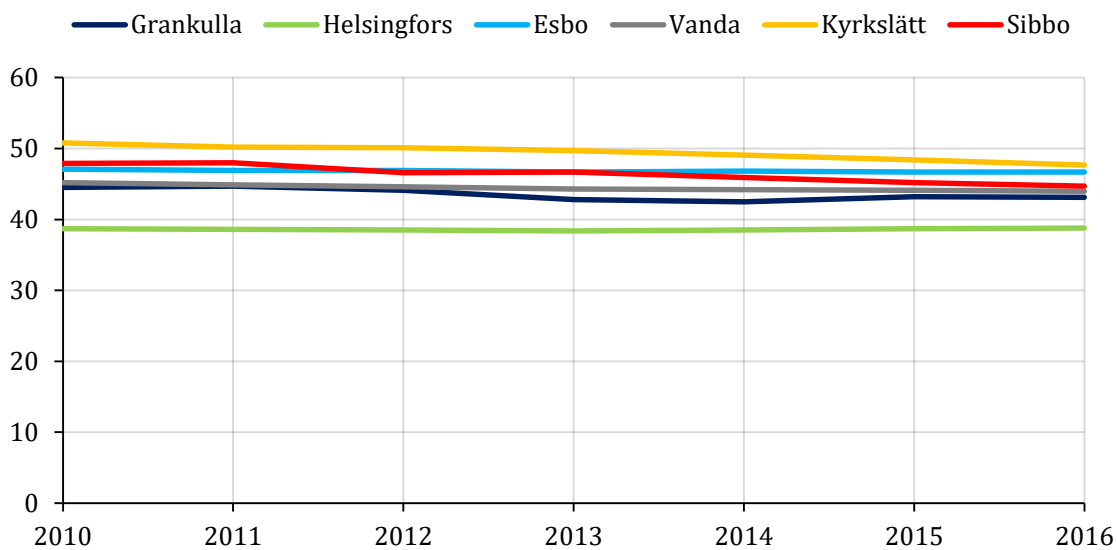
Medborgarskap	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Estland	56	69	81	99	110	90	92
Demokratiska republiken Kongo	16	27
Ryssland	15	18	15	17	20	26	26
Sverige	33	31	32	25	21	24	25
Storbritannien	17	15	15	19	18	19	21
Kina	11	14	10	14	15	17	17
Iran	10	17	15	19	16
Afganistan	15
Tyskland	10	12	14
Danmark	12	11	12	12	12	11	12
Nederländerna	12	12	11	11	12
Irak	11
Usa	11	11
Indien	..	13
Övriga	140	136	139	150	176	180	154

Källa: Statistikcentralen, 2017.

Vid utgången av 2016 bodde 442 utländska medborgare i Grankulla, motsvarande 4,7 procent av befolkningen. Andelen utlänningar i befolkningen har ökat, från 3,8 procent år 2012. År 2016 representerade invånarna sammanlagt 73 olika nationaliteter med sammanlagt 59 olika modersmål.

Också Grankulla musikfest har gett uttryck för internationella intryck, med gästande toppartister från bl.a. Frankrike, Tyskland, Sverige, Schweiz, Italien, Storbritannien, Österrike, Nederländerna, Estland, Japan, Ungern, Rumänien och Ryssland. Bland föreläsarna fanns bl.a. professor Keibo Oiwa från Meiji-universitetet i Japan. År 2017 har musikfesten tillsammans med Finlands Benelux-institut och Amsterdam Konsertgebouw beställt ett nytt verk av Sebastian Fagerlund.

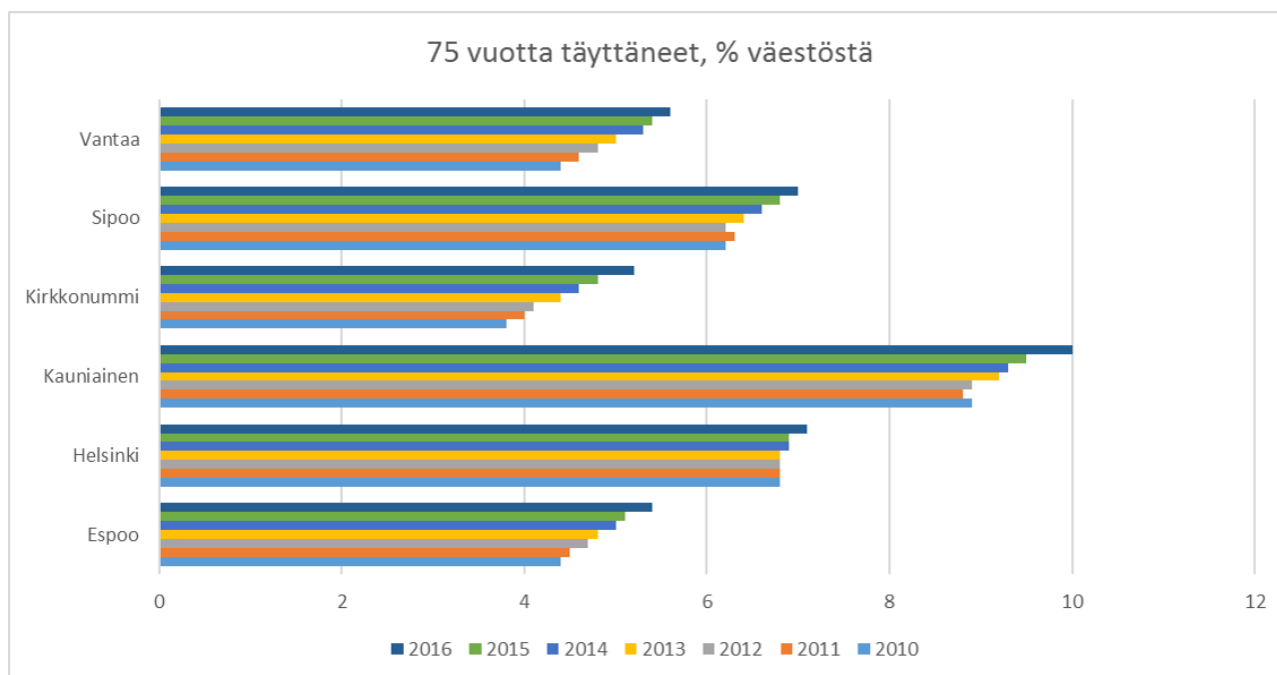
Barnfamiljer, % av familjerna

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Procenten barnfamiljer av alla familjer är lägre i Grankulla än i de kringliggande kommunerna. Barnfamiljerna utgör 43 procent av alla familjer.

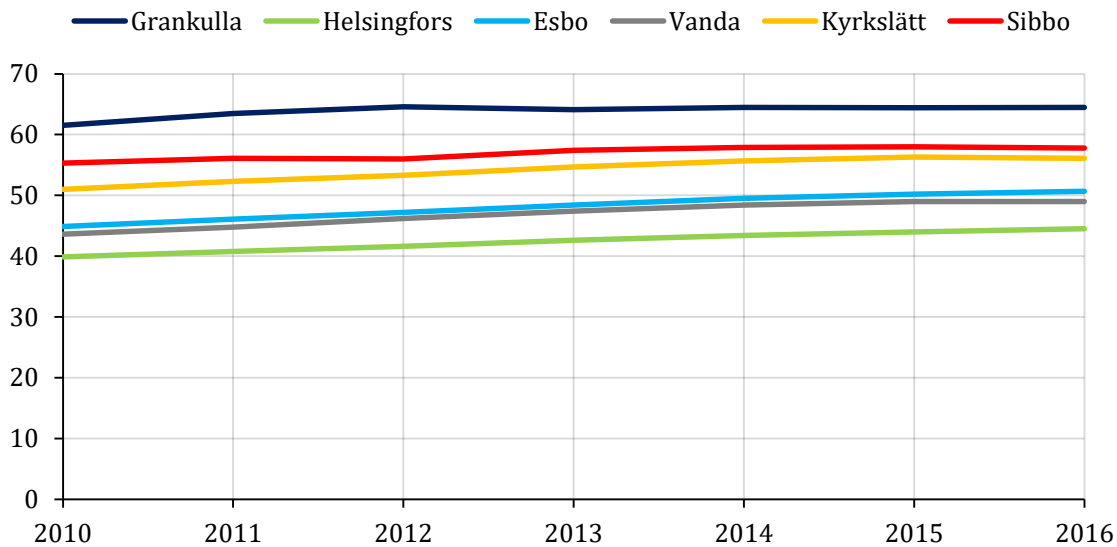
Personer som fyllt 75 år, % av befolkningen

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Under observationsperioden har andelen personer som fyllt 75 år ökat i befolkningen. Grankulla har även en proportionellt sett större andel åldrande befolkning än jämförelsekommunerna.

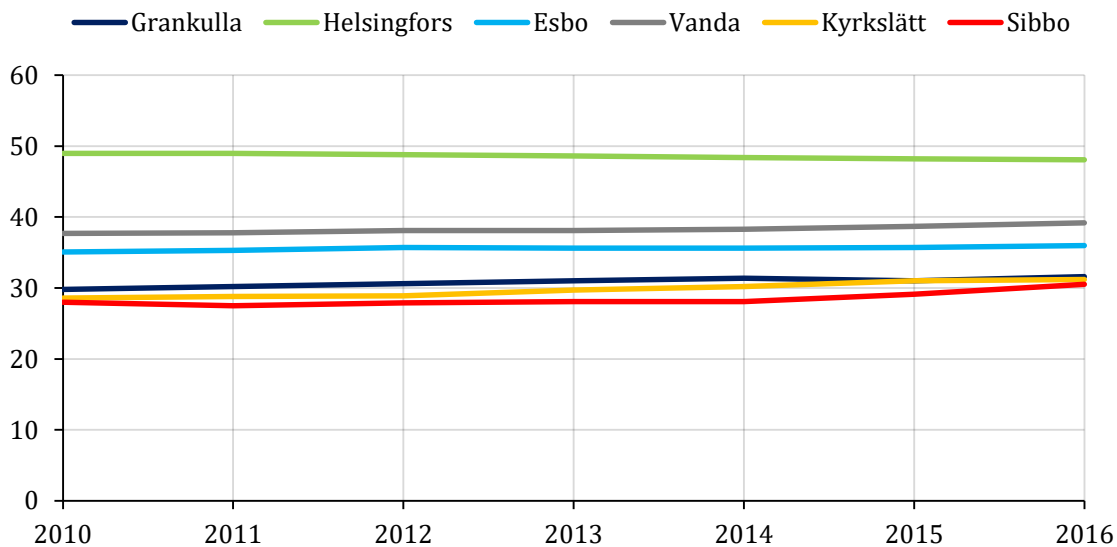
Demografisk försörjningskvot

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Den demografiska försörjningskvoten visar hur många personer under 15 år och 65 år fyllda det finns per 100 personer i arbetsför ålder (15–64 år). Ju större antal barn och/eller pensionärer, desto högre är försörjningskvoten. Grankullas försörjningskvot är den högsta bland kommunerna i huvudstadsregionen, dvs. över 60 procent. Detta beror i huvudsak på den stora åldersgruppen personer över 65, som kommer att öka ytterligare under de närmaste åren.

En persons hushåll, % av hushållen

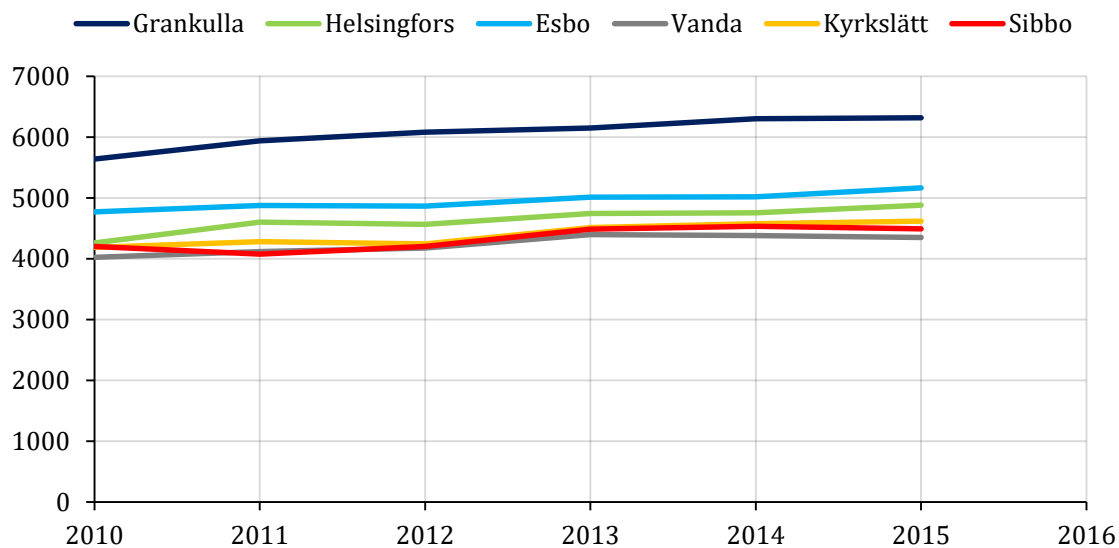

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Jämfört med de andra kommunerna i huvudstadsregionen har Grankulla rätt få enpersonshushåll. I detta liknar Grankulla snarast Sibbo och Kyrkslätt. Enpersonshushållen utgör ca 30 procent av alla hushåll, och läget har varit oförändrat under hela observationsperioden.

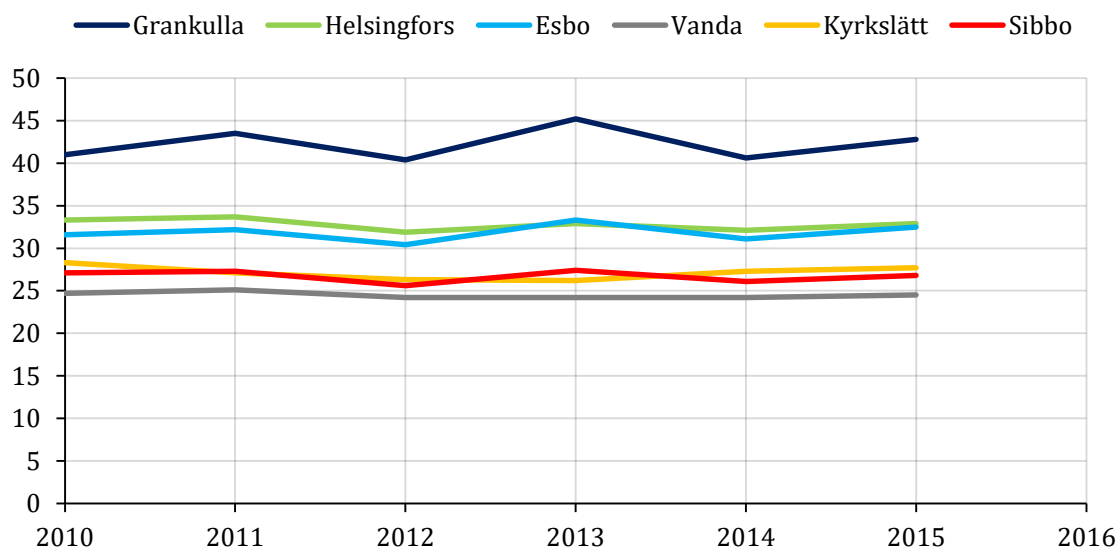
1.2 Befolkningens utbildning och inkomster

Skatteinkomster, euro/invånare

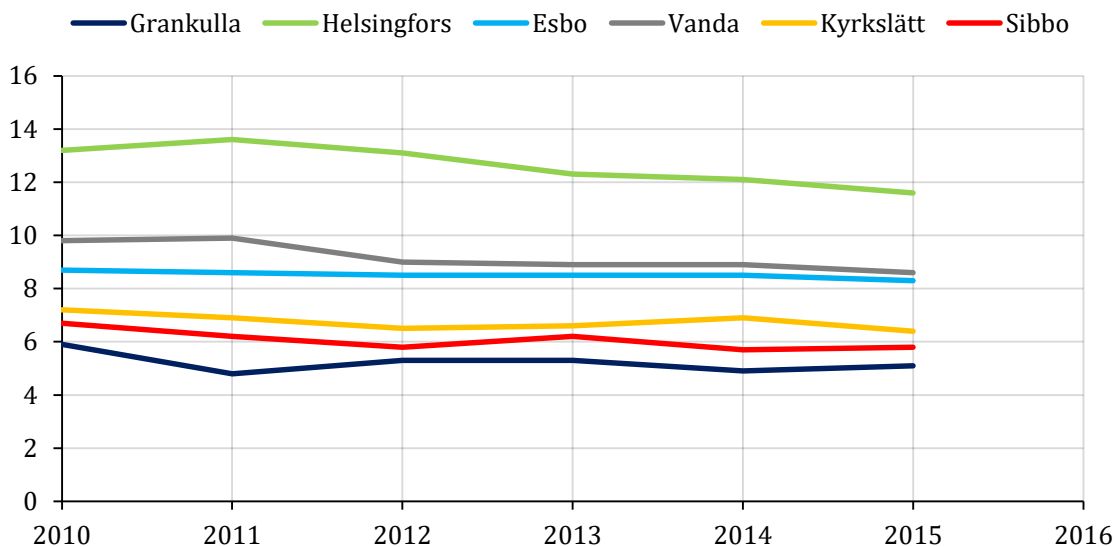
Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Ginikoefficient, disponibel inkomst

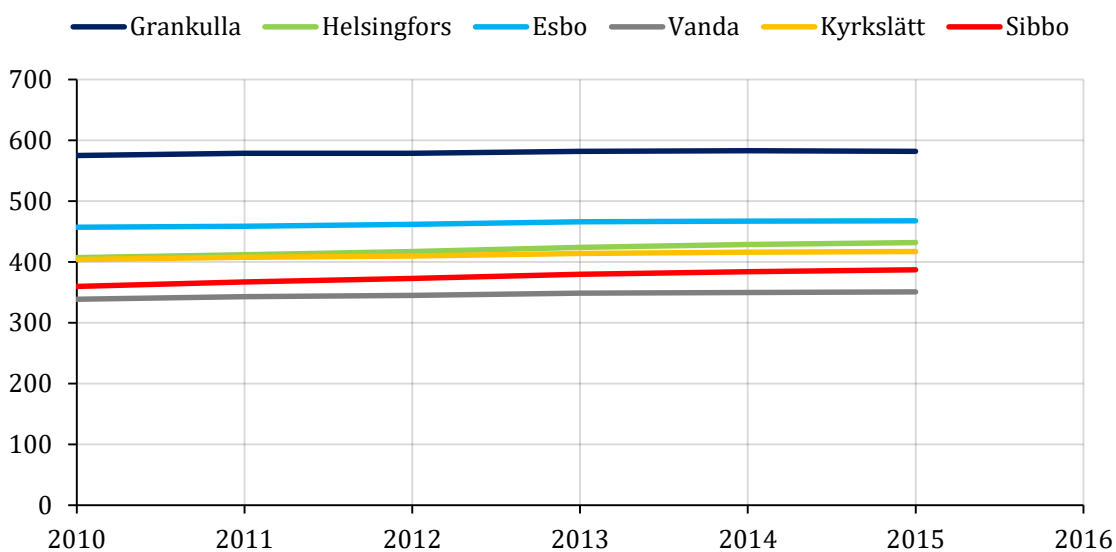
Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Gini-koefficienten visar inkomstfördelningen mellan hushållen i det område som granskas. Gini-koefficienten är ett av de vanligaste nyckeltalen som beskriver inkomstskillnader. Koefficienten summerar upp nivån på inkomstskillnaderna i ett enda tal som kan ha ett värde mellan noll och ett. I grafen visas Gini-koefficientens värde multiplicerat med hundra, så det högsta möjliga värdet är 100. Ju högre värde Gini-koefficienten får, desto ojämnare är inkomstfördelningen. Arbete kontra arbetslöshet är de faktorer som mest av allt påverkar inkomstfördelningen. Mycket stora inkomstskillnader anses underminera den sociala kohesionen, förtroendet och rörligheten; en försämring av dessa faktorer har negativa följder för befolkningens välfärd och ekonomi.

Kommunens allmänna låginkomstkvot

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Låginkomstkvoten visar den procentuella andelen personer som bor i hushåll med låga inkomster av alla personer bosatta i området. Grankulla har en låg låginkomstkvot jämfört med grannkommunerna.

Utbildningsnivå

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Invånarna i Grankulla har utbildat sig i genomsnitt nästan sex år efter grundskolan. Inga stora förändringar har skett under observationsperioden. Grankulla har landets högsta utbildningsnivå. Indikatorn mäter befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Med personer som har avlagt utbildning avses de personer som har utexaminerats från gymnasium, yrkesläroanstalt, yrkeshögskola, universitet och högskola, samt de som har avlagt en yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som fristående examen. Personer som endast har gått grundskolan, mellanskolan eller folkskolan räknas inte till dem som har avlagt utbildning. Examina klassas enligt den högsta senaste yrkesexamen som personen har avlagt.

1.3 Levnadsförhållanden, miljö och tjänster

Livsmiljön och dess säkerhet har stor betydelse för invånarnas välfärd. Stadsstrukturen, boendeformen, stadens infrastruktur, servicestrukturen och servicenivån inverkar på trivselen. Utöver trafikförbindelserna, kollektivtrafiken, gång- och cykelvägarna och tillgängligheten har också buller och luftkvaliteten betydelse för välfärden.

Luftkvalitet och klimatfrågor

Luftkvalitet

Med hjälp av uftkvalitetsindexet beskrivs luftkvaliteten och partikelhalternas samband med hälsoeffekter och normer. Halterna av olika föroreningar indelas i fem klasser, från god till mycket dålig. När luftkvaliteten är dålig kan känsliga människor få omedelbara hälsobesvär, men annars är hälsoeffekter enligt forskningen mycket osannolika.

Under år 2013 undersöktes halterna av kvävedioxid (NO och NO₂), finpartiklar (PM_{2,5}) och benzo(a)pyren i ett småhusområde i Grankulla med hjälp av en mobil mätstation. Genom mätningarna undersöktes luftkvaliteten i småhusområdet och också hur småskalig vedeldning påverkar luftkvaliteten. Årsmedeltalet för halten av finpartiklar i Grankulla var 7,1 µg/m³, dvs. under gränsvärdet och WHO:s riktvärde. Vedeldningen hade en inverkan på halterna, men det riktvärde som WHO har gett för dygnsalternerna överskreds inte i Grankulla.

Enligt luftkvalitetsindexet var luftkvaliteten vid mätpunkten i Grankulla god nästan 80 procent av tiden och tillfredsställande under övriga 20 procent av tiden. Luftkvaliteten var nöjaktig mindre än 1 procent av tiden. Mätningen visade inga timmar då luftkvaliteten var dålig eller mycket dålig.

Luftkvaliteten följs varje år upp också i Grankulla med hjälp av två s.k. NO₂-passivinsamlare.

Klimatfrågor

I Grankulla var utsläppsvolymen av växthusgaser år 2015 enligt de slutliga siffrorna från HRM 53 000 ton CO₂-ekv. Räknet per invånare utgjorde utsläppen 5,6 ton (regionens medeltal 4,6 ton/invånare). Förändringen i de totala utsläppen från 2014 till 2015 var -11 %, men ändå +11 % jämfört med 1990. Räknet per invånare har de totala utsläppen dock minskat med 12 % från år 2014 och -8 % från 1990.

Kvaliteten på hushållsvatten

Vattnet i huvudstadsregionen håller hög kvalitet. Dricksvattnet i huvudstadsregionen kommer i huvudsak längs en tunnel från Päijänne till Långforsens eller Gammelstadens reningsverk i Helsingfors där det renas.

Vattenkonsumtionen i huvudstadsregionen är ca 170 liter per dygn per invånare. Merparten (99,5 %) av fastigheterna i Grankulla är anslutna till stadens vattenledningsnät.

Vattenkvaliteten följs upp längs med hela anskaffnings- och distributionskedjan. Utöver HRM:s egen driftskontroll följer också kommunernas hälsoskyddsmyndigheter med vattenkvaliteten i vattenledningsnätet enligt programmet för kontrollundersökningar. Regelbundna prov tas också från vattenledningsnätet i Grankulla enligt ett godkänt program för kvalitetskontroll.

Stadens lokalers ändamålsenlighet

För att säkra lokalernas tekniska ändamålsenlighet följer man upp skolbyggnadernas och stadens andra lokalers skick genom att regelbundet, med ca fem års intervall, uppdatera fastighetsbesiktningarna och utgående från dem utföra nödvändiga undersökningar och reparationer. För planeringen av de årliga underhållsarbetena begär man dessutom förslag av användarna på reparationer som de anser behövliga. I Sisäilmäyhdistys-föreningens anvisningar fastställs kvalitetsklasser för inomhusluften. I stadens projektplaneringsdirektiv tas ställning till klassificeringen och tillämpningen av denna. Eventuella problem med inomhusluften i stadens fastigheter behandlas också i en inomhusarbetsgrupp som sammanträder regelbundet.

Buller

År 2017 slutfördes den tredje bullerutredningen för huvudstadsregionen enligt EU:s miljöbullerdirektiv. Utredningen omfattar bullernivån från gator, vägar och spårtrafik samt antalet invånare som exponeras för buller. Enligt utredningen exponeras 270 invånare i Grankulla för buller från spårtrafik som når över 55 dB (Lden), medan 2039 invånare exponeras för buller från vägtrafik som överstiger 55 dB (Lden). Utredningen har

gjorts upp enligt en ny uppställning som bestäms i direktivet; bullerzonerna klassificeras med utgångspunkt i fördelningen invånare/husfasader. Metoden ger avsevärt lägre antal exponerade invånare än den metod som användes i utredningen 2012.

Utredningen ger vid handen att de mest bullerexponerade områdena ligger vid kustbanan samt vid huvudvägarna och -gatorna. Siffrorna visar dock bara det antal personer som bor i byggnaderna inom bullerzonen, utan att beakta bullerskyddsåtgärderna inom planeringen och byggarbetet. Byggnadernas bullerförebyggande konstruktioner, som i allmänhet kan anses vara bra, beaktas heller inte.

Flygtrafiken kan inte anses orsaka nämnvärda bullerolägenheter inom Grankulla stads område. Invånarna kan ändå uppleva kortvarigt störande flygbuller i de situationer när landande flygplan flyger lågt över Grankulla med korta mellanrum (1-2 flygplan/min.).

Gator, vägar och grönområden

Med långsiktigt arbete säkerställs att gatorna och stadens allmänna områden erbjuder en välskött och grön anblick, så att stadens karaktär som trivsamt villastad bevaras. Under fullmäktigeperioden har två nya parker färdigställts i staden: Bensowsparken, där det bl.a. finns en upprustad liten damm där besökaren kan avnjuta lugn skogsnatur mitt i staden, samt den nyanlagda parken vid Båtläningsvägen, på norra sidan staden. Särskild vikt fästs vid trafiksäkerheten och vid sammanhängande gång- och cykelleder och underhållet av dem. På våren 2017 godkände fullmäktige stadens program för cykelfrämjande. Avsikten med programmet är att lägga upp en målbild och slå fast åtgärder för att uppnå den samt att fungera som ett riktgivande dokument vid planering av markanvändningen och trafiken.

Nyckeltal för Grankulla

areal	6 km ²
vattenområden	0,1 km ²
detaljplaneområde	94 % av arealen
rekreations- och skyddsområden	29 % av detaljplaneområdena
rekreations- och skyddsområden	190/m ² / invånare
gång- och cykelleder	ca 27 km
gator och vägar som underhålls av staden	ca 40 km

Källa: Stadens egen statistik.

Trafikolyckor

Trafikolyckorna i Grankulla stad följs med hjälp av Destias I-LIITU-tjänst. Trafiksäkerheten har hållit god nivå i Grankulla jämfört med nivån i hela landet. Den positiva trenden i det övriga Finland håller dock på att ta in på skillnaden. Trenden i Grankulla har varit positiv för olyckor med egendomsskador som följd. Däremot har olyckor som ledde till personskador hållits på nästan samma nivå, 1–6 st. per år, sedan 2007. I Grankulla inträffade en dödsolycka senast 1997. Olyckor i spårtrafiken omfattas inte av stadens uppföljning, men förbättrad säkerhet inom spårtrafiken är ett viktigt mål såväl i Grankulla som i hela landet.

Genomfartstrafik

En betydande del av trafiken i Grankulla utgör genomfartstrafik, vars volym ibland varierar stort från dag till dag. I genomsnitt utgörs ca en fjärdedel av trafiken av genomfartstrafik. Staden ingår i det regionala trafiknätverket och trafikstockningar kan lätt uppkomma på huvudlederna kring staden. Då någon led stockas söker sig bilisterna till alternativa rutter, även genom Grankulla. Hastighetsbegränsningar, farthinder och smala körbanor utnyttjas för att motverka genomfartstrafik.

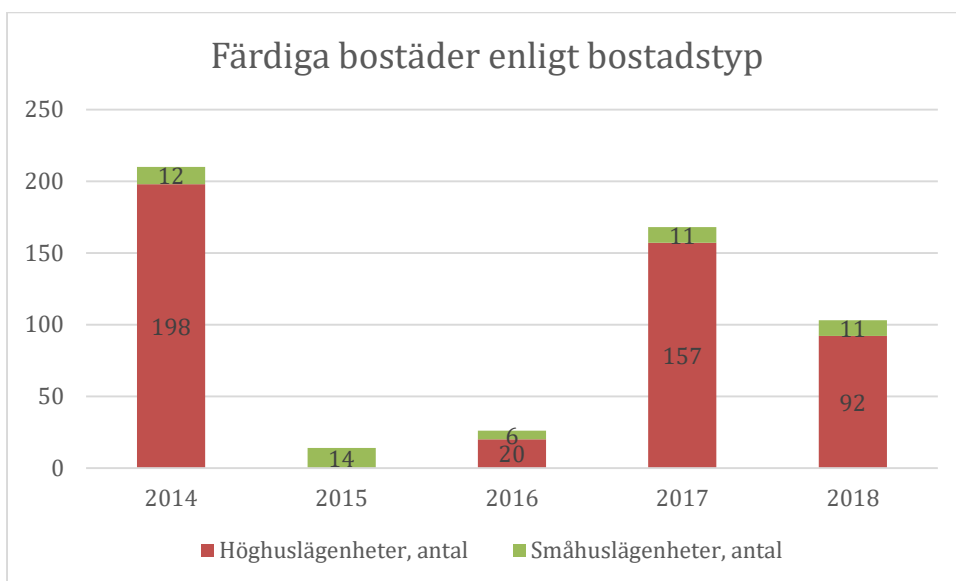
Serviceinjen

Serviceinjen är avsedda i synnerhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Specialgruppernas behov har beaktats vid planeringen av linjerna. Tidtabellen är inte snäv och chauffören hjälper vid behov passagerarna att stiga på och av bussen och med eventuellt resgods. Serviceinjen för passagerarna från hållplatser nära hemmet till den egna ortens tjänster: butiker, hälsocentralen, biblioteket, simhallen osv. Serviceinjen har märkts ut på rutterna, men vid behov kan man, inom ramen för trafikreglerna och inom de gränser som tidtabellen ställer, komma överens med chauffören om små avvikelser från rutten. Avgifter infördes för serviceinjen i Grankulla fr.o.m. 1.1.2011, och till följd av detta minskade användarantalet. Efter 2013 steg dock användarantalet igen och har sedan dess varit relativt oförändrat.

Bostadsverksamhet

Under 2016 färdigställdes 26 bostäder, vilket är mycket mindre än årsmedeltalet. Under året inleddes dock byggandet av 106 bostäder, och 43 bygglov beviljades, vilket gör att bostadsproduktionsmålet för hela perioden alltjämt torde uppfyllas. Av den påbörjade produktionen är 89 st. lägenheter i flervåningshus och 17 st. småhus. En ovanligt stor andel av de behandlade loven gällde nybyggen, och antalet kvadratmeter var större än genomsnittet.

Arbetet med att revidera bostadsprogrammet startades efter att målen för bostadsproduktion i MBT-avtalet hade slagits fast (det nya avtalet med staten undertecknades i juni 2016). För Grankullas del är målet att i medeltal 86 bostäder ska byggas under avtalsperioden. Av dessa bör 30 % vara ARA-produktion. Under den pågående fyraårsperioden har Grankulla uppnått sina uppställda mål för bostadsproduktion vad gäller helhetsantalet, men staden ligger ännu under målet för ARA-produktionen. Staden säljer varje år tomter för bostadsproduktion. Stadsstrukturen förtätas, särskilt vid järnvägsstationerna och längs med huvudgatorna. Just nu säljer staden småhustomter i Björkgård. Ny ARA-produktion planeras och ska färdigställas 2019.

Källa: Stadens egen statistik.

Tillgänglighet

Bostadsområden som saknar hiss utgör i synnerhet för äldre invånare ett rörelsehinder som gör det svårare att bo hemma och klara sig självständigt. I Grankulla finns det mer än 60 hus i två eller tre våningar, byggda på 1960- och 70-talet, som saknar hiss. Sammanlagt finns det 200-250 trappuppgångar i vilka en hiss borde installeras.

Staten beviljar understöd till 45 % av kostnaderna för byggande av hiss i hus med minst 3 våningar. Grankulla stad beviljar dessutom 10 % hissunderstöd för installation av en ny hiss i ett gammalt bostadshus med minst 3 våningar. Under föregående fullmäktigeperiod beviljade staden hissunderstöd till fem husbolag i Grankulla.

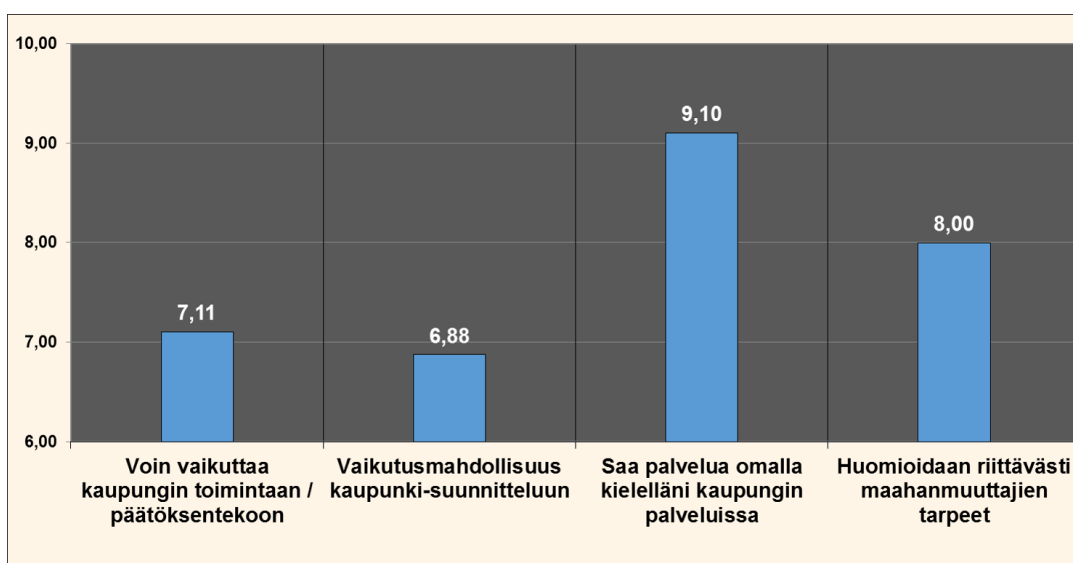
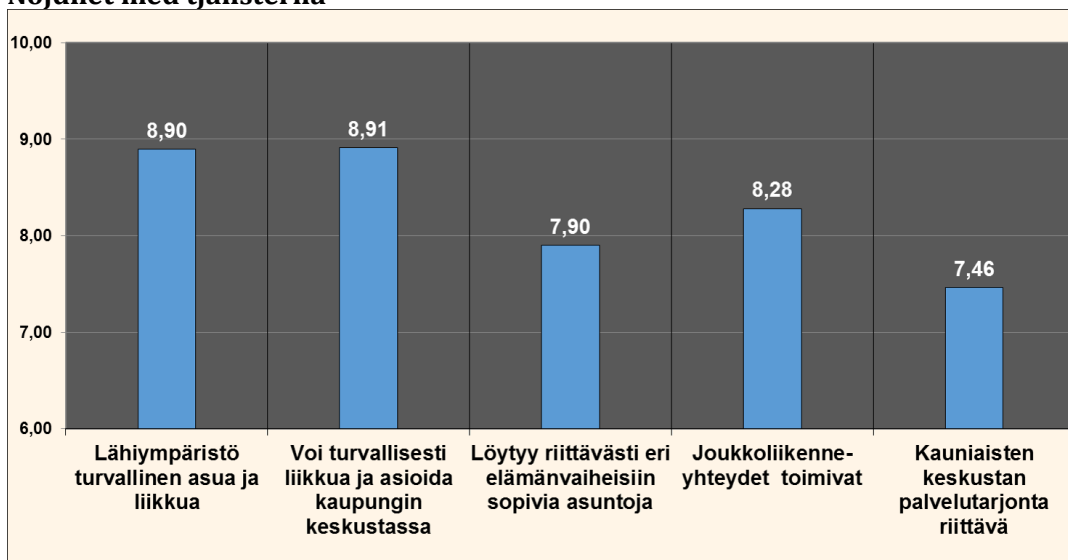
Byggnad av Grankulla centrum

Uppförandet av det sista ofullbordade kvarteret i Grankulla centrum inleddes våren 2017 efter en lång väntan. Innan det hade staden förhandlat om kvarteret under ett antal år, innan den nuvarande lösningen nåddes. På hösten 2015 beviljades projektet undantagsbeslut som skilde åt byggandet av bostäderna och affärslokalerna så att köpcentret utvidgas genom att en tillbyggnad ansluts till den existerande delen med en gallerigång. Bostadsbyggandet blir något mer omfattande än i den ursprungliga detaljplanen medan parkeringen fortsättningsvis placeras under torget. Då projekten har slutförts kommer staden att äntligen kunna bygga även de allmänna områdena i centrum, så att de visuellt högklassiga byggnaderna får den inramning de förtjänar. Den lösning som har valts ger möjlighet för en andra dagligvaruaffär samt ytterligare affärslokaler i fasaden, vilket ger ett lyft för servicenivån. Tanken är att projektet ska kunna göra Grankulla mer lockande både vad gäller dagligvaror som annan shopping. Miljömässigt ger projektet en luftigare struktur än den ursprungliga detaljplanen, och dess skala passar också bättre in i småstadens centrum. Framför allt kan centrum bli av med den stämpel av "tillfällighet" som i årtal har präglat det.

Tjänster

I Grankulla ordnades år 2016 en invånarenkät för att kartlägga vilka av stadens tjänster invånarna anser viktigast, hur nöjda invånarna är med tjänsterna och för att ge Grankullaborna en möjlighet att göra sin röst hörd. Stapeldiagrammet nedan visar i vilken mån Grankullaborna var nöjda med tjänsterna.

Nöjdhet med tjänsterna

Nöjdhetsskalan: 4 = inte alls nöjd ...10 = mycket nöjd.

Källa: Invånarenkäten, Intervox Reserch Oy, 2016.

Sammandrag av kommentarerna

- **Butiker och specialaffärer** var ett tema som kommenterades av många. Serviceutbudet anses vara otillräckligt. Ett mångsidigare utbud av affärer önskas. I en stor del av kommentarerna önskas mer konkurrens till den nuvarande dagligvaruhandeln.
- **Stadens centrum.** Centrumområdet anses vara fult. Kommentarer gällde behovet att göra centrum- och torgmiljön trivsam. Centrum bör moderniseras för att motsvara det övriga Grankulla.
- **Kollektivtrafikförbindelser.** Åsikter om att de interna förbindelserna i staden har försämrats. Särskilt indragningen av busslinje 51 kritiserades.
- **Invandrare.** Kommentarer både för och emot gällande stadens sätt att sköta invandrarfrågorna.

Källa: Invånarenkäten, Intervox Reserch Oy, 2016.

På våren 2017 gjordes en enkät till dem som flyttade bort från och in till Grankulla, med frågor bl.a. om deras uppfattning om Grankulla.

Suosittelu

99 %

tulomuuttajista on suositellut tai on valmis tietysin ehdoin suosittellemaan Kauniaista.

94 %

lähtömuuttajista on suositellut tai on valmis tietysin ehdoin suosittellemaan Kauniaista.

Kauniaista kuvaavat väittämät:

Asteikko: 1 = sopii erittäin huonosti ... 5 = sopii erittäin hyvin.

Källa: Innolink research, 2017.

Spontaani mielikuva

Mitä sinulle tulee ensimmäisenä mieleen Kauniaisista asuinypäristönä?

Tulomuuttajat

rauhallinen

Lähtömuuttajat

Källa: Innolink research, 2017.

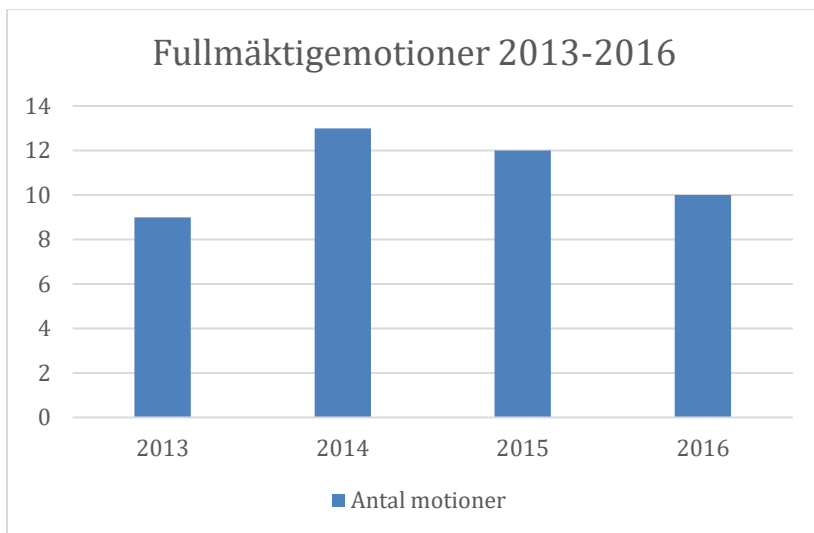
1.4 Deltagande och demokrati

I Grankulla har invånarna traditionellt deltagit aktivt i verksamheten. Bl.a. valdeltagandet i Grankulla varit klart högre än genomsnittet i landet.

	Valdeltagande	
Val	Grankulla	Hela Finland
Val av europaparlament 2014	71,2 %	41 %
Riksdagsvalet 2015	84,7 %	70,1 %
Kommunalvalet 2017	74,8 %	58,9 %

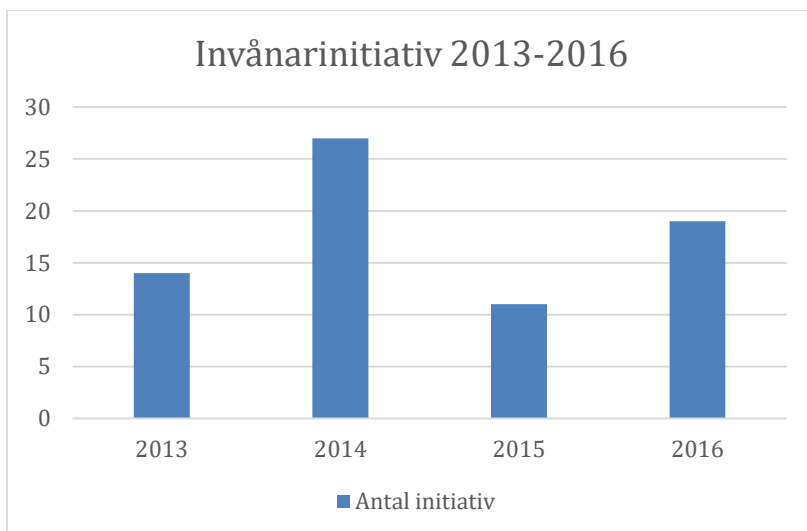
Källa: YLE och Statistikcentralen

Stadsfullmäktige har 35 ledamöter som representerar fem politiska grupperingar. Fullmäktige ansvarar för kommunens verksamhet och ekonomi samt för strategiskt beslutsfattande, och är det högsta beslutande organet.

Källa: stadens egen statistik.

Av största vikt är också kommuninvånarnas direkta deltagande i beslutsfattandet. Staden strävar efter att nå kommuninvånarna med sin information om frågor som hänför sig till beslutsfattandet och uppmuntra invånarna att delta i beslutsfattandet via olika påverkanskanaler. I Grankulla finns ett äldreåd, ett handikappråd och ungdomsfullmäktige.

Källa: stadens egen statistik.

Invånarna kan lämna invånarinitiativ, och antalet initiativ statistikförs årligen. Invånarinitiativen hänför sig ofta till trafiksäkerhet såsom trafikljus, farthinder och parkering, samt till ökning och förbättring av möjligheterna till sport- och fritidsaktiviteter samt lokaler för sådana. Invånarinitiativ om utveckling av tjänsterna för äldre har också lämnats in.

Utöver invånarinitiativ kan Grankullaborna ge respons till staden via stadens webbplats. Den respons som kommer in vidarebefordras till en tjänsteinnehavare inom den relevanta sektorn, som sedan ger ett svar direkt till kommuninvånaren. Statistikföringen av respons via responskanalen inleddes 1.5.2015. Ca 200 kommentarer och åtgärdsförslag lämnas in årligen. Respons lämnas in om många olika ämnen, men under vintern gäller saken oftast gatuunderhållet och plogningen, samt otillräcklig vägbelysning eller skador på belysningsarmaturerna. Alla önskemål om farthinder som har kommit in behandlas en gång om året.

Föreningsverksamhet

I Grankulla verkar ca 100 organisationer, som på olika sätt är till för invånarna. Föreningsfältet i Grankulla är mycket aktivt och samarbetet med enheterna inom fritidstjänsterna är aktivt och mångsidigt. Fritidstjänsterna har ett mer eller mindre dagligt samarbete med idrotts-, kultur- och ungdomsföreningarna, medan t.ex. föreningarna för seniorer sammanträder i kulturtjänsternas lokaler en gång i veckan. Fritidstjänsternas samarbete med olika föreningar utsträcker sig också till integrationsfrämjande. Idrottsföreningarna ordnar t.ex. regelbundet verksamhet med låg tröskel med målet att barn och ungdomar med invandrarbakgrund ska

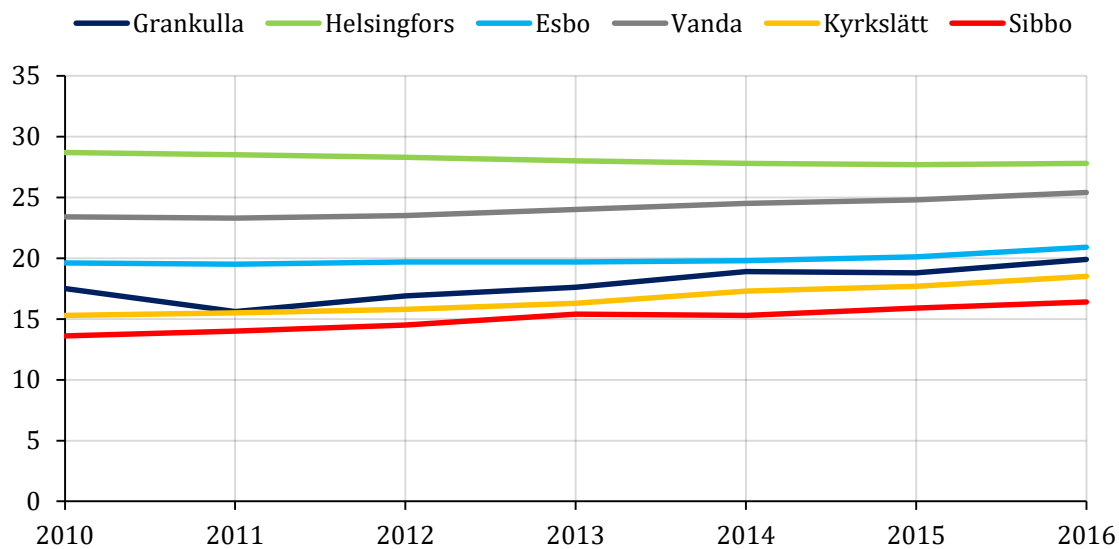
delta i verksamheten. Fritidstjänsterna delar årligen ut ca 660 000 euro (2016) i bidrag till föreningar verksamma i Grankulla; bidragen beviljas av kulturutskottet, idrottsutskottet och ungdomsutskottet.

Också social- och hälsovårdsnämnden beviljar också årliga bidrag till föreningar. År 2017 beviljades sammanlagt 58 200 euro i bidrag, av vilket 53 200 euro beviljades till Grani Närhjälp rf. Social- och hälsovårdssektorn samarbetar med Grani Närhjälp bl.a. inom att ordna och utveckla integrationsfrämjande tjänster. Grani Närhjälp ordnar frivillig hjälp med mottagningen av kvotflyktingar och svarar för Vardagsrumsverksamheten i Grankulla Staden köper också tjänster från Grani Närhjälp, bl.a. hemservice för barnfamiljer.

2. Barn, ungdomar och barnfamiljer

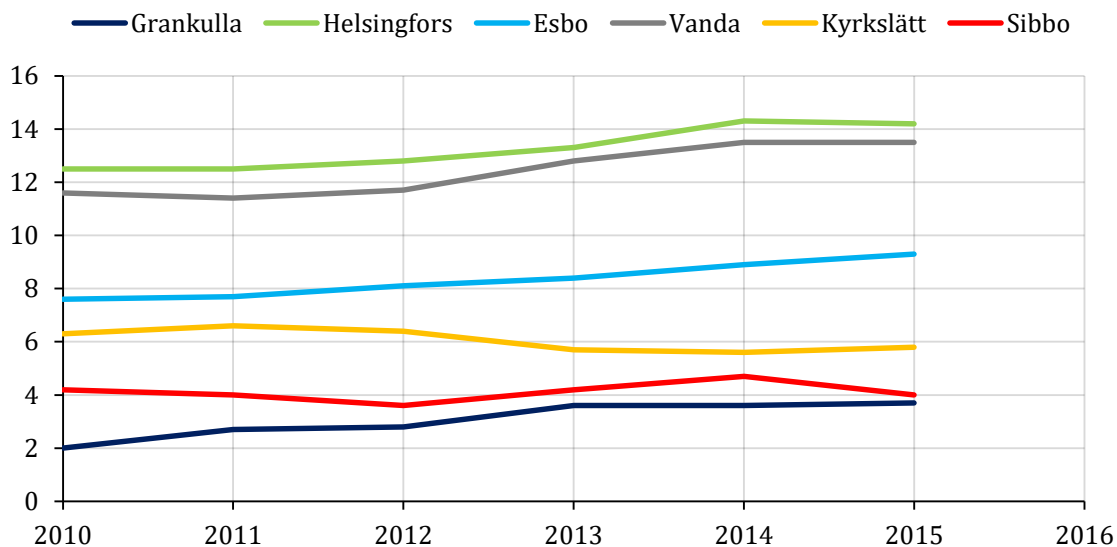
2.1 Familjestruktur och inkomster

Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Procenten barnfamiljer av alla familjer är lägre i Grankulla än i de kringliggande kommunerna. Antalet barnfamiljer år 2016 var 43 procent av alla familjer. Antalet enföräldersfamiljer i proportion till alla barnfamiljer har ökat något under observationsperioden. År 2016 utgjorde enföräldersfamiljerna 20 procent av alla barnfamiljer. Procentandelen har ökat med 2,5 procentenheter sedan 2010.

Barnfamiljer som fått utkomststöd, % av barnfamiljerna

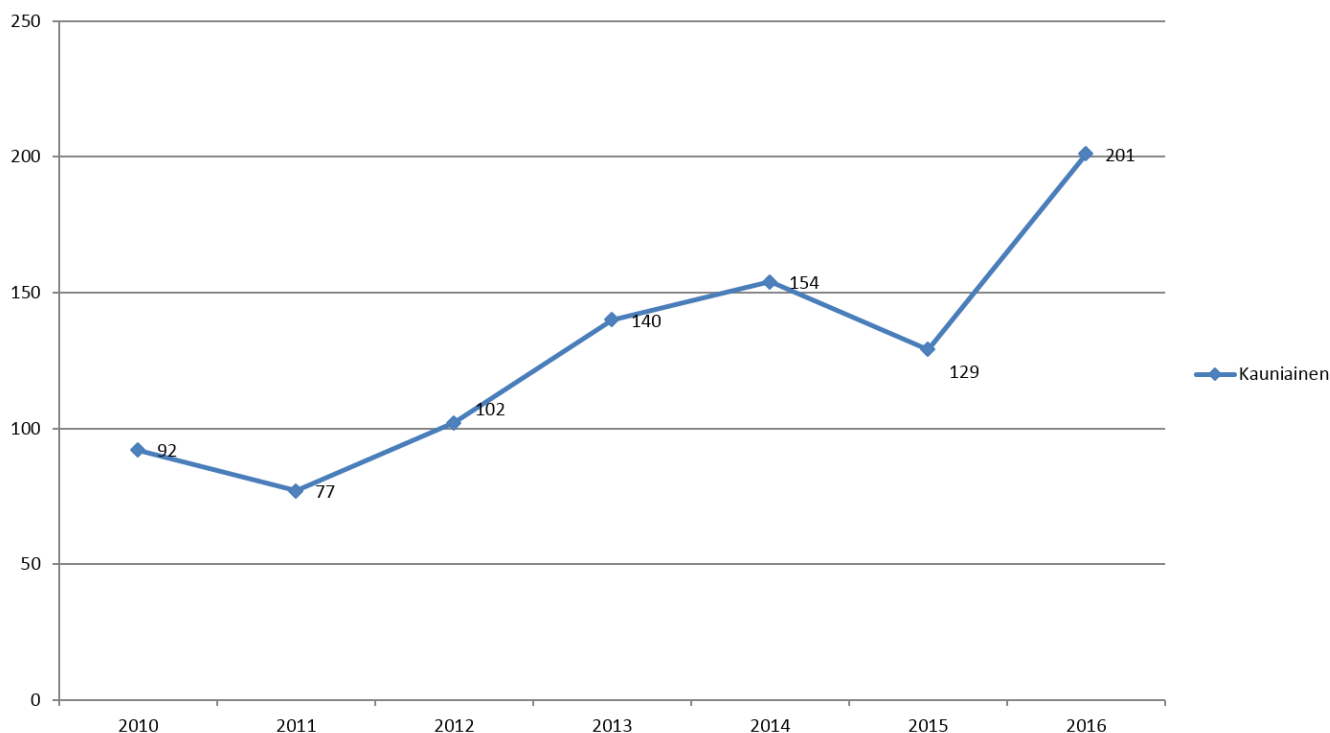
Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Också andelen barnfamiljer som får utkomststöd har ökat under observationsperioden. I Grankulla fick 3,7 procent av barnfamiljerna utkomststöd 2015. Andelen har ökat med 1,7 procentenheter sedan 2010. Antalet är ändå litet jämfört med grannkommunerna.

2.2 Barnskydd

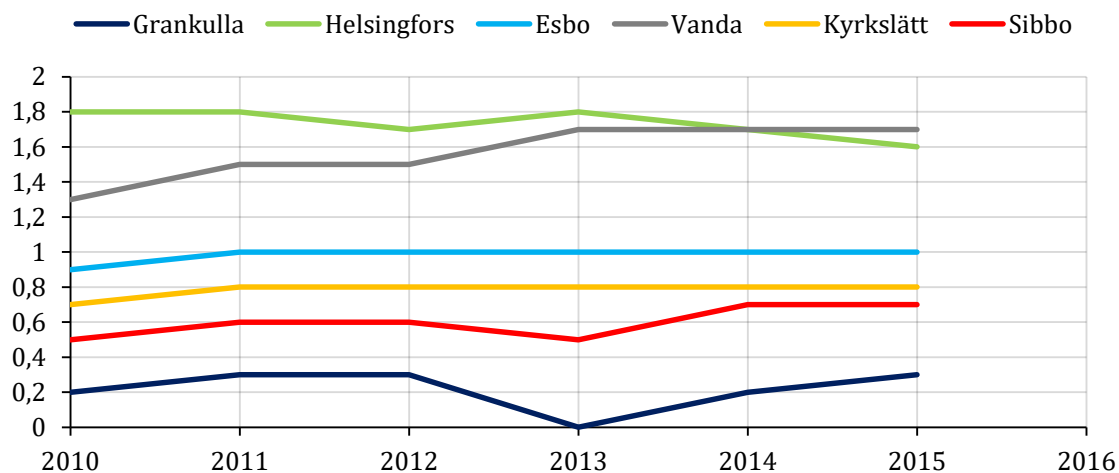
Antalet barnskyddsanmälningar i Grankulla

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä

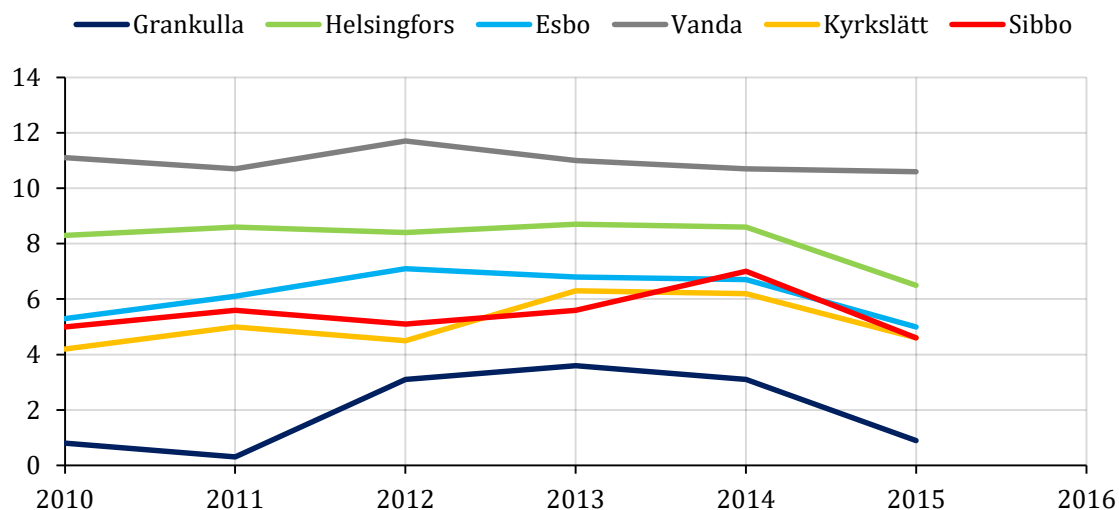
Källa: Sotkanet, THL 2017 och stadens egen statistik.

Omhändertagna eller brådskande placerade 0-17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder (THL)

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Klienter inom barnskyddets öppenvård, 0-17-åringar under året, % av befolkningen i samma ålder (THL)

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Antalet barnskyddsanmälningar har ökat under observationsperioden. År 2016 gjordes 201 barnskyddsanmälningar om 93 barn. Jämfört med kommunerna i jämförelsematerialet och i relation till helhetsantalet barn i Grankulla har staden dock relativt få barn som är placerade eller omfattas av stödåtgärderna inom barnskyddets öppenvård. År 2016 fick barnskyddets öppenvård bara 3 nya klienter. Antalet nya klienter är betydligt mindre än beräknat, eftersom den reviderade socialvårdslagen medfört att klienterna i stället för barnskyddet hänvisas till bedömning av servicebehovet enligt lagen. Tjänsterna gavs till 27 familjer år 2016 jämfört med åtta familjer 2015. Också det nätverk för tjänster med låg tröskel som Grankulla har byggt upp har en förebyggande effekt, vilket bidrar till att minska efterfrågan på barnskyddets öppenvård.

2.3 Förebyggande tjänster för barnfamiljer

Under fullmäktigeperioden har fokus legat på att utveckla förebyggande stödtjänster med låg tröskel för barnfamiljer. År 2015 inleddes ett pilotprojekt för att skapa en modell för hemservice för barnfamiljer. En närvårdare anställdes för projektet till stöd för familjearbete med låg tröskel inom öppenvården samt integrationsprocessen för flyktingar. Staden har också en multiprofessionell familjearbetsgrupp som stöder

familjer i betungande livssituationer. Familjearbetsgrupp bistår familjerna med stöd i föräldrarollen, vardagsrutiner, familjerelationer eller särskilda livssituationer. Målet är att sänka tröskeln för att söka hjälp. År 2016 hade hemservicen för barnfamiljer 25 familjer och 36 klienter.

Familjearbetsgruppens klienter

Matalan tuen asiakkaat	Perhetyön ryhmän jäsenten omat asiakkaat	Ohjaus sosiaalipalveluista
<ul style="list-style-type: none"> • Neuvolasta, perheohjaajalta, avoimen perhetoiminnan kautta, varhaiskasvatuksesta tai koulusta • Suurin asiakasryhmä • Tyypillisesti 1-3 työskentelykertaa 	<ul style="list-style-type: none"> • Kun tarvitaan tilanteeseen monialaista näkemystä • Usein kyse palveluohjauksesta tai palvelutarpeen arvioinnista • Tyypillisesti 1 tapaamiskerta riittää 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilanteen selvittely, kun kyseessä ei ole lastensuojelullinen huoli -> vastuu prosessista palveluohjaajilla • Tarvittaessa työskentely 1-3 työskentelykertaa

Ei aktiivista lastensuojelun asiakkuutta

Huom. Perheohjaus ja lapsiperheiden kotipalvelu omina palveluina

Källa: Eerola, Maija, 2017. Examensarbete, högre YH-examen. Yrkehögskolan Laurea. Sosiaalisen kuntoutuksen ja terveyden edistämisen johtamisen ja kehittämisen koulutusohjelma. (Arbetet färdigställs 2017).

Utöver detta gjordes arbetet inom rehabiliteringsarbetsgruppen för barn (LAKU) smidigare. Rehabiliteringsarbetsgruppen för barn behandlar frågor som hänför sig till medicinsk rehabilitering av barn under 16 år. Gruppen tar emot remisser och följebrev från olika sektorer: barnrådgivning, skola, familjerådgivning och socialt arbete. Barnets vårdnadshavare kan också ta direkt kontakt med barnrådgivningen, terapeuterna eller expertsjukskötaren, om de har frågor som gäller rehabilitering. Arbetsgruppen bedömer ur multiprofessionell synvinkel huruvida barn eller unga med särskilda behov får tillräckligt stöd i närmiljön samt om det finns behov av ytterligare undersökningar, vård och rehabilitering. Tjänsterna tillhandahålls i tväradministrativt samarbete mellan social- och hälsovården och bildningen. I Grankulla tillämpas också metoden Föra barnen på tal, som kan användas för att utnyttja familjernas egna resurser i utsatta situationer och för att identifiera eventuella behov av extra stöd. Under 2017 fortsätter arbetet med att utveckla familjearbetet och barnskyddet inom programmet LAPE (Program för utveckling av barn- och familjetjänster).

2.4 Familjerådgivning

Familjerådgivningen erbjuder Grankullaborna sakkunnig hjälp i anslutning till barns och ungdomars utveckling samt föräldrarnas parförhållande. Familjerådgivningen erbjuder också väntande eller nyblivna mödrar stöd.

Familjerådgivningens klienter och besök 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Klienter	171	156	151	166
Besök	1196	988	1039	898

Källa: Stadens egen statistik

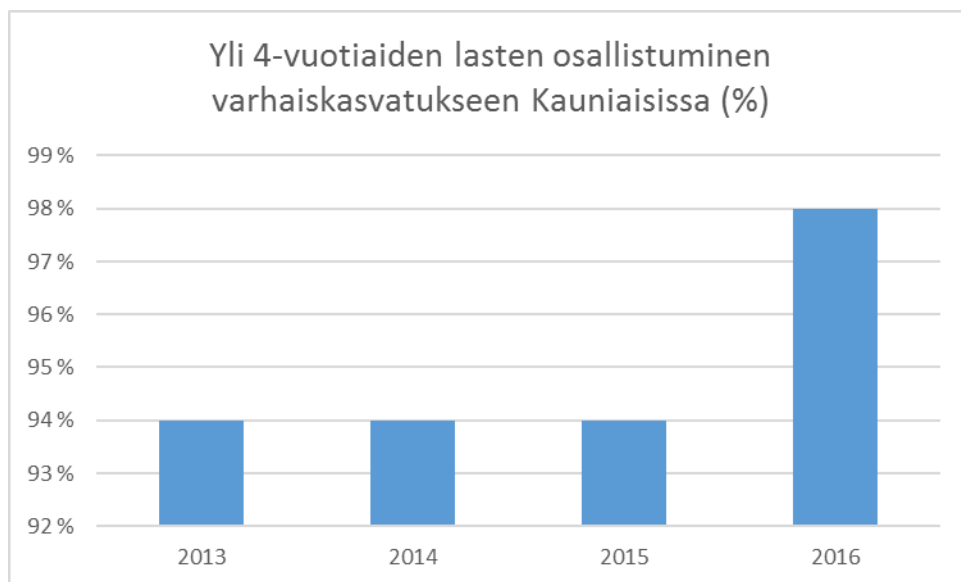
2.5 Mödra- och barnrådgivningen

Målet med rådgivnings- och gruppverksamheten är att stöda och öka både barnens och föräldrarnas fysiska och psykiska välbefinnande. Fokusområdena för rådgivningsverksamheten är utöver hälsokontroller och vaccinationer att identifiera familjens egna resurser och stöda dem i vardagen. Under fullmäktigeperioden har hälsovårdarnas kompetens i att stöda hälsofrämjande vanor inom familjerna samt förebygga och behandla

övervikt hos barnen stärkts genom olika utbildningar och temadagar, där multiprofessionell sakkunskap har utnyttjats för att stöda välbefinnandet.

Under våren 2017 deltog rådgivningen i en kundserviceenkät som ordnades av THL. Enkäten ger vid handen att rådgivningens starka sida är tvåspråkigheten, bemötandet av klienterna samt möjligheten att få vård inom rimlig tid. Tjänsten ansågs konfidentiell och nyttig, och klienterna uppskattade interaktionen mellan barnen och hälsovårdarna. Klienterna ansåg att deras tid på mottagningen räckte till. I Grankulla reserverar hälsovårdarna mer tid för klientbesöken än i närliggande kommuner.

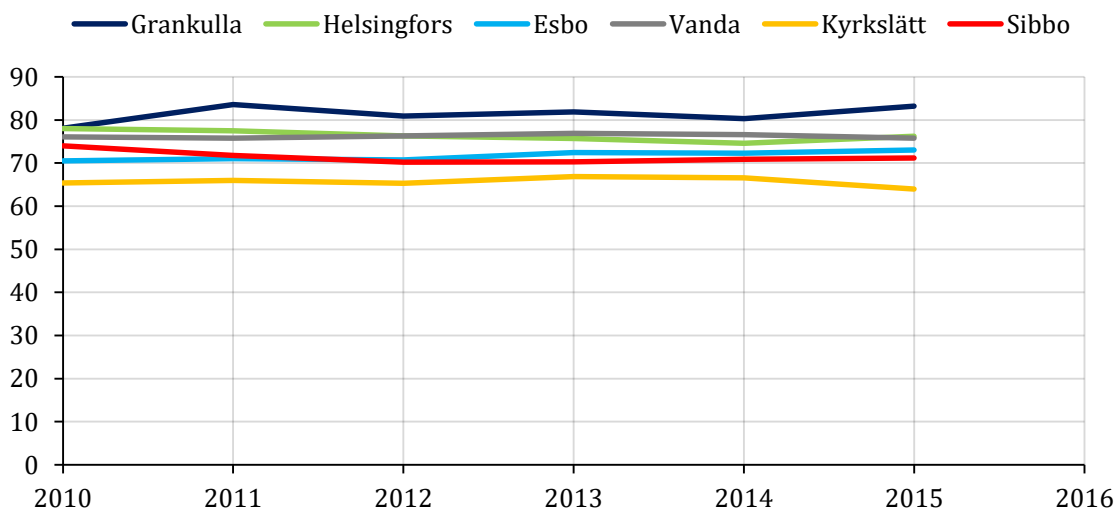
2.6 Småbarnspedagogik

Barn över 4 år som deltar i småbarnspedagogik i Grankulla (%). Källa: Stadens egen statistik

Statistik har förts sedan 2013 över i vilken utsträckning barn över 4 år deltar i småbarnspedagogiken. Åren 2013, 2014 och 2015 var deltagandet 94 procent men 2016 hade det stigit till 98 procent. Målet inom EU är att minst 95 procent av alla barn över 4 år ska delta i organiserad småbarnspedagogik. I Finland är det genomsnittliga deltagandet ca 75 procent. I Grankulla deltar också en högre procentandel 3–5-åringar i dagvården än i kommunerna i jämförelsematerialet.

Andelen 3–5-åringar i barndagvård, % av befolkningen i samma ålder

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

I Grankulla deltar också en högre procentandel 3–5-åringar i dagvården än i kommunerna i jämförelsematerialet.

Tjänsterna inom småbarnspedagogiken

Under fullmäktigeperioden 2013–2017 har mycket hänt inom småbarnspedagogikens verksamhetsfält. I slutet av föregående fullmäktigeperiod togs det nya Kasabergets daghem i bruk och stadsstyrelsens beslut om daghemmens enspråkighet verkställdes; dessutom utvidgades språkbadsverksamheten att omfatta två år, i egen fastighet. Under den gångna fullmäktigeperioden har språkbadsverksamheten blivit etablerad och den svarar i nuläget väl mot efterfrågan på språkbad.

Daghemsnätverket och de nya daghem som har byggts utgick från beslut av fullmäktige under den gångna fullmäktigeperioden och den föregående; besluten har stor betydelse för välfärden bland både barn, barnfamiljer och personal. Det handlar om en avsevärd ekonomisk investering som fullmäktige har beslutat om.

Arbetet med att bygga det nya Sansinpellon päiväkoti inleddes 2013 och daghemmet togs i bruk 23.2.2015. Samtidigt upphörde verksamheten helt vid Heikelintien och Satuvuoren päiväkoti, och dessutom upphörde stadens daghemsverksamhet vid Puistokujan päiväkoti. Lokalerna som blev lediga på Puistokujan päiväkoti hyrde staden sedan ut till företaget Oy Ankkalampi – Ankdammen Ab, som ordnar tvåspråkig privat småbarnspedagogik på finska och engelska. Detta ger stadens invånare fler valmöjligheter än tidigare inom småbarnspedagogikens tjänster.

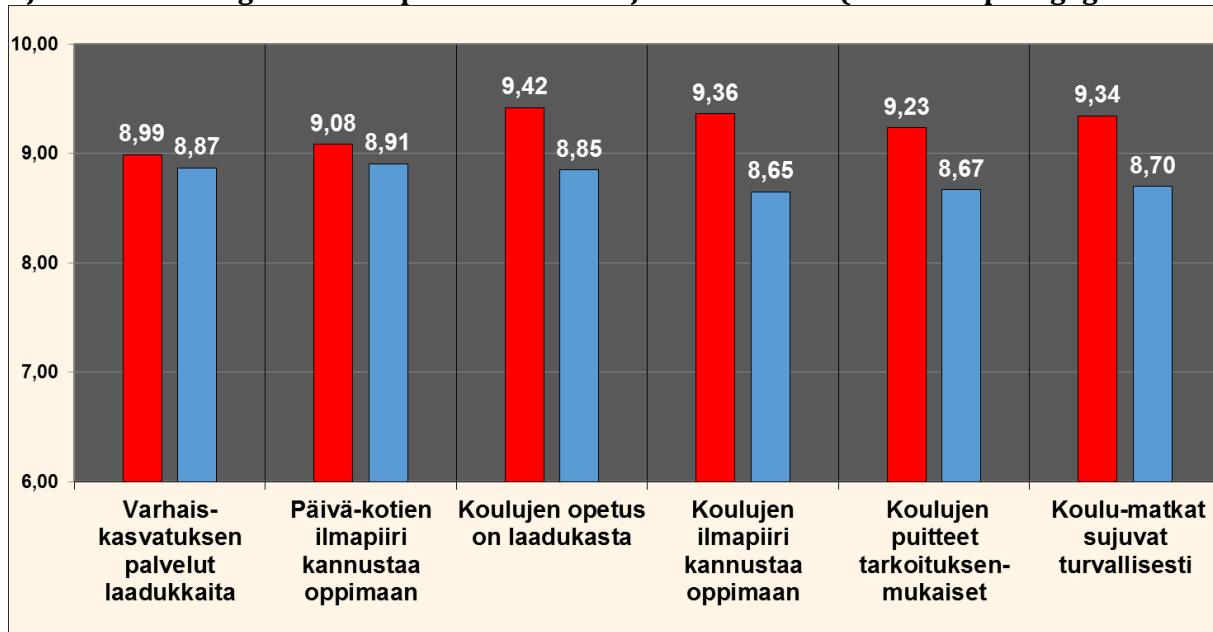
Det öppna familjearbetet som startades i Grankulla 2010 fortsätter. Besökarantalet är oförändrat. I början av fullmäktigeperioden var besökarantalet i genomsnitt 41,0/gång, medan genomsnittet för 2016 var 41,7/gång. Utöver den öppna verksamheten har det öppna familjearbetet också omfattat slutna temagrupper för riskfamiljer enligt behov. Metoden Föra barnen på tal har också etablerats som ett led i småbarnspedagogikens serviceprocess. Stöd för föräldrarollen har fått en allt mer framträdande position i personalens arbete inom småbarnspedagogiken.

Under fullmäktigeperioden förstärktes den pedagogiska sakkunskapen i barngrupperna genom att öka både det relativa antalet barnträdgårdslärare och specialbarnträdgårdslärare i grupperna. Samtidigt har antalet befattningar för barnskötare och familjedagvårdare minskats genom naturlig avgång.

Personalens kompetens och tillgången på personal för småbarnspedagogiken har följts upp både internt och inom hela huvudstadsregionen. På våren 2013 innehades 50 procent av specialbarnträdgårdsläraryrkesbefattningarna och 67,7 procent av barnträdgårdsläraryrkesbefattningarna av en kompetent person. Vid utgången av 2015 innehades 100 procent av specialbarnträdgårdsläraryrkesbefattningarna och 84 procent av barnträdgårdsläraryrkesbefattningarna av en kompetent person.

En gemensam kundenkät för småbarnspedagogiken i huvudstadsregionen gjordes på hösten 2014. I enkäten fick Grankulla de bästa poängen: på skalan 1–5 fick småbarnspedagogiken i Grankulla 4,7. Resultaten var dessutom bättre än i en enkät från 2011. Fokus för både dagvård och förskoleundervisning låg på nöjdheten med vård- eller undervisningsenheten och dess läge, med vilka omkring 90 procent av respondenterna var rätt eller mycket nöjda. Både i anslutning till inledning av dagvårds- och förskoleverksamheten och själva verksamheten var respondenterna mest nöjda med interaktionen mellan barn och personal, barnens trygghet och välfärd, samt hur barnen trivdes på daghemmet eller förskolan. Det lägsta vitsordet, i medeltal något under 4 gav föräldrarna för barnens möjligheter att påverka verksamheten.

Tjänsternas viktighet och respondenternas nöjdhet med dem (småbarnspedagogik och skolor)

Källa: Invånarenkäten, Intervox Reserch Oy, 2016.

Den röda stapeln visar hur viktiga tjänsterna upplevdes vara, medan den blå visar hur nöjda respondenterna var med tjänsterna.

Viktighetsskalan: 4 = inte alls viktig... 10 = mycket viktig Nöjdhetsskalan: 4 = inte alls nöjd ...10 = mycket nöjd.

Med utgångspunkt i invånarenkäten i Grankulla är stadens invånare nöjda med bildningens tjänster, och särskilt stämningen och miljön i daghem och skolor motsvara väl de höga förväntningarna.

2.7 Grundläggande utbildning

Till den grundläggande utbildningens viktigaste mål i Grankulla hör att erbjuda eleverna en god start i livet. Den grundläggande utbildningens uppgift är att stöda elevernas tillväxt och lärande samt allmänna välfärd. Under fullmäktigeperioden har fokus i Grankullaskolorna legat på att förbättra elevernas välfärd:

I den lokala läroplanen för Grankulla ingår välmående som ett skilt ämne för årskurserna 7–9, sammanlagt 1 årsveckotimme.

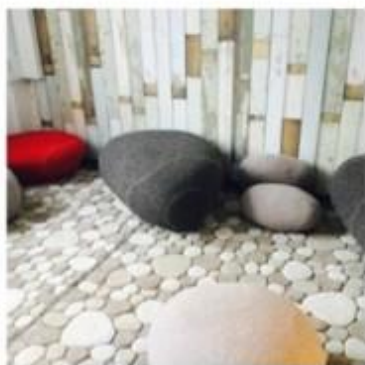
- Målet är att lära eleverna färdigheter inom ämnet som har visat sig effektiva enligt studier, samt att aktivera och motivera dem att själv fatta intresse för och ta ansvar för sitt eget välbefinnande och sin förmåga att klara sig i livet både nu och i framtiden. Eleverna övar sig i färdigheter som ger dem möjlighet att aktivt påverka sitt eget välbefinnande både inom privatlivet och arbetslivet. Elevernas färdigheter i anslutning till välbefinnande övas upp genom att de får utveckla sin självkänedom, självdisciplin, sociala färdigheter, medkänsla och goda gärningar, sin förmåga till medveten närvaro och sina arbetslivsfärdigheter.

- Arbetsmetoden är en interaktiv och delaktig lärmätod som stöder eleverna inre motivation. Undervisningen i välmående utgår från att stöda välbefinnande och övningar i att öka det. Undervisningen utgår från ett lösningsfokuserat tänkesätt, dvs. man fokuserar på det som är bra och som fungerar, på resurserna, de starka sidorna, målen och verksamheten.

I timfördelningen i Grankulla ingår mer undervisning i praktiska ämnen och konstämnen än det som bestäms i statsrådets förordning.

De fysiska lärmiljöerna har utvecklats för att motsvara kraven som ställs av en undervisning som är funktionell och främjar samarbetslärande och delaktighet.

Exempel på skolornas lärmiljöer

Elevantal vid skolorna 2016-2017

Finska skolor	2016	2017
Mäntymäen koulu (1-6)	415	448
Kasavuoren koulu (7-9)	353	348
Kasavuoren lukio	392	408
Tot.	1 160	1 204
Svenska skolor		
Granhultsskolan (1-6)	394	375
Hagelstamska skolan (7-9)	348	348
Gymnasiet Grankulla samskola	318	296
Tot.	1 060	1 019

Källa: Stadens egen statistik

Antalet barn från Grankulla har under de senaste åren ökat särskilt inom den finskspråkiga undervisningen, vilket har lett till att färre Esboelever än förut har kunnat tas emot i stadens skolor.

Lärarnas behörighetsgrad, %, 2016

Mäntymäen koulu (1-6)	100
Kasavuoren koulu (7-9)	95
Kasavuoren lukio	97
Granhultsskolan (1-6)	90
Hagelstamska skolan (7-9)	96
Gymnasiet Grankulla samskola	100

Källa: Stadens egen statistik

Förberedande undervisning

Förberedande undervisning påbörjades inom den finskspråkiga undervisningen år 2015 i Mäntymäen koulu. I den förberedande klassen arbetar klassläraren tillsammans med en ungdomsarbetare. Ungdomsarbetaren arbetar heltid med eleverna, även under skolloven, och hjälper dem att bekanta sig med den finländska kulturen och finska språket, särskilt inom de ämnesområden som inte behandlas under skolarbetet. Alla kvotflyktingar har inlett sin skolgång på finska. Bildningssektorn har också utrett möjligheten till integration på svenska. Om efterfrågan på integration på svenska ökar märkbart så kan en grupp för förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen startas också på svenska sidan. I övrigt organiseras hemspråksundervisningen i samarbete med Esbo. Då grupperna är tillräckligt stora kan undervisning också ordnas i Grankulla.

Särskilt och intensifierat stöd

I de finskspråkiga skolorna har specialklasser pilottestats med fokus på integration av barn i behov av särskilt stöd, både på låg- och högstadiet. Lösningen har gjort att en större andel elever kan få specialundervisning i sin hemkommun.

Elevvård

En ny lag om elev- och studerandevård trädde i kraft 1.8.2014.

Elevvården omfattar också förskolan

Nya elevvårdsplaner godkändes och nya elevvårdsgrupper grundades

Elev- och studerandevården är multiprofessionell både på individnivå och i sin generellt inriktade form.

Elevvårdsresurserna

	Grankulla	Hela Finland, medeltal
Elever/assistent	52,5	60,5
Elever/psykolog	455	941
Elever/kurator	455	755
Elever/skolkolsvårdare	525	514
Elever/skolläkare	9107	5334

Källa: Kouluikkuna, 2014.

Skolpsykologernas och -kuratorernas klienter i de olika skolorna 2013-2016

Finskspråkiga skolförvaltningen

P = skolpsykolog, K = kurator

	2013 P	2013 K	2014 P	2014 K	2015 P	2015 K	2016 P	2016 K
Mäntymäki	66	3	56	34	52	34	77	17
Kasavuori	41	41	42	26	25	25	36	23
Gymnasiet	45	2	34	7	51	3	54	2
sammanlagt	152	46	132	67	128	62	167	42

Svenskspråkiga skolförvaltningen

P = skolpsykolog, K = kurator

	2013 P	2013 K	2014 P	2014 K	2015 P	2015 K	2016 P	2016 K
Granhult	31	45	25	42	*	35	*	36
Hagelstamska	22	9	38	23	40	13	45	12
Gymnasiet	9	9	18	17	24	10	21	8
sammanlagt	62	63	81	82		58		56

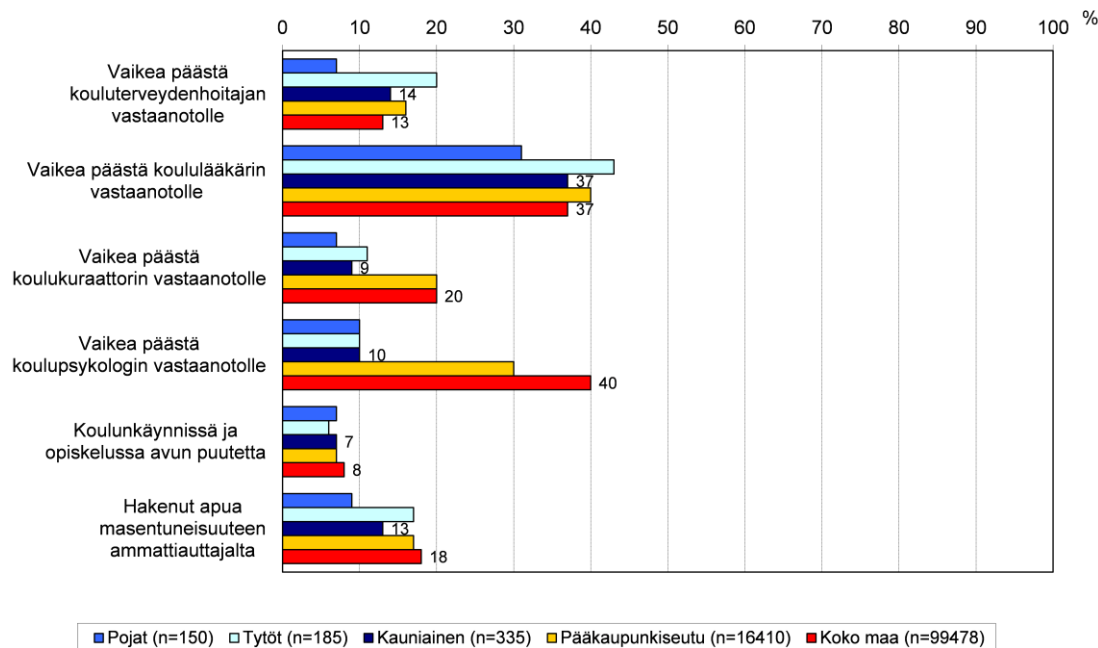
*ingen tillgänglig information

ELEVERS UPPLEVELSE AV STÖDET FRÅN ELEVÅRDEN, GRANKULLA 2013

KOKEMUS OPPILASHUOLLON TUESTA

Vakioidut prosentiosuudet

Kauniainen 2013

Peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaat

THL: Kouluterveyskysely

Källa: THL, skolhälsoenkäten, 2013.

Grankulla har goda elevvårdsresurser som också upplevs som tillräckliga. Endast ifråga om skolläkaren upplevdes stödet som otillräckligt.

Skolhälsovården

Skolhälsovårdens grundläggande uppgift är att stöda barnens och ungdomarnas utveckling och främja deras hälsa i ett helhetsperspektiv. Arbetet görs genom individuella hälsogranskningar, elevvård, och allmänt hälsofrämjande i samarbete med elevvårdsgruppen och vårdnadshavarna. Under fullmäktigeperioden har fokus i hälsogranskningarna legat på elevernas trivsel i skolan, eventuell mobbning samt allmän trygghet och trivsel. Matvanor, sömn, hygien och skärmtid tas upp vid varje mottagning och målet är att ingripa i eventuella ätstörningar på ett förebyggande sätt. Eleverna ges undervisning och handledning enligt ålder i frågor kring pubertet och sexualitet. Också bruket av rusmedel tas upp.

Eleverna får inte särskilt mycket motion, och detta har tacklats med hjälp av gymnastiklärarna inom ramen för MOVE-testning. Hälsovårdarna sköter också alla regelbundna vaccinationer samt vid behov vaccinationer för resenärer. Hälsovårdarna handleder och hjälper också vid eventuellt behov av krävande första hjälpen-insatser samt nätverkar med läkare, ergoterapeut, talterapeut, fysioterapeut samt socialarbetare.

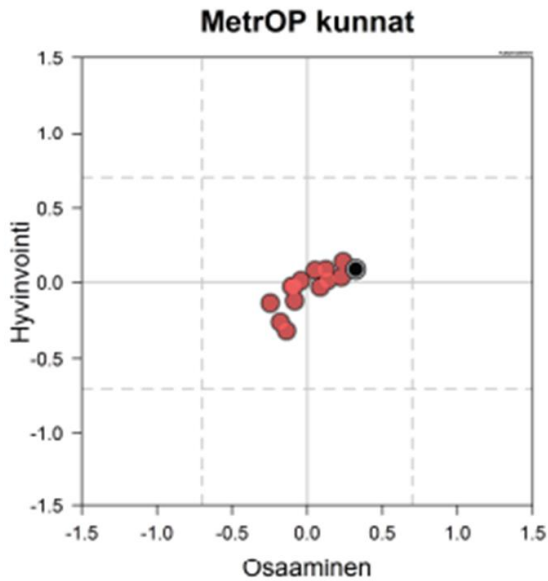
Elevernas kunskaper och välbefinnande

Enligt internationella undersökningar från OECD utgör särskilt sociala och emotionella färdigheter viktiga förklarande faktorer för hälsa och sociala framsteg i ett långtidsperspektiv. Även av denna orsak är det viktigt att följa ungdomarnas skolframgång.

De svenskspråkiga skolorna deltog 2013–2016 i projektet Feedback och Feedforward, som finansierades av Svenska kulturfonden och fokuserade på att utveckla olika sätt att stödja elevernas inlärningsresultat och inlärningsglädje.

Niornas kunskaper och välbefinnande

Metrop-studien, ett samarbete mellan Helsingfors universitet, Utbildningsstyrelsen och THL, gjordes i alla metropolområdets 14 kommuner på hösten 2011 och våren 2014. Studien grundar sig dels på indikatorer som har utvecklats i Finland och dels på sådana som har utvecklats internationellt. Grankulla placerar sig i mittfältet inom metropolområdet ifråga om elevernas subjektiva välbefinnande. Vad gäller elevernas kunskaper, uppnådde Grankulla som kommun en toppplacering i metropolområdet.

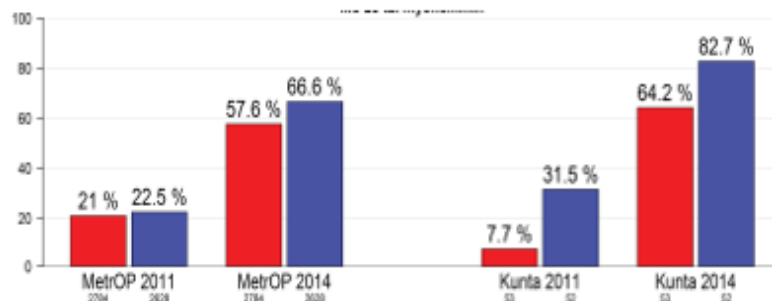

Punkterna i diagrammet visar medeltalet för hela elevantalet i varje kommun. Grankullas resultat är markerade med en svart punkt. Det fanns en klar korrelation mellan elevernas kunskaper och välbefinnande.

Källa: MetrOP-studien 2014, Helsingfors universitet, Utbildningsstyrelsen, THL.

Nukkumaanmenoaika

Nukkumaanmenoajassa on tapahtunut kolmen kouluvuoden aikana hyvin suuri muutos, ja yhdeksäsluokkalaisista valtaosa meni keväällä 2014 nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Vaikka myöhemmin valvominen liittyy yleisesti tähän ikävaiheeseen, yönien pituus jää useimmilla nuorilla tällöin liian lyhyeksi.

Kauniaisissa myöhään valvovia poikia oli enemmän kuin metropolialueella keskimäärin molempina arviointiajankohtina. Tyttöjen joukossa myöhään

valvovia oli seitsemännellä luokalla vähän mutta yhdeksännellä hieman enemmän kuin alueella keskimäärin.

Källa: MetrOP-studien 2014, Helsingfors universitet, Utbildningsstyrelsen, THL.

Enligt skolhälsoenkäten 2017 sover 33 procent av Grankullaeleverna i åk 8 och 9 mindre än åtta timmar under vardagar, medan 6 procent också gör det under veckoslut.

Stressioireet

Stressioireet olivat sekä seitsemännen luokan alussa että yhdeksännen luokan lopussa selvästi yleisempiä tytöillä kuin pojilla. Kuvion vasemmanpuoleisesta osasta havaitaan kuitenkin, että molemmilla sukupuolilla koettujen stressioireiden määrä kasvoi seuranta-aikana.

Kauniaisten seitsemäsluokkalaisilla päivittäisiä stressioireita oli selvästi vähemmän kuin

metropolialueella keskimäärin, mutta yhdeksännen luokan loppuun mennessä tilanne muuallakin, mutta Kauniaisissa nousu oli poikkeuksellisen voimakas. kääntyi päinvastaiseksi. Stressioireiden määrä lisääntyi toki

Källa: MetrOP-studien 2014, Helsingfors universitet, Utbildningsstyrelsen, THL.

Skolstress, skoltrötthet 2017

		Grundl. underv åk 4 och 5	Grundl. underv åk 8 och 10	Även enligt skolhälsoenkäten 2017 upplevede flickor i åk 8 och 9 mer skoltrötthet än pojkar. I årskurserna 4 och 5 förhöll det sig tvärtom.
Grankulla	Flickor	35%	15%	Barn i åk 4 och 5 i Grankulla rapporterade mer symtom av skolstress än barn i samma ålder på riksnivå. För elever i åk 8 och 9 motsvarar situationen däremot riksmedeltalet.
	Pojkar	43%	11%	
Hela landet	Flickor	29%	17%	Jämfört med år 2013 har 8- och 9-klassisternas skoltrötthet minskat. Då uppgav 23 % av flickorna och 15 % av pojkarna att de upplevt skoltrötthet.
	Pojkar	38%	10%	

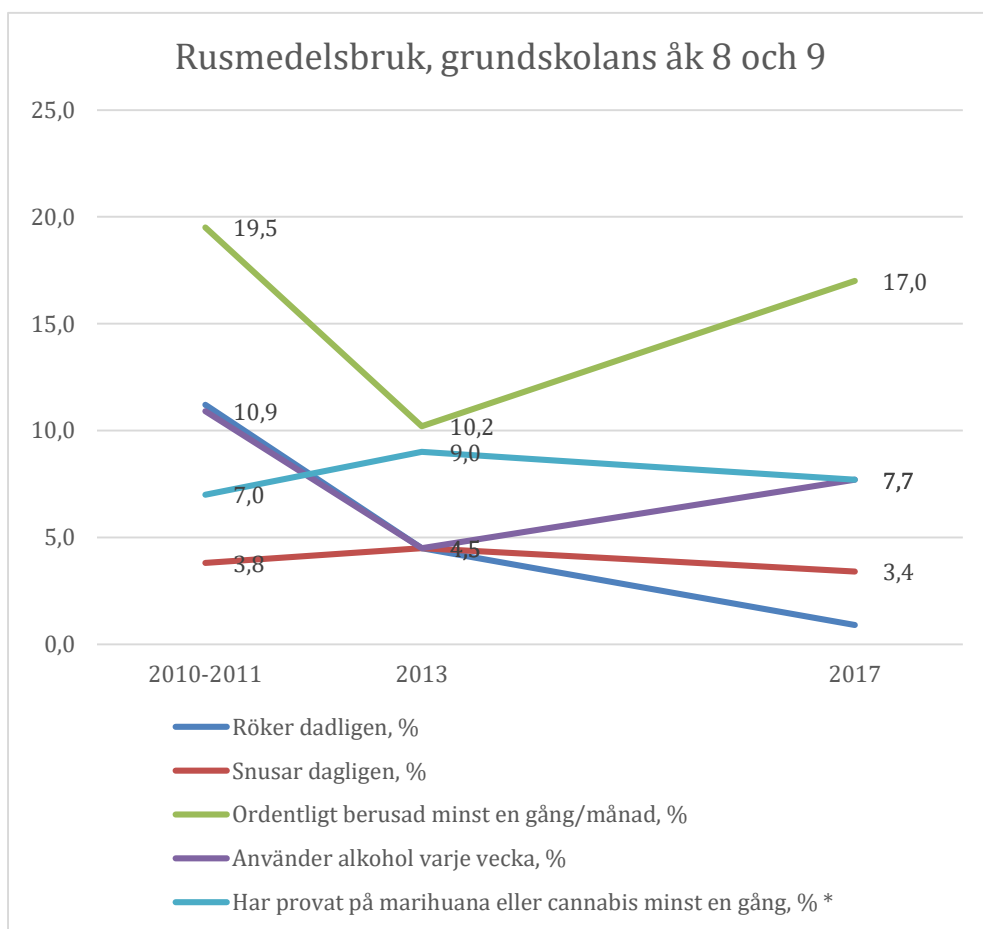
Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL

Bruket av rusmedel bland grundskoleeleverna

EHYT ry gjorde under 2015 en enkät om bruket av rusmedel i skolorna i Grankulla. Enkäten visade att: av eleverna i åk 5–6 uppgav 6 % att de använder tobaksprodukter av eleverna i åk 5–6 uppgav 60 % att de har smakat på alkohol av eleverna i åk 5–6 uppgav 13 % att någon har erbjudit dem droger av eleverna i åk 8–9 uppgav 19 % att de använder tobaksprodukter av eleverna i åk 8–9 uppgav 39 % att de har druckit sig berusade av eleverna i åk 8–9 uppgav 29 % att någon har erbjudit dem droger

Utgående från MetrOP-studien 2014 antog ungdomarna i Grankulla att någon vuxen skulle ingripa i ungdomarna alkohol användning lite oftare än inom metropolområdet i genomsnitt.

Resultaten av skolhälsoenkäten våren 2017 tyder på en ökning av högstadiееlevernars alkoholbruk. Av eleverna i åk 8–9 som svarade på enkäten uppger närmare 8 procent att de använder alkohol varje vecka, medan 17 procent uppgav att de dricker sig berusade minst en gång i månaden. Nästan 8 procent uppger att de har provat på marihuana eller kannabis. Däremot har användningen av tobaksprodukter minskat, och andelen som uppger att de röker dagligen är nere i under en procent. Av respondenterna uppger 3,4 procent att de använder snus dagligen.

Källa: Skolhälsoenkäten 2017 och 2013, THL 2017.

*Åren 2010-2013 hade frågan "har provat på marihuana eller cannabis minst en gång, %" formen "har provat på olagliga droger minst en gång, %".

Matvanor och motion

Enligt skolhälsoenkäten äter största delen av Grankullaeleverna i åk 8–9 (64 % av respondenterna) en varm måltid tillsammans med sin familj minst tre gånger i veckan. Omkring 30 procent av respondenterna hoppar

över frukosten. Ett oroväckande drag är att barn och unga äter väldigt lite frukt och grönsaker; hela 70 procent uppger att de äter frukt, bär eller grönsaker mindre än sex gånger i veckan.

Grundläggande utbildn. åk 8 och 9	2017
Äter frukt eller bär mindre än 6 ggr i veckan, %	70,8
Äter grönsaker mindre än 6 ggr i veckan, %	70,0
Äter godis, choklad, läsk eller saft med socker nästan dagligen, %	8,6
Dricker energidryck nästan dagligen, %	2,9
Dricker light-läsk eller saft nästan dagligen, %	1,9

Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL

Skolbispisningen har också betydelse för elevernas välbefinnande. Daghemmen och skolorna bjuder barnen och de unga på välsmakande, näringsrik och mångsidig mat. Man kan också få mellanmål i skolorna. Skolhälsoenkäten visar dock att under veckan hoppar 42 procent av flickorna och 33 procent av pojkarna i högstadiet över skolmaten.

En kundenkät om skolmaten gjordes i Grankulla 2017. De mest väsentliga resultaten var följande:

- Kundnöjdheten låg på en god nivå för skolbispisningen i Grankulla: resultaten hade samma nivå som kommunerna i jämförelsematerialet inom alla indikatorer utom en: nämligen om kärlen och besticken var rena. Jämfört med det övriga materialet var Grankullarespondenterna särskild nöjda med att de får äta vid ett lämpligt klockslag.
- De nöjdaste klienterna är gymnasisterna; i en del av indikatorerna är lågstadieleverna mest kritiska. Annars brukar allmänt taget högstadieleverna vara de mest kritiska i andra motsvarande enkäter om skolmaten.
- **Grankullas starka sidor är enligt enkäten följande:** vänlig betjäning, smidig servering, rätt mattemperatur, specialdieter beaktas bra, man får tillräckligt med mat, matsalen är trivsamt, det är trevligt att gå och äta, man får äta vid en lämplig tid och menyerna är väl framsatta.
- **Följande områden behöver utvecklas:** matens smak och utseende, tillräcklig variation i menyn, mångsidiga sallader, hälsosam mat, rena kärl och bestick, miljövänlighet samt lugn miljö i matsalen.

Källa: Jarno Parviainen, Anne Haapanen, FCG 2017.

Grani Go motionsfrämjande

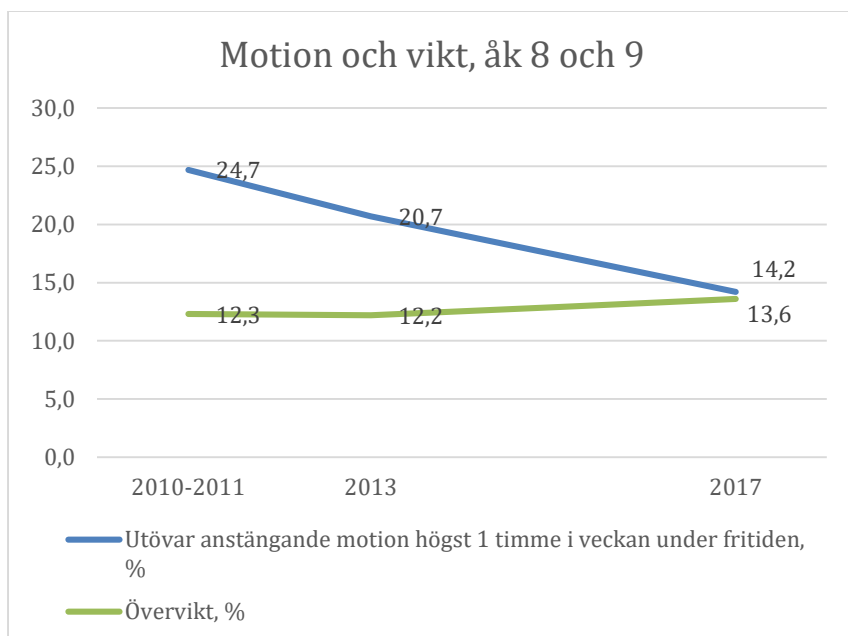
Under fullmäktigeperioden skapades en tväradministrativ samarbetsmodell för hälsovårds-, undervisnings- och idrottstjänsterna. Modellens syfte är att finna nya sätt att stödja överviktiga barn och deras familjer och vägleda dem mot hälsosammare kost- och motionsvanor.

Skolorna hör till projektet Skolan i rörelse och uppmuntrar på olika sätt eleverna att motionera

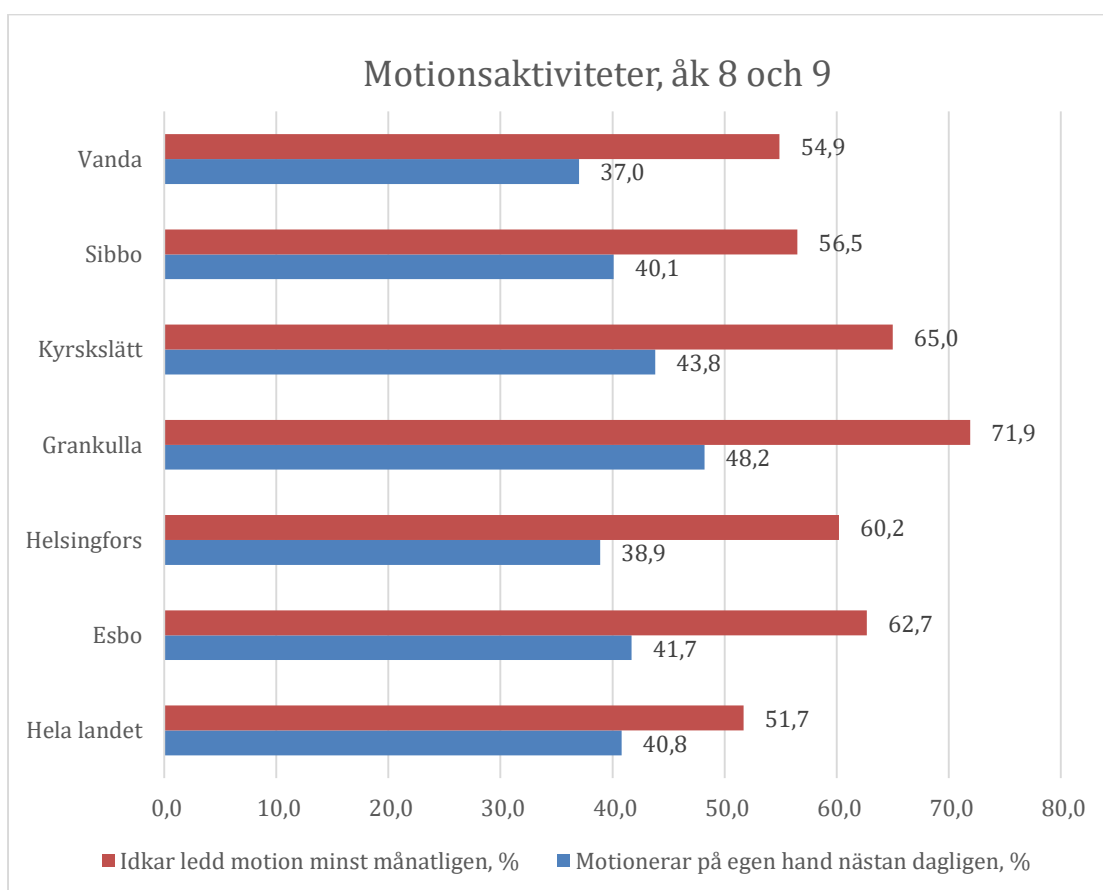
I daghemsverksamheten betonas också vikten av att barnen rör på sig

Idrottstjänsterna ordnar möjligheter till sport och motion för personer med invandrarbakgrund: I augusti 2016 startades projektet Motion och rörelse i Grani med stöd från regionförvaltningsverket. Projektet har som syfte att främja integration med hjälp av sport och motion. Projektet samarbetar med lokala aktörer för att skapa en motiverande och jämställd motionsmiljö med låg tröskel för hela familjen.

Kampanjen Grani Go ordnas under hösten 2017 med målet att uppmuntra barn och unga att motionera.

Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL

Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL

Enligt skolhälsoenkäten motionerar Grankullaungdomarna aktivt. Antalet respondenter som motionerade högst en timme i veckan på sin fritid har sjunkit, och närmare 72 procent av Grankullaungdomarna uppger att de sysslar med ledd sport eller motion minst varje månad. Av respondenterna idkar 42 procent dagligen sport eller motion på eget initiativ. Av respondenterna är ca 13 procent överviktiga, och trots att procenten har ökat sedan 2013 är den fortfarande rätt låg jämfört med hela landet (19 %).

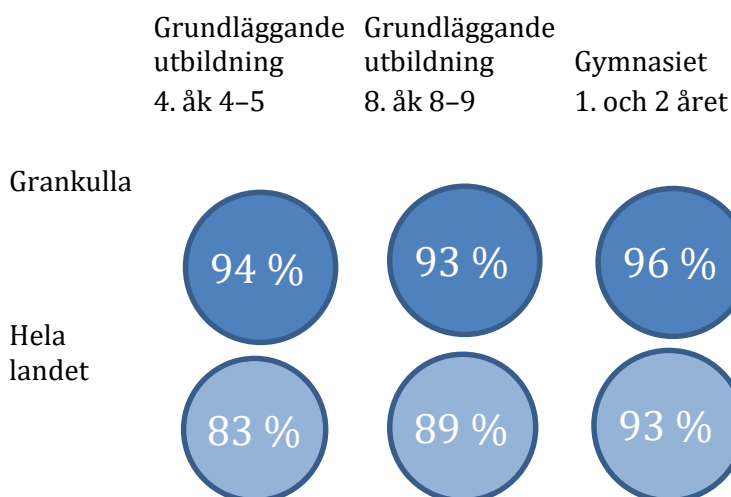
Ledd motion för barn som ordnas av staden (antal deltagare)

	2014	2015	2016
Simskolor för barn	501	275	390
Sportkurser för barn under sommaren	142	144	115

Källa: Stadens egen statistik

2.8 Hobby och fritid

Fritidsaktiviteter per vecka, 2017

Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL

Ungdomsgården

Antal besökare på ungdomsgården 2015-2016

	2013	2014	2015	2016
Besök/kväll	40	50	38	35
Besökare på kvällsevenemang/år	850	750	1171	1380

Källa: Stadens egen statistik

Ungdomstjänsterna i Grankulla bedriver ett nära samarbete med skolorna både kring integrationen och ungdomsgarantin. Antalet besök på ungdomsgården har minskat, men å andra sidan har fler ungdomar än tidigare deltagit i evenemangen. Ungdomsgården är öppen för alla unga, oberoende av ålder och kön och den är Finlands första Nej till hatprat-ungdomsgård.

Ungdomstjänsterna hjälper unga att få jobb bl.a. genom att anställa ungdomar som lägerassistenter till sommarlägren för barn. Detta har också visat sig vara en fungerande modell inom integrationsarbetet.

Konstskolans och musikinstitutets roll i att öka välbefinnandet

Grankulla konstskola

Konstskolan samarbetar med staden och olika andra instanser. Skolan har haft i genomsnitt fyra gemensamma projekt per år med staden.

Konstskolan har professionella resurser att tillhandahålla högklassig konstfostran, fortbildningsprojekt och kurser för att upprätthålla och utveckla arbetsförmågan.

Konstskolan ger konstfostran och -undervisning som kompletterande läroinrättning för småbarnspedagogiken och grundskolorna. Under fullmäktigeperioden har konstskolan erbjudit lågstadierna kompletterande konstundervisning i konstskolans lokaler. Förhoppningsvis kan denna undervisningsform bli ett permanent inslag i undervisningen.

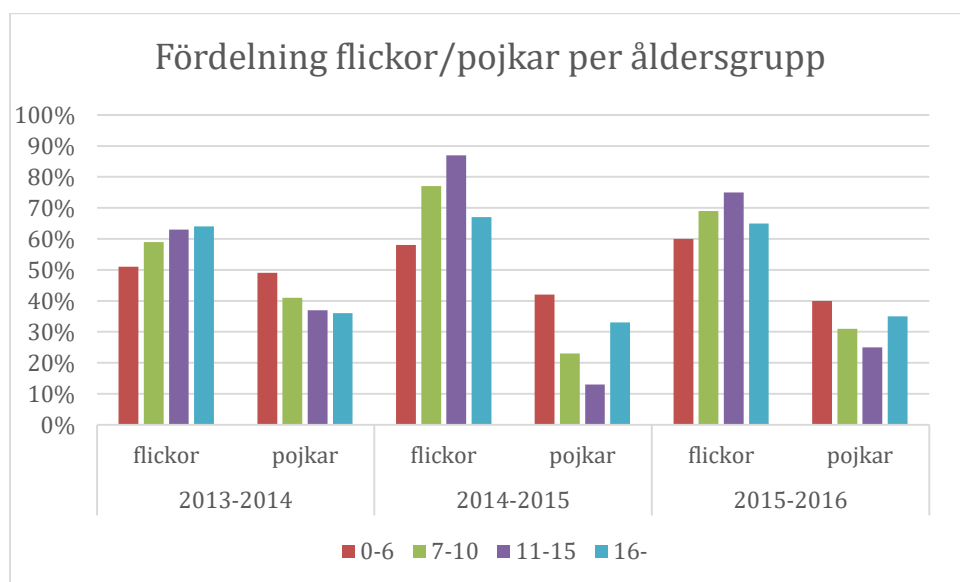
Konstskolan har gjort upp en plan för en inspirerande tvåspråkig eftermiddagsklubbverksamhet. Verksamheten utreddes under våren med hjälp av en enkät till föräldrar i Grankulla som har barn i lågstadieåldern. Enkäten visade att barnen trivs i konstskolan och att arbetet upplevs som intressant.

Grankulla konstskolas elevantal 2013–2016

	2013	2014	2015	2016
Flickor	113	131	154	130
Pojkar	49	45	38	39
TOT.	162	176	192	169

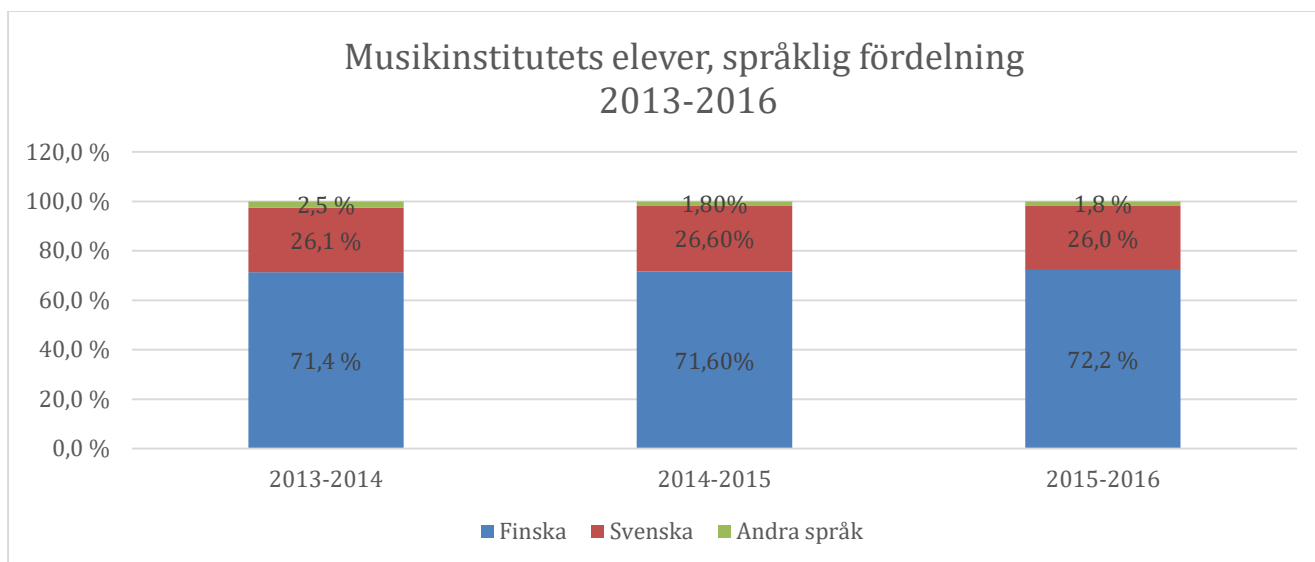
Källa: Grankulla konstskola

Grankulla musikinstitut

Källa: Grankulla musikinstitut.

Elevantalet vid Grankulla musikinstitut har hållits relativt oförändrat (ca 400 elever), för statsandelstimmarna har hållits på samma nivå. Det förekommer en del variation mellan siffrorna för olika avdelningar, men helhetsantalet är oförändrat. Noteras kan också att det inte förekommer större skillnader i andelen flickor och pojkar i musikfostran inom de yngre åldersgrupperna, men antalet pojkar minskar i de högre åldersgrupperna.

Källa: Grankulla musikinstitut.

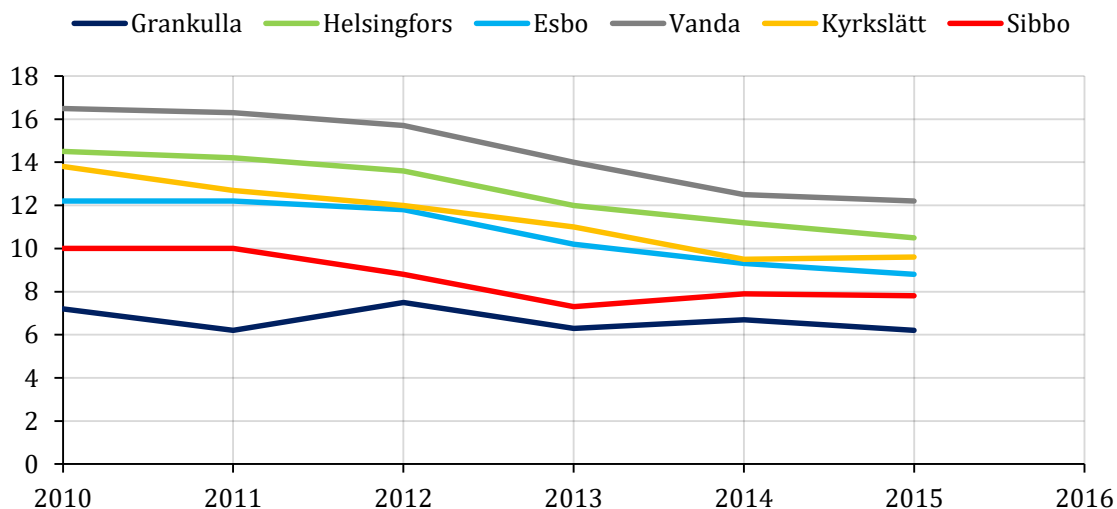
Andelen svenskspråkiga och finskspråkiga elever har hållits oförändrat trots variation i andelarna pojkar/flickor. Den största åldersgruppen är 11–15-åringarna. Vid sidan om de mest populära instrumenten som gitarr, piano och violin, har pop/jazz-sång stigit i popularitet.

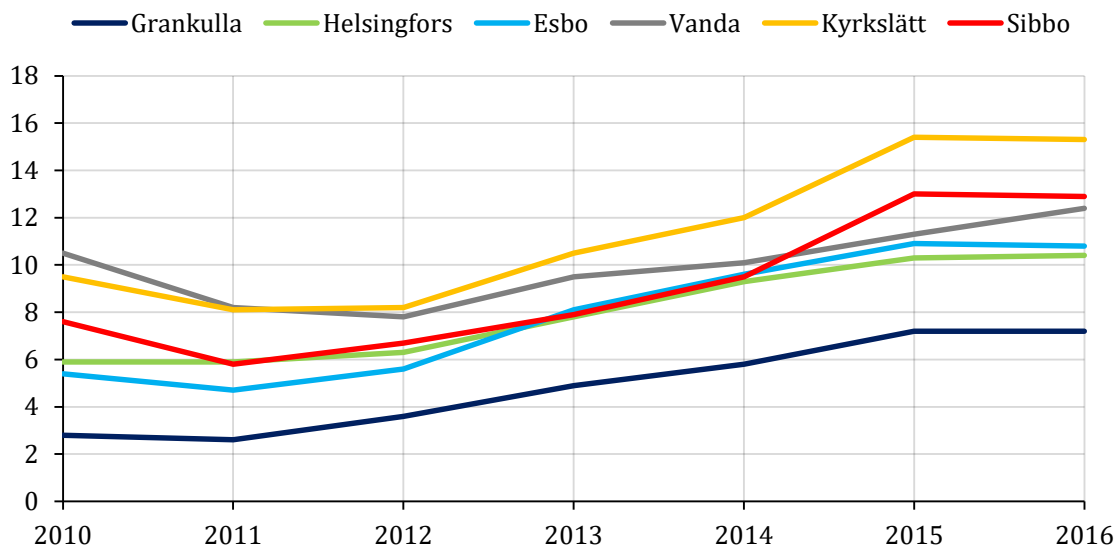
Musikinstitutet har gjort en egen utvärdering av sin verksamhet 2013–2016, och resultaten visade att Grankullafamiljerna är nöjda både med den trygga lärmiljön och den höga kvaliteten på undervisningen. Barnens möjlighet att själv ta sig till musikinstitutet upplevs också som viktig, dvs. att det är fråga om en närtjänst. Möjligheten att ha musik som hobby och barnens möjligheter att uppträda betraktades som viktiga stödfaktorer för barnens och ungdomarnas utveckling. Utöver förmågan att spela ett instrument uppskattade föräldrarna särskilt att musiken bidrar till att utveckla kreativiteten, stärka identiteten och fostra gemenskap, samt musikens terapeutiska inverkan.

3. Barn och unga vuxna

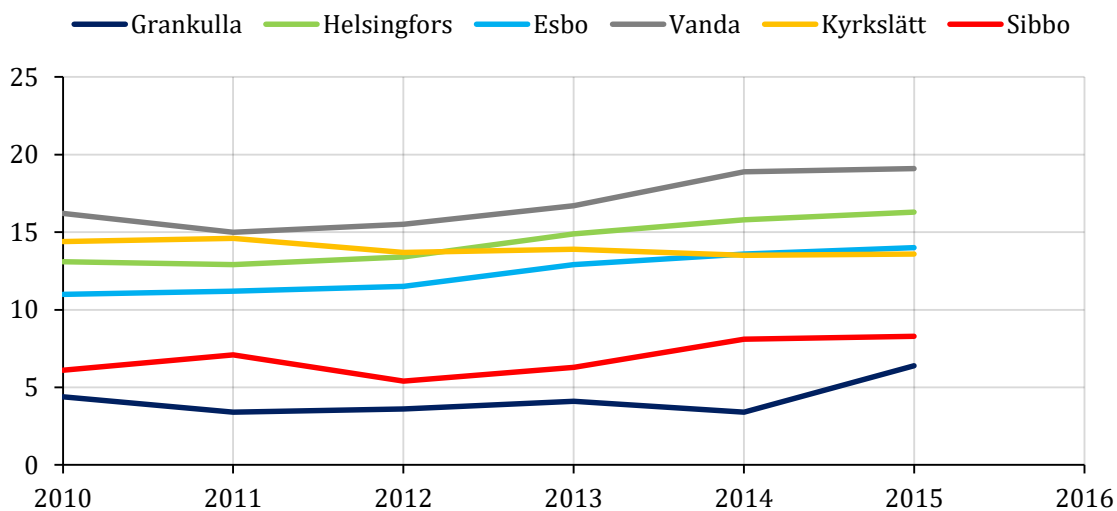
3.1 Ungdomsgarantin

17–24-åringar utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder

Arbetslösa ungdomar, % av arbetskraften i åldern 18-24 år

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

18-24-åringar som fått utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Ungdomsgarantimodellen i Grankulla

Ungdomsgarantimodellen trädde i kraft 2013 och uppdaterades 2016 -> målet är 0 % ungdomsarbetslöshet. Under 2016 intervjuade servicehandledaren för mental- och missbrukarvård alla personer under 25 år som ansökte om utkomststöd och hänvisade vid behov dem vidare till olika tjänster.

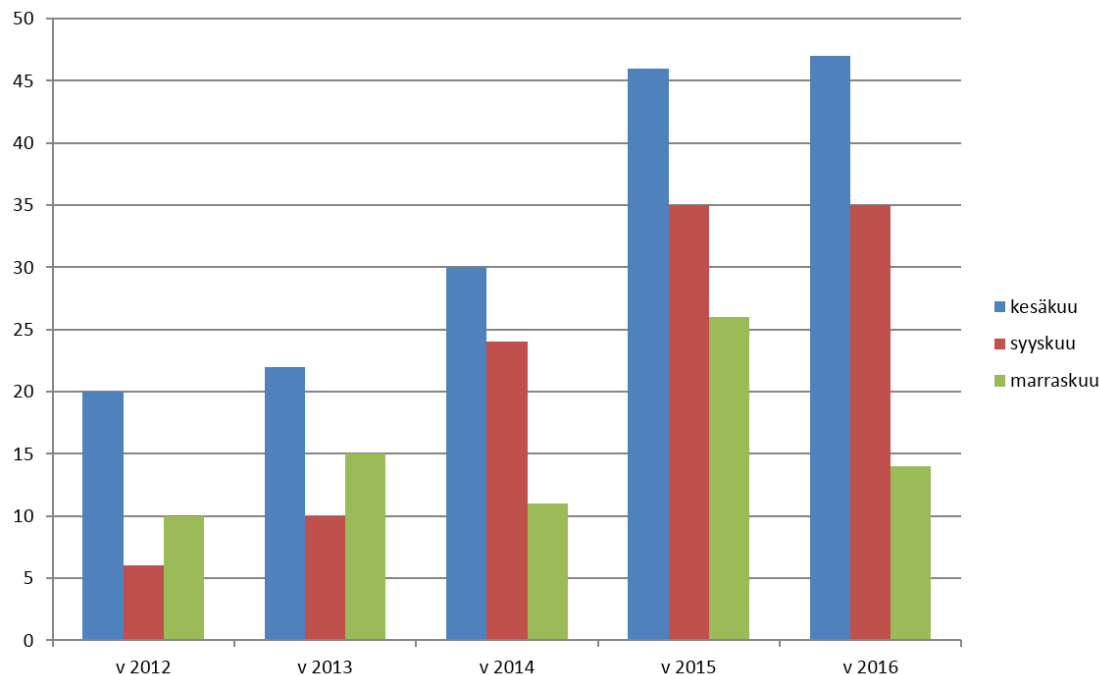
I oktober 2016 ordnades sysselsättningsjippet Möjligheternas paviljong i samarbete med TE-byrån, det uppsökande ungdomsarbetet, ungdomsfullmäktige, företag samt olika resultatområden. Till följd av evenemanget minskade ungdomsarbetslösheten till mindre än hälften hösten 2016:

-7/2016: 52 arbetslösa under 25 år

-9/2016: 35 arbetslösa under 25 år

-11/2016: 14 arbetslösa under 25 år (efter evenemanget)

Arbetslösa under 25 år, juni, september och november 2012–2016, Grankulla

Källa: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistik 2016

Staden ordnar eget uppsökande ungdomsarbete från och med hösten 2017

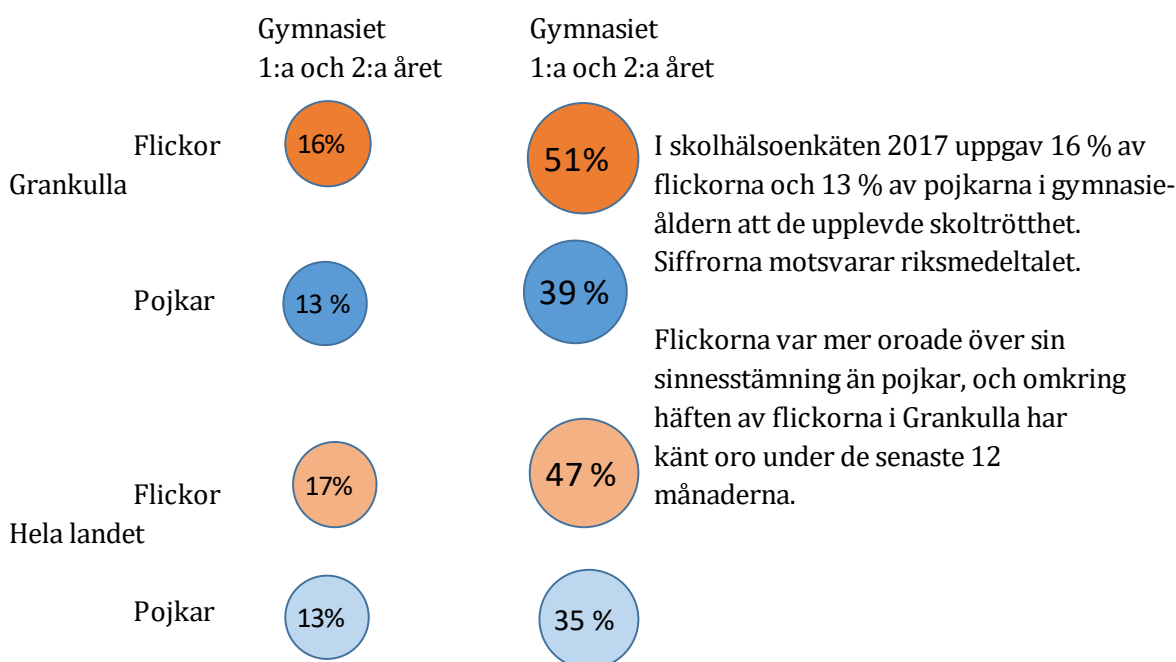
Under åren 2013–2016 har alla niondeklassister fått plats för fortsatta studier

Alla intresserade ungdomar får en sommarjobsedel

3.2 Gymnasieelevernas välfärd

Enligt skolhälsoenkäten 2017 upplever största delen av gymnasieeleverna i Grankulla sin hälsa som huvudsakligen god (79 %). De största utmaningarna i anslutning till hälsan var nack- och axelvärk, huvudvärk och trötthet. Flickorna upplevde mer skoltrötthet än pojkarna och oroade sig också mera för sin sinnesstämning än pojkarna. Av respondenterna uppgav 80 procent att de var nöjda med sitt liv just nu.

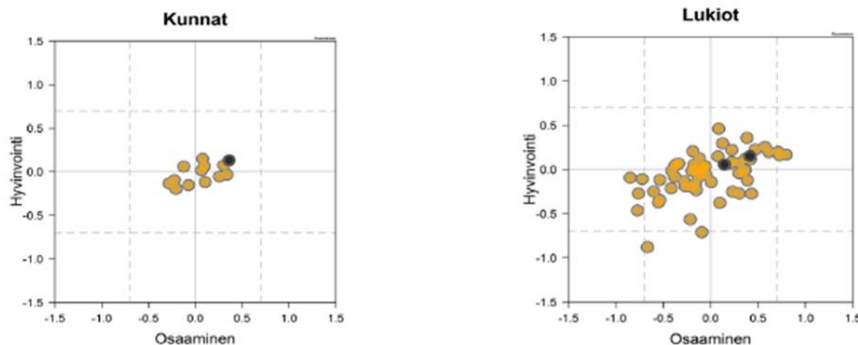
Skoltrötthet 2017 Oro över den egna sinnesstämningen 2017

Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL.

Studeraandes kunnande och välfärd, gymnasiet's årskurs 2:

Lukion 2. vuosikurssin opiskelijoiden osaaminen ja hyvinvointi

Opiskelijoiden osaamisella ja hyvinvoinnilla on selvä yhteys. Opiskelijoiden oppiminen ja hyvinvointi liittyvät siis läheisesti toisiinsa.

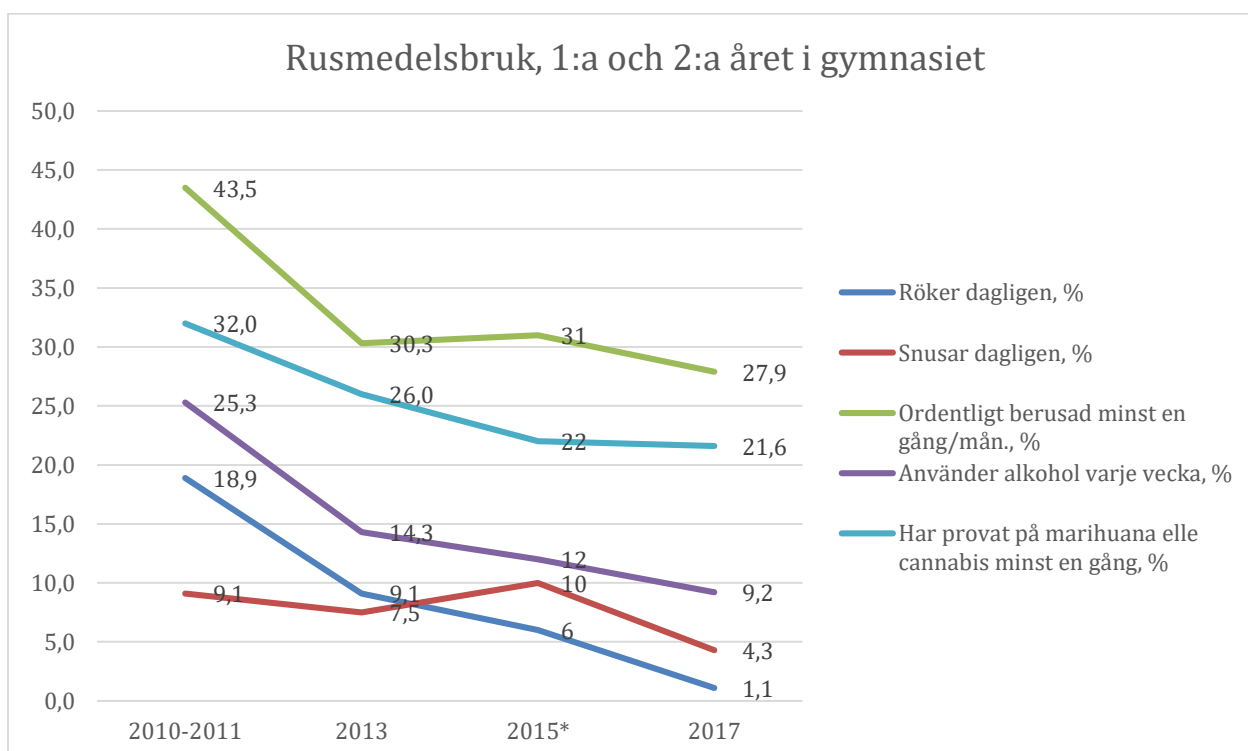
Mukana: 16 kuntaa ja 74 lukiota metropolialueella. Musta täplä = Kauniainen

Tätä mitataan:

- oppimaan oppiminen: mm ajattelutaito, päättelytaito, matemaattinen ajattelu, formaali ajattelu, oppimiseen liittyviä asenteita
- matematiikka
- hyvinvointi (SDQ-Fin-mittari mm. tunne- ja käytösoireet, tarkkaavuuden oireet, kaverisuhteiden ongelmat, myönteinen sosiaalinen käytös)
- opiskelunykäisessä lukiossa ja tulevaisuudensuunnitelmat, mm kokemukset lukiosta, saadusta tuesta, opinto-ohjauksesta, yhteishengestä, jatko-opintosuunnitelmista

Källa: MetLoFIN 2016.

Enligt MetLoFIN-studien ligger både välfärden och kunskaperna på hög nivå i Grankullaskolorna. Grankulla placerar sig som kommun något över medelnivån inom metropolområdet inom studeraandes välfärd. I testkunskaperna placerar sig Grankulla i spetsen av metropolområdet. I Grankulla var antalet elever i behov av psykosocialt stöd som helhet något under medelnivån i metropolområdet. Av flickorna behövde 3,5 procent omedelbart stöd, jämfört med 3,8 procent av pojkarna. Antalet elever i behov av stöd var likadant i båda gymnasierna. I Grankulla låg elevernas skoltrötthet på ungefär samma nivå som genomsnittet inom metropolområdet, vilket också framgår av skolhälsoenkäten. I motsats till skolhälsoenkäten uppgav fler pojkar än flickor i Grankulla att de var skoltrötta.

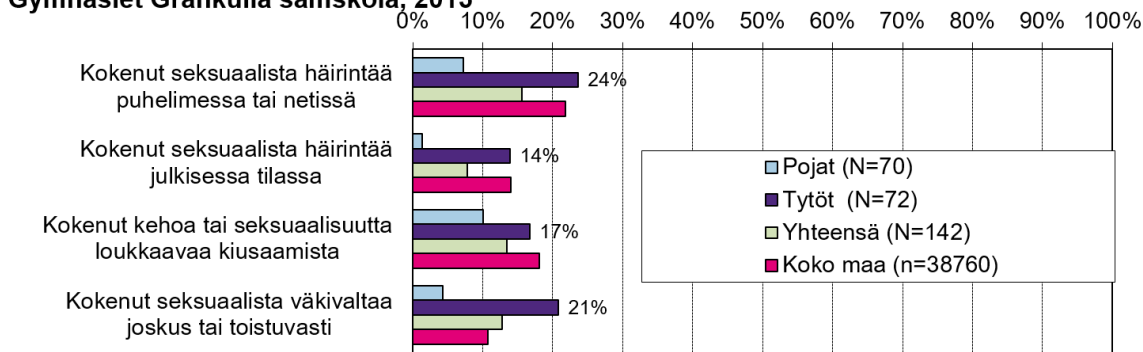

Källa: Skolhälsoenkäten 2017, THL * Resultaten för 2015 omfattar endast Kauniaisten lukio.

Skolhälsoenkäten tyder på att bruket av rusmedel bland gymnasieeleverna i Grankulla har minskat. Särskilt användningen av tobaksprodukter har minskat och bara ca en procent av gymnasieeleverna röker dagligen. Också bruket av snus har minskat. Av gymnasieeleverna i Grankulla använder 17 procent inga rusmedel alls. Antalet är dock rätt lågt med tanke på att motsvarande tal för hela Finland är 35 procent.

MOBBNING OCH TRAKASSERIER ENLIGT THL:S SKOLHÄLSOENKÄT:

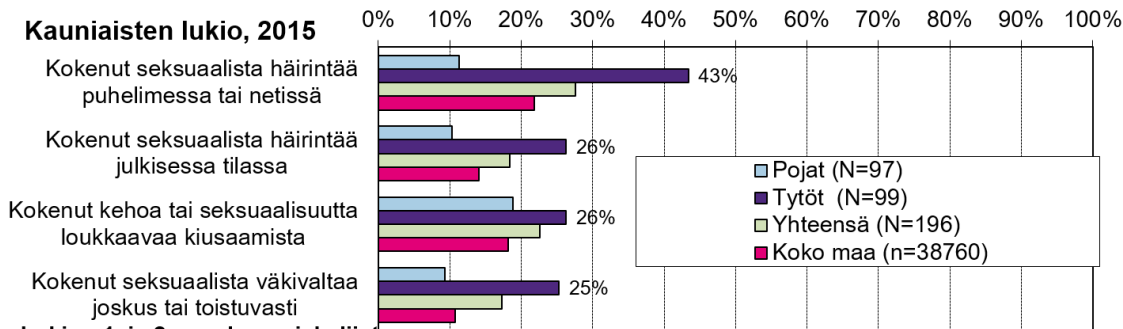
Gymnasiet Grankulla samskola, 2015

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

KIUSAAMINEN JA HÄIRINTÄ THL: Kouluterveyskysely

Kauniaisten lukio, 2015

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

KIUSAAMINEN JA HÄIRINTÄ THL: Kouluterveyskysely

8/1/2017

Flickorna upplever klart mer sexuella trakasserier än pojkarna. Enligt skolhälsoenkäten 2015 uppgav hela 43 procent av flickorna i Kauniaisten lukio att de hade råkat ut för sexuella trakasserier via telefon eller på nätet. I det svenska gymnasiet är motsvarande siffra 24 procent. Närmare en fjärdedel av flickorna uppger att de har upplevt sexuellt våld, i vissa fall upprepade gånger. Frågor om sexuellt våld ingick inte i skolhälsoenkäten 2017.

HSR-kommunernas enkät om skolornas serviceförmåga, svaren från eleverna i gymnasiernas första klass

Keskiarvot, missä 4=täysin samaa mieltä, 1=täysin eri mieltä

	KAIKKI LUKIOLUOKAT			KAUPUNGIT			
	Kaikki n=2835	Suomen- kielinen n=2464	Ruotsin- kielinen n=315	Espoo n=841	Helsinki n=1299	Kauniainen n=172	Vantaa n=523
Oppimisympäristö	2,97	2,96	2,98	3,05	2,91	3,17	2,90
Toimintakulttuuri	3,33	3,33	3,34	3,32	3,33	3,54	3,29
Oppiminen	3,11	3,11	3,12	3,14	3,07	3,38	3,06
Opetuksen järjestäminen	3,00	2,99	3,05	2,94	3,02	3,25	2,94
Ohjausjärjestelmä	3,08	3,08	3,06	3,06	3,07	3,33	3,04
Hyvinvointi	3,15	3,14	3,23	3,11	3,16	3,41	3,08

	= Osa-alueen paras tulos
	= Osa-alueen heikoin tulos

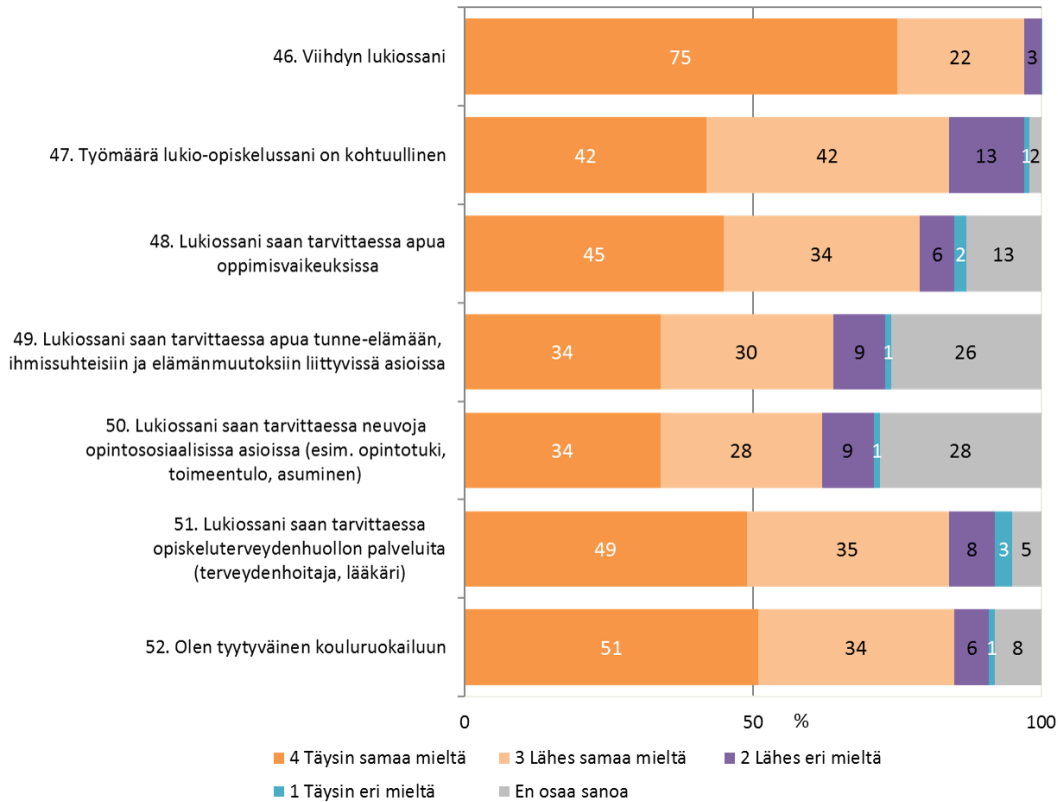
28

Källa: HSR-kommunernas enkät om skolornas serviceförmåga 2016

Grankullagymnasiernas resultat inom delområdet välfärd var de högsta i HSR-kommunernas enkät om skolornas serviceförmåga 2016.

Vuosivertailu
Kauniainen vs. kaikki:
Keskiarvo 1-4 / väittämä

Kauniainen, n=172:
Väittämien jakaumat

29

Källa: HSR-kommunernas enkät om skolornas serviceförmåga 2016

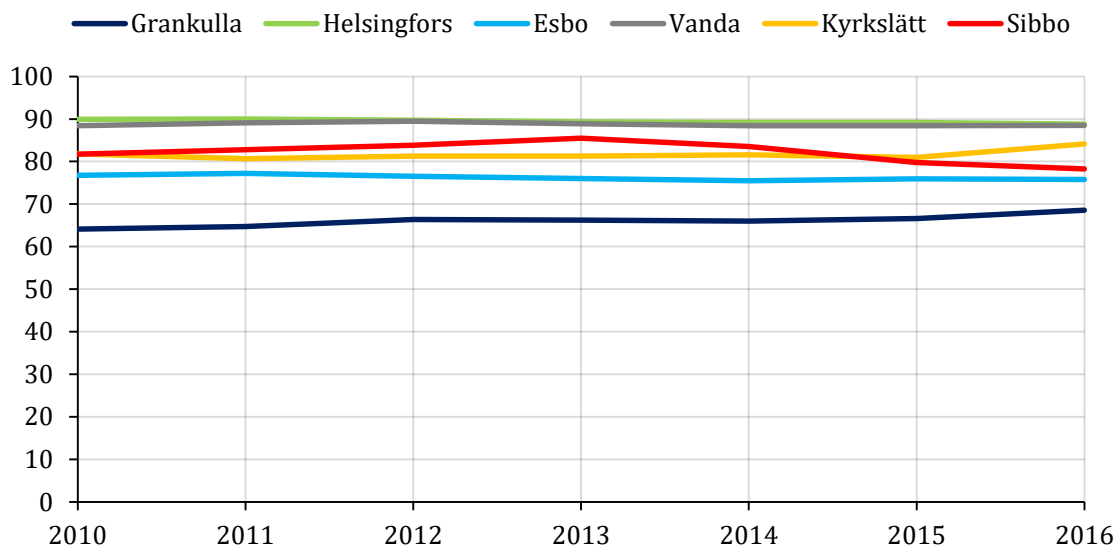
Tjänsterna för främjande av sexuell hälsa

Genom beslut av stadsfullmäktige ger Grankulla stad möjlighet till gratis preventivmedel för alla Grankullabor fram tills de fyller 21. Verksamhetsmodellen infördes i början av 2016. I Grankulla verkar preventivrådgivningen i fast anslutning till mödrarådgivningsbyrån. Preventivtjänster som räknas som ungdomsmottagningsverksamhet erbjuds via skol- och studerandehälsovården. Information som främjar den sexuella hälsan ges också vid särskilda evenemang och inom skolundervisningen. Användningen av tillförlitliga källor i frågor som gäller sexuell hälsa och spridning av information om existerande tjänster bl.a. via Internet hjälper till att göra människor medvetnare och sänker samtidigt tröskeln för att uppsöka tjänsterna.

4. Invånare i arbetsför ålder (25–64 år)

4.1 Hälsa och inkomster

FPA:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat

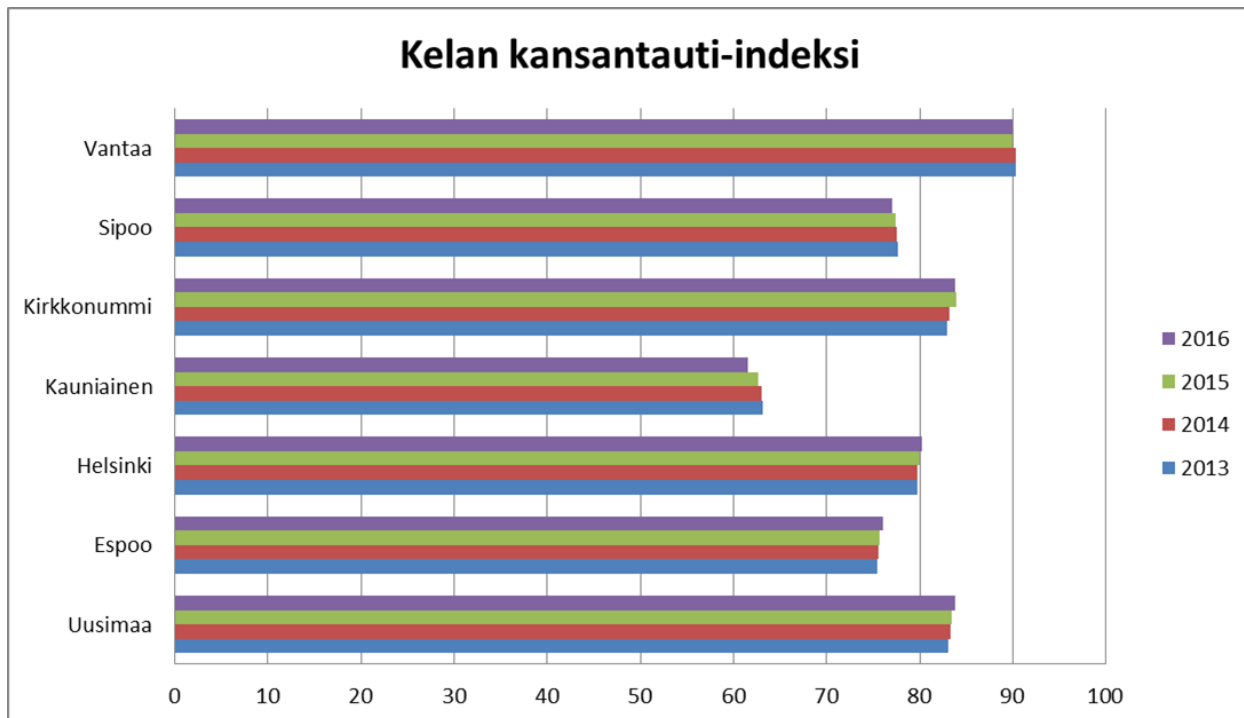
Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Enligt det åldersstandardiserade sjuklighetsindexet är Grankullabor i arbetsför ålder är i genomsnitt friskare än befolkningen i jämförelsekommunerna. Under de senaste åren har dock indexet stigit en aning och närmar sig medeltalet för hela landet. Indextalen bygger på tre registervariabler: dödlighet, andel av befolkningen i arbetsför ålder som är pensionerad på grund av invaliditet samt andel av befolkningen som är berättigad till specialersättningsgilla läkemedel.

Grankulla	2013	2014	2015	2016
Index				
-dödlighet	77,2	74,4	74,8	80,7
-rätt till läkemedelsersättn.	75,2	74,9	75,3	75,1
-invaliditet	46,1	48,6	49,7	49,9
Sjuklighetsindexet	66,2	66	66,6	68,6

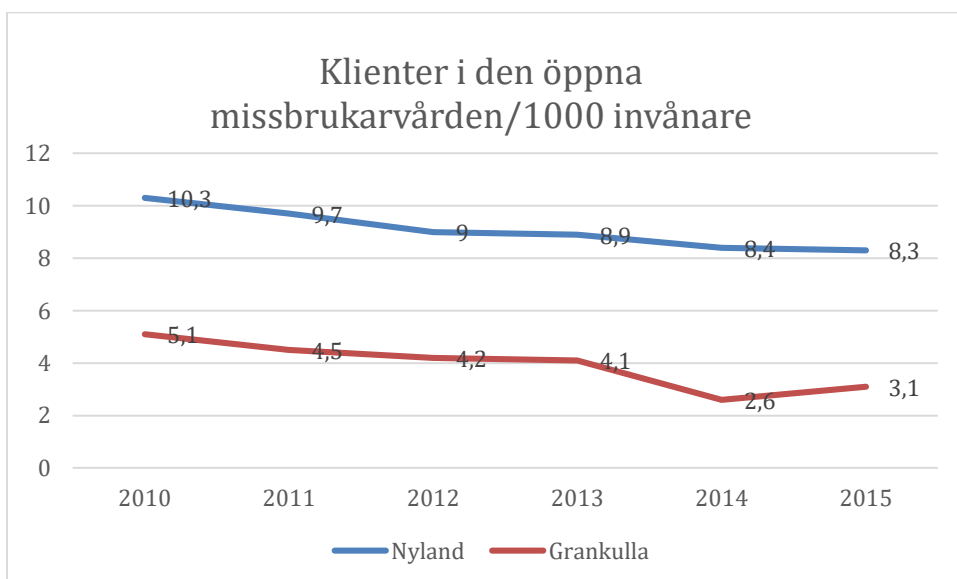
Källa: Fpa, Kelasto-rapporterna 2017.

FOLKPLENSIANSANSTALTENS FOLKSJUKDOMSINDEX

Källa: Fpa, Kelasto-rapporterna 2017.

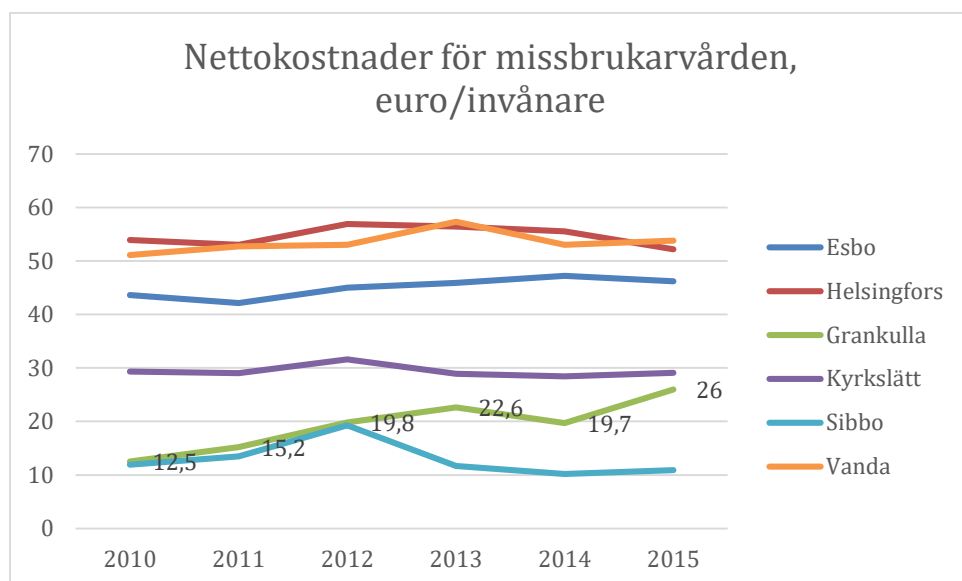
Vad gäller förekomsten av folksjukdomarna (diabetes, psykos, hjärtinsufficiens, ledgångsreumatism, astma, blodtryck, kranskärslsjukdom) är Grankullaborna i genomsnitt friskare än befolkningen i det övriga Finland och Nyland, då man ser till bl.a. FPA:s statistik över rätten till läkemedelsersättning (Terveytpuntari/KELASTO). Då befolkningen åldras tenderar dock både förekomsten av hjärt- och kärlsjukdomar samt andra begränsningar i funktionsförmågan att öka. Hälsoriskerna till följd av rusmedel och invaliditet till följd av mentala störningar håller båda på att öka på riksnivå. Här krävs preventivt arbete för att minska dessa hälsorisker.

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Antalet klienter som besökt A-klinikerna eller ungdomsstationerna ger information om alkohol- och narkotikabruket och om volymen av öppenvårdstjänsterna. Observeras bör att volymen av missbrukarvårdens öppenvårdstjänster som finansieras av kommunerna också är beroende av tillgängliga resurser och gällande praxis. I grafen ovan visas antalet klienter som utnyttjar missbrukarvårdens öppenvårdstjänster, som finansieras av kommunerna, på A-klinikerna eller ungdomsstationerna per tusen invånare. Besökarantalet inom öppenvården har minskat under observationsperioden. På hösten 2012 började en på missbrukarvård

specialiserad psykiatrisk sjukskötare sitt arbete vid hälsocentralen som en del av teamet för mentalvård och missbrukarvård. Detta innebär att utvärderingen av klientens vårdbehov kan skötas inom kommunens egna tjänster. Vårdpraxis har också ändrats, och klienterna ska numera alltid remitteras av kommunen till vård på A-klinikerna, avgiftning eller vård på institution.

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Indikatorn visar nettodriftskostnaderna för missbrukarvårdens specialtjänster som finansieras av kommunerna och tjänsterna för nykterhetsarbete per invånare. Nettodriftskostnaderna för missbrukarvården i relation till hela befolkningen ger information om mängden problem som orsakas av alkohol- och narkotikabruk och om hur allmänna de är. I nettoutgifterna syns dock inte det missbruksförebyggande arbete som görs t.ex. på hälsostationerna och sjukhusen. I Grankulla har nettoutgifterna för missbrukarvården stigit under observationsperioden. Jämfört med grannkommunerna är nettoutgifterna dock fortsättningsvis låga.

Hälsovårdstjänster

Under fullmäktigeperioden har beläggningsgraden för läkartjänsterna utvecklats i positiv riktning. Under 2014–2015 var endast hälften av befattningarna besatta, och patienterna kunde inte alltid få läkartid ens inom 6 veckor. Samtidigt innebar en ändring i hälso- och sjukvårdslagen fritt val av vårdplats, vilket medförde över 600 nya klienter för Grankulla då lagen trädde i kraft 2014. En anmärkningsvärt stor del av läkarnas arbetstid gick åt till akutmottagningsverksamhet. Resurserna för basuppgiften, dvs. hälsofrämjande och utveckling av vårdens effektivitet, räckte inte till, och det blev nödvändigt att anlita hyrläkare i stor utsträckning för att säkra tjänsterna. Utöver fler befattningar utvecklades hälsostationens verksamhet också bl.a. genom att mottagningen för brådskande fall förnyades i enlighet med LEAN-principerna, genom att läkarutbildningen sattes i system och genom intensifiering av universitetssamarbetet. Genom att skapa nya strukturer och verksamhetsmodeller har man lyckats säkra tillgång till läkarresurser med bättre tidsmässigt fokus. De vitsord användarna ger för tillgång till vård och tillfredsställelse med tjänsten har båda förbättrats. Möjligheterna att nå vården per telefon har förbättrats avsevärt i och med att återuppringsningstjänsten delades in i skilda kanaler för brådskande och icke-brådskande ärenden. Svarstiden i brådskande fall har förkortats, och nu kan 97,9 procent av samtalen få återuppringning inom mindre än 30 minuter.

Vårdgarantin 2016–2017	1/2016	6/2016	1/2017	6/2017
hälsostationen: återuppringning inom 60 min (%)	56 %	72 %	77 %	95,6 %
Antal inkomna samtal	1465	1335	1378	1111
väntetid till hälsocentralläkarens mottagn. (T3, den tredje lediga tiden, dygn)	14	30	7	3-4

Källa: Stadens egen statistik

Som helhet har användningen av hälsovårdstjänsterna ökat med 28 procent under fullmäktigeperioden. Största delen av ökningen hänger samman med de nya klienterna från närliggande kommuner som valde vård i Grankulla i samband med att fritt val infördes, men vårdanvändningen bland andra än dem som överförde sin vård till kommunen har också ökat med 12 procent. Täckningsgraden, som anger besök på hälsostationen under året av andra än de klienter som överförde sin vård till kommunen, är 76 procent i Grankulla för alla tjänster. Hälsostationen är en viktig källa till hälsovårdstjänster i Grankulla. Grankullaborna är också vana att jämsides med den använda privata läkartjänster, särskilt tjänster av specialistläkare. År 2015 fick sammanlagt 40 procent av Grankullaborna FPA-ersättning för besök på privata specialistläkarmottagningar.

Klienter från andra kommuner inskrivna på Grankulla hälsostation

	Personer	Tot. antal nya klienter
12/2014	639	639
6/2015	104	743
12/2015	106	849
6/2016	79	928
12/2016	90	1018
6/2017	108	1126

Källa: stadens egen statistik.

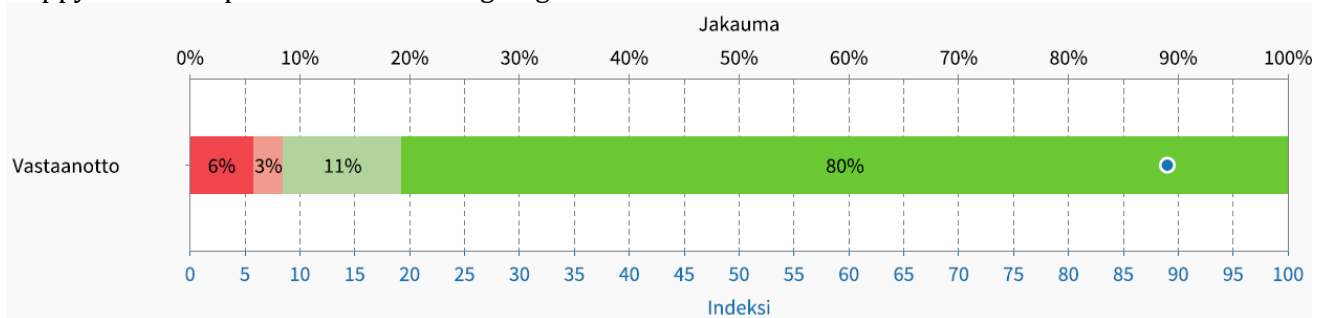
Då fokus har flyttats från läkarintensiv mottagningsverksamhet till ett multiprofessionellt verksamhets sätt har mottagningen för brådskande fall blivit mer flexibel och tillgången till vård har förbättrats. Särskilt de som sällan använder tjänsterna uppskattar att tjänsten går lätt att nå, oberoende om de har besökt mottagningen eller ringt. Hälsovårdarnas och fysioterapeuternas sakkunskap har utvecklats och utnyttjats mer än tidigare bl.a. i form av direkta mottagningar. Det här avspeglas direkt som en minskning i besöken på läkarnas mottagningar (-10 %). Samtidigt har antalet patienter i läkarvård hållits oförändrat eller t.o.m. ökat något (+3.3 %). Målet har också varit att öka klientens delaktighet i ansvaret för sin egen hälsa genom att bl.a. erbjuda e-tjänster med hälsoundersökningar och coachingprogram som informationskanaler och som stöd för egenvård.

Hälsoundersökningar riktade till specifika grupper (långtidsarbetslösa, närståendevårdare) har också ordnats i syfte att identifiera och förebygga risker för hälsan och funktionsförmågan. Rusmedelsbruket tas systematiskt upp i hälsoundersökningar för klienter i alla åldrar, samt inom mentalvården, och alla klienter uppmuntras att undvika rusmedel.

Klientperspektivet har tagits med i arbetet med att utveckla digitala tjänster och det har gjorts planeringsarbete som gör det möjligt att under 2017 på ett kontrollerat sätt öka stadens e-tjänster (hantering av tidsbokningar, digitala blanketter), något som stadens invånare har önskat sig.

Grankulla stads invånarenkät 2016 gav vid handen att hälsovårdstjänsterna betraktas som den viktigaste tjänstesektorn. Enkäten visade också att tillfredsställelsen med tjänsterna inte når upp till den nivå som invånarna förutsätter. Utgående från enkäten har invånarna förväntningar på tjänsterna som överstiger den lagstadgade nivå som stadsstyrelsen har fastställt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nöjdheten med hälsovårds-, rådgivnings- och mun- och tandvårdstjänsterna har från och med 2015 regelbundet mätts med Happy or Not snabbrespons från användarna. Sanbbrespons samlas kontinuerligt in och rapporter om svaren tas varje vecka. Nöjdhetsnivån hos dem som använder tjänsterna ligger dock tydligt högre än resultaten i invånarenkäten, och ca 90 procent är nöjda med den vård de har fått.

Happy or Not-respons 2016 för mottagningen:

Källa: Happy Or Not-portalen

På hälsostationen gav 5 912 klienter respons om servicen 2016. Av dem var 80 procent mycket nöjda med servicen medan 11 procent var nöjda.

Det är viktigt att säkra invånarnas välbefinnande och funktionsförmåga. Tjänsterna har fokuserats på att förbättra vårdkvaliteten för kroniska sjukdomar. Vårdkedjorna för diabetes och hjärtsjukdomar har förnyats och Grankulla hälsostation blev medlem av kvalitetsforum för hälsostationer i början av 2017. Den första kvalitetsgranskningen (vårdkvaliteten för patienter med förmaksflimmer) gjordes under våren 2017 och Grankulla fick goda resultat. Med tanke på att förmaksflimmer är den främsta riskfaktorn för hjärninfarkt (upp till 1/3 av infarkterna beror på förmaksflimmer) är det viktigt både ur medicinsk, human och ekonomisk synvinkel att säkra god vård för denna patientgrupp. Här har Grankulla lyckats.

Mun- och tandvård

Det ökade klientantalet har påverkat också tillgången på mun- och tandvård. Antalet nya klienter från närliggande kommuner har ökat i jämn takt under fullmäktigeperioden. Ökningen av klientantalet (både de som bytt hälsostation och andra nya patienter) har orsakat köbildning och väntetiden för vård har blivit längre. Trots detta har granskningarna av de specifika åldersgrupper i enlighet med förordningen kunnat göras på utsatt tid.

Tandvårdsbesök av personer bosatta i andra kommuner 2013–2016

2013	2 %
2014	4 %
2015	9 %
2016	9 %

Källa: Stadens egen statistik

Vårdgarantin 2016–2017			
Mun- och tandvårdens mottagning	7/2016	1/2017	6/2017
Antal patienter i kö för granskning	334	298	431
Antal som köat i mer än 6 mån.	0	0	0

Källa: Stadens egen statistik

Arbetsfördelningen inom mun- och tandvården har omorganiserats och gjort att man har kunnat minska användningen av hyrläkare. År 2016 inrättades en ny befattning för en munhygienist, vilket har stärkt möjligheterna att främja munhälsan. Vid varje besök fästs uppmärksamhet vid förebyggande tandvård och tandläkaren tar reda på klientens hälsovanor. Vid kontrollbesöken tar läkaren alltid upp bl.a. rusmedel (tobak, snus, alkohol), och informationen statistikförs. Tack vare två munhygienister och den nyutvecklade

arbetsfördelningen kan tjänsterna riktas till dem som behöver dem mest. Sms-påminnelser har använts för att minska antalet uteblivna patienter som inte har avbokat sin tid.

Hyrläkare (tandläkare) i proportion till personalen 2013–2016

	Inhyrd arbetskraft	Egen personal
2013	20 %	80 %
2014	15 %	85 %
2015	10 %	90 %
2016	10 %	90 %

Källa: Stadens egen statistik

Oanvända tider som inte avbokats 2011–2016

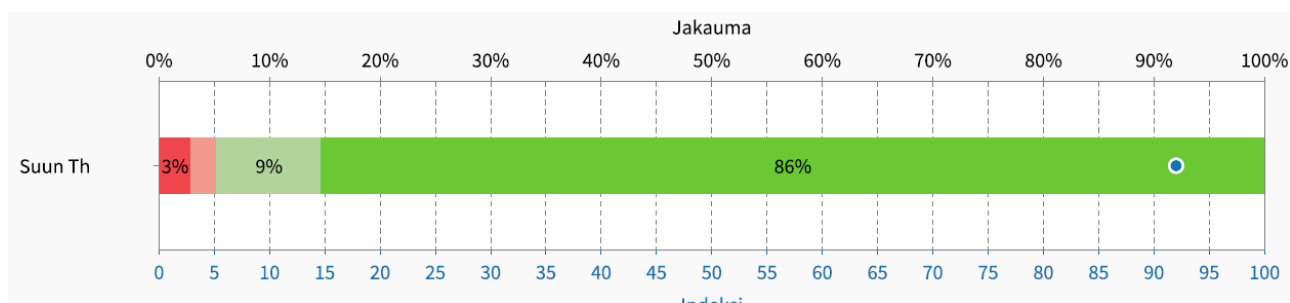
År	Besök	%, av alla besök
2011	10319	6,2
2012	10497	5,5
2013	10671	4,8
2014	11876	4,6
2015	12042	3,8
2016	10151	3,8

Källa: Stadens egen statistik

Inom mun- och tandvården gjordes en riksomfattande enkät i THL:s regi 14.11–9.12.2016. Enkäten omfattade 20 frågor med svar på en skala 1–5 (helt av annan åsikt – helt av samma åsikt). Mun- och tandvården i Grankulla fick utmärkta resultat i enkäten. Helhetsvitsordet för tjänsterna var 4,8; personalens sakkunskap fick 4,9, kundbetjäningen 4,9 och nyttan med tjänsten 4,0. Råd och stöd för egenvård fick vitsordet 4,6, något som har uppmärksamrats under mottagningsbesöken.

Nöjdheten med mun- och tandvården har från och med 2015 regelbundet mätts med Happy or Not snabbrespons från användarna. Sanbbrespons samlas kontinuerligt in och rapporter om svaren tas varje vecka.

Happy or Not-respons 2016 för mun- och tandvården:

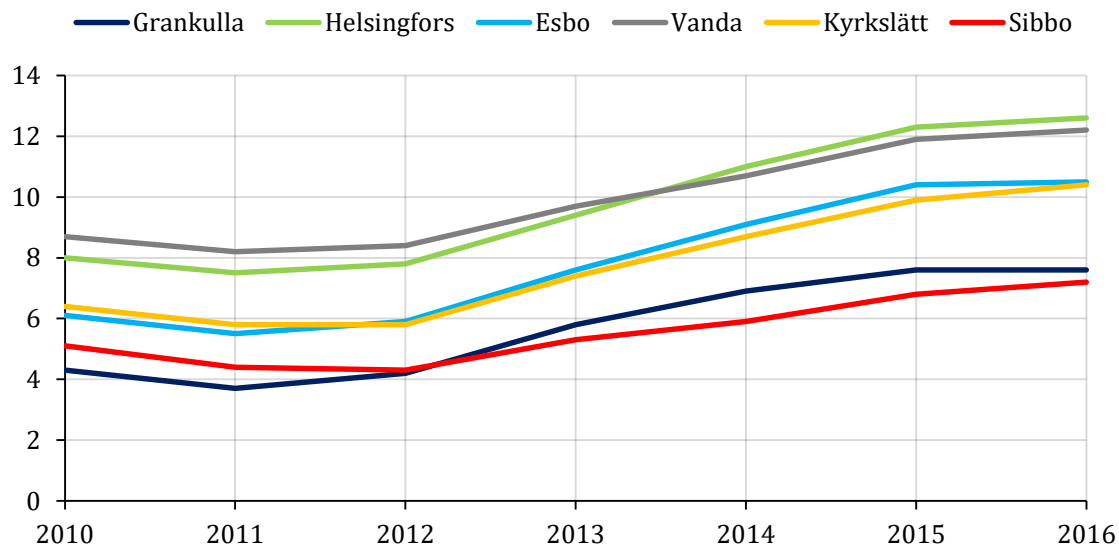
Respons gavs av 3 308 klienter inom mun- och tandvården år 2016, av vilka 86 procent var mycket nöjda och 9 procent var nöjda.

Arbetslöshet och försörjning

Hälsoundersökningar särskilt för långtidsarbetslösa infördes våren 2014. Målet med verksamheten är att ge arbetslösa bättre tillgång till hälsovården, identifiera hälsorisker och ingripa mot dem, samt främja de arbetslösas arbetsförmåga genom att ge vård och rehabilitering för existerande sjukdomar. E-hälsogranskning stöder den hälsoundersökning som utförs av en hälsovårdare och en munhygienist.

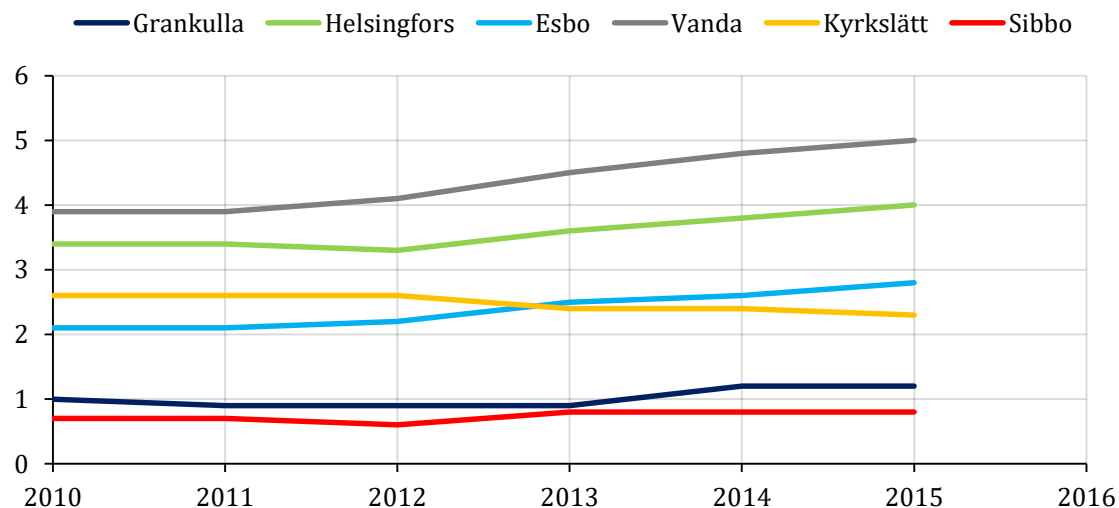
I Grankulla inrättades en befattning för en sysselsättningskoordinator på bestämd tid för år 2016, i syfte att utveckla sysselsättande åtgärder. Huvudmålet för projektet var att utreda stadens möjligheter att påverka långtidsarbetslösheten och främja sysselsättningen. På våren 2016 sändes ett brev om sysselsättningsfrågor med uppmaning om att reservera tid för intervju via TE-byrån till de 40 långtidsarbetslösa som kommunen innehade finansieringsansvaret för enligt FPA:s uppgifter. Medan experimentet med sysselsättningskoordination pågick intervjuades 22 långtidsarbetslösa som vid behov hänvisades till andra tjänster. Experimentet ledde till att några långtidsarbetslösa invånare blev sysselsatta med hjälp av lönesubvention eller arbetsprövning. Experimentet avslutades 12/2016 enligt beslut av fullmäktige.

Arbetslösa, % av arbetskraften

Arbetslöshetsgraden i Grankulla var 7,2 % i december 2016 mot 8,1 % i december 2015. I slutet av året var antalet långtidsarbetslösa 134. Ett år tidigare var antalet 146.

Långvariga mottagare av utkomststöd i åldern 25-64 år, % av befolkningen i samma ålder

Det grundläggande utkomststödet flyttades över från kommunernas socialtjänst till FPA 1.1.2017. I samband med överflyttningen överfördes också en del utgifter, bl.a. dagvård, hyresgaranti och kostnader för flyttning, som tidigare ingick i det kompletterande utkomststödet till det grundläggande utkomststödet, så att de nu handläggs av FPA. Kommunen kan även i fortsättningen bevilja utkomststöd enligt prövning för sådana särskilda utgifter som det grundläggande utkomststödet inte täcker. I Grankulla hade fram till 30.6.2017 fattats sammanlagt 205 beslut om kompletterande utkomststöd och 10 beslut om förebyggande utkomststöd.

4.2 Integrationsfrämjande tjänster

En multiprofessionell integrationsarbetsgrupp har grundats i Grankulla; gruppen gör upp ett integrationsprogram för Grankulla. I staden verkar också en arbetsgrupp för praktiskt flyktingarbete, som sammanträder vid behov. Det fanns 69 personer som 19.7.2017 omfattades av statens kalkylmässiga ersättningar (ersättningsperioden är 4 år för kvotflyktingar och 3 år för asylsökande).

Grankulla har goda förutsättningar att stöda integrationen av barnfamiljer och ungdomar på båda inhemska språken. I staden grundades vid slutet av 2016 ett gruppfamiljehem för minderåriga asylsökande som har fått uppehållstillstånd. Då ungdomarna blir myndiga erbjuds de stödtjänster då de flyttar till egna bostäder. En förberedande klass för ungdomar med invandrabakgrund grundades i Mäntymäen koulu 2015.

I Grankulla inleddes 2017 ett treårigt integrationsprojekt med stöd från den europeiska asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF). Inom projektet utvecklas både de integrationsfrämjande tjänsterna och samarbetet mellan stadens olika sektorer, samt med aktörer inom tredje sektorn. Målet är att öka invandrarnas delaktighet och välbefinnande samt deras självstyrning inom det finländska tjänstesystemet.

Olika evenemang som stöder välbefinnande och delaktighet har arrangerats för invandrare i samarbete med andra aktörer inom integrationsfrämjandet. Evenemangen har gått ut på bl.a. handledning i underhåll av cyklar, matlagning, naturvandringar samt introduktioner till olika former av sport och motion. Skilda hälsofrämjande utbildningar har också ordnats för invandrare. De olika evenemangen har haft sammanlagt 100 deltagare. Under våren 2017 har informationsmöten ordnats för invandrargrupper om det finländska samhället, kulturen, och om e-tjänster. Informationsmötena hade sammanlagt 35 deltagare.

Under 2017–2020 kommer projektet att fokusera på att utveckla personalens sakkunskap i att identifiera invandrarnas behov av stadens tjänster, samt invandrarnas förmåga att söka upp tjänster och använda dem. Projektet kommer också att klargöra stadens integrationsprocess och skapa förutsättningar för goda relationer mellan olika befolkningsgrupper. År 2016 godkände fullmäktige en svenskspråkig integrationsstig.

Kvotflyktingar, asylsökande, personer inom familjeåterförening samt återflyttare som tagits emot i Grankulla åren 2015 och 2016.

	2015	2016
Kvotflyktingar	10	10
Asylsökande (avtal)	6	11
Personer som flyttat på eget initiativ		15
Personer som omfattas av familjeåterförening		2
Återflyttare		
Sammanlagt	16	38

Källa: Stadens egen statistik

4.3 Kulturtjänsterna

Grankulla stads kulturtjänster har som uppgift att skapa förutsättningar för att skapa och uppleva kultur i Grankulla. Kulturtjänsterna producerar själv eller i samarbete med andra aktörer mångsidiga kulturevenemang av hög kvalitet för invånarna. Kulturtjänsterna skapar också möjligheter för verksamhet på egen hand och främjar, stöder och ordnar grundutbildningen i konstämnen i stan samt annan kulturverksamhet. Kulturtjänsterna verkar i Nya Paviljongen, Vallmogård och Villa Junghans, och verksamhetsområdet omfattar programtjänster, information och kundtjänst inom de olika konstarterna samt Lokalhistoriska arkivet. Kulturtjänsterna ordnar årligen ca 100 olika evenemang antingen i egen regi eller i samarbete med olika samarbetspartner. Utöver detta ordnas 100–200 evenemang per år i kulturtjänsternas lokaler. Antalet

besökare på evenemang som ordnas eller produceras av kulturtjänsterna är ca 5000 personer per år, samt ca 10 000 personer per år i de evenemang som ordnas av utomstående.

4.4 Biblioteket och medborgarinstitutet

Bibliotekstjänsterna ingår som basservice i kommunens välfärdspolitik. Under 2016 ökade antalet besökare på stadsbiblioteket med ca 8 procent jämfört med år 2014, men från rekordåret 2015 minskade besökarantalet med 1,8 procent. Under en timme har biblioteket i snitt 59 kunder. Jämfört med 2015 ökade antalet lån med ca 6 procent år 2016. Samtidigt minskade lånen som helhet i de andra kommunerna i huvudstadsregionen. År 2015 gick biblioteket över till RFID-teknik vid identifiering av material.

Bibliotekets verksamhet utvecklas kontinuerligt så att servicen förbättras:

- Under 2017 kommer biblioteket att införa konceptet meröppet bibliotek (delvis öppet utan personal), vilket kommer att ge längre öppettider.
- Biblioteket betjänar också hemtjänstklienter. Hemtjänsten är avsedd för Grankullabor som inte kan ta sig till biblioteket på grund av skada, sjukdom eller hög ålder. Det material som klienten har reserverat levereras hem en gång i månaden. Samtidigt returneras det material som klienten inte längre behöver.
- Biblioteket ordnar också olika evenemang för stadsborna.

Besökarantal på Grankulla biblioteks evenemang 2014–2016.

2014	130
2015	137
2016	164

Källa: stadens egen statistik.

Medborgarinstitutets uppgift är att främja ett kontinuerligt, livslångt lärande, fritidssysselsättningar, personlig utveckling och själslig tillväxt. Institutet ger utbildning i olika ämnen med aktiva kommuninvånare som mål. I Grankulla har deltagarantalet på medborgarinstitutets kurser ökat: år 2016 deltog 8 662 personer på kurser jämfört med 7 737 år 2015.

Deltagare i kurser på medborgarinstitutet

2014	3993
2015	7737*
2016	8662*

* antalet innehåller även deltagare i handledd motion

Källa: Stadens egen statistik

4.5 Idrottstjänsterna

Grankulla erbjuder mångsidiga möjligheter till sport och motion. Idrottsanläggningarna är lättillgängliga för stadsborna. Det goda nätverket av idrottsanläggningar ger möjligheter för konditionsförbättrande och hälsofrämjande motion samt för de olika föreningarnas tränings- och tävlingsverksamhet under alla årstider. Idrottstjänsterna i Grankulla ger i samarbete med de andra sektorerna och olika föreningar och klubbar möjligheter att idka mångsidig motion.

Idrottstjänsternas centrala strategiska mål är att främja invånarnas hälsa och välbefinnande under hela livet. Idrottstjänsterna utvecklar lokalt och regionalt samarbete samt hälsofrämjande motion genom att stödja medborgarverksamhet, erbjuda idrottsanläggningar samt ordna ledd motion.

Under fullmäktigeperioden har fokus legat särskilt på att öka utbudet av motion med låg tröskel samt mångsidig ledd motion. Träningstrappan som byggdes på slalombacken våren 2017 var en stor succé.

Användningsgraden för idrottsanläggningarna i Grankulla är nästan 100 % för alla lokaler.

Idrottstjänsterna inledde i augusti 2016 projektet Motion och rörelse i Grani med bidrag från regionförvaltningsverket. Syftet är att främja integrationen av invandrare med hjälp av motion.

Antal besökare i simhallen 2013–2016

2013	116 749
2014	130 556
2015	80 162
2016	94 820

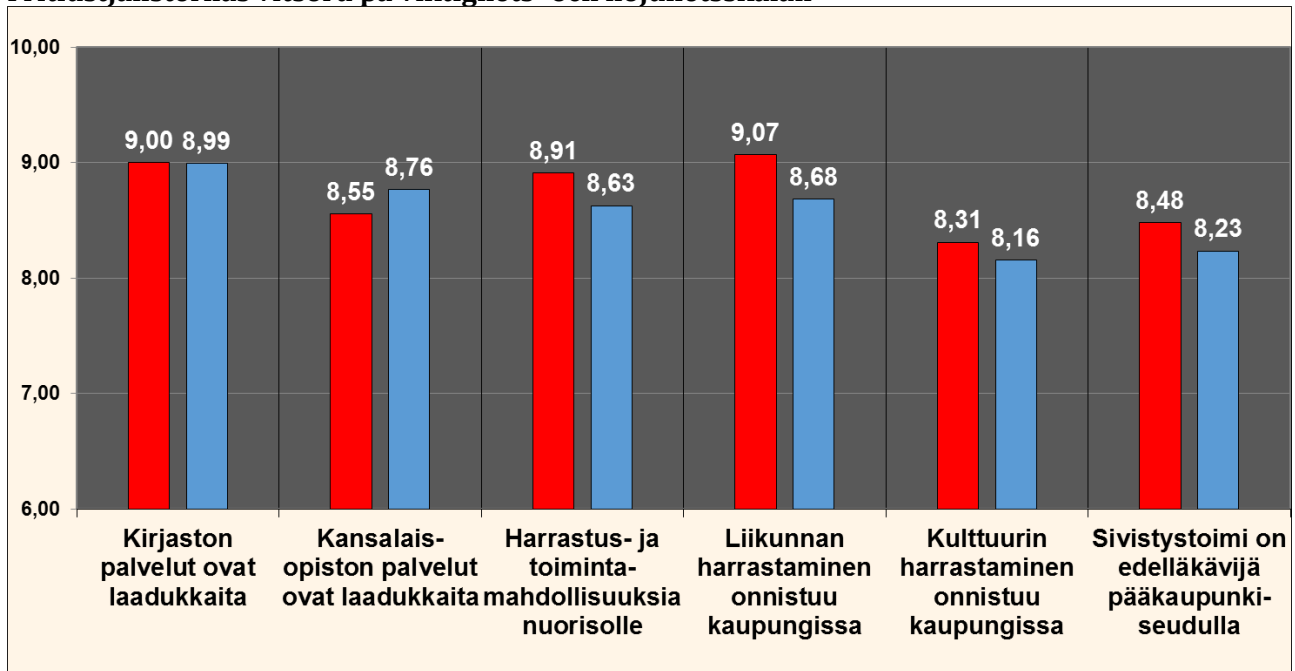
Källa: stadens egen statistik.

Ledd motion för vuxna

	2014	2015	2016
Vattenmotion för vuxna	191	173	346
Ledd motion för vuxna	36	35	36

Källa: stadens egen statistik.

Fritidstjänsternas vitsord på viktighets- och nöjdhetskalan

Den röda stapeln visar hur viktiga tjänsterna ansågs vara, medan den blå visar hur nöjda respondenterna var med tjänsterna.

Nöjdhetskalan: 4 = inte alls nöjd ...10 = mycket nöjd. Viktighetskalan: 4 = inte alls viktig... 10 = mycket viktig

5. Seniorer

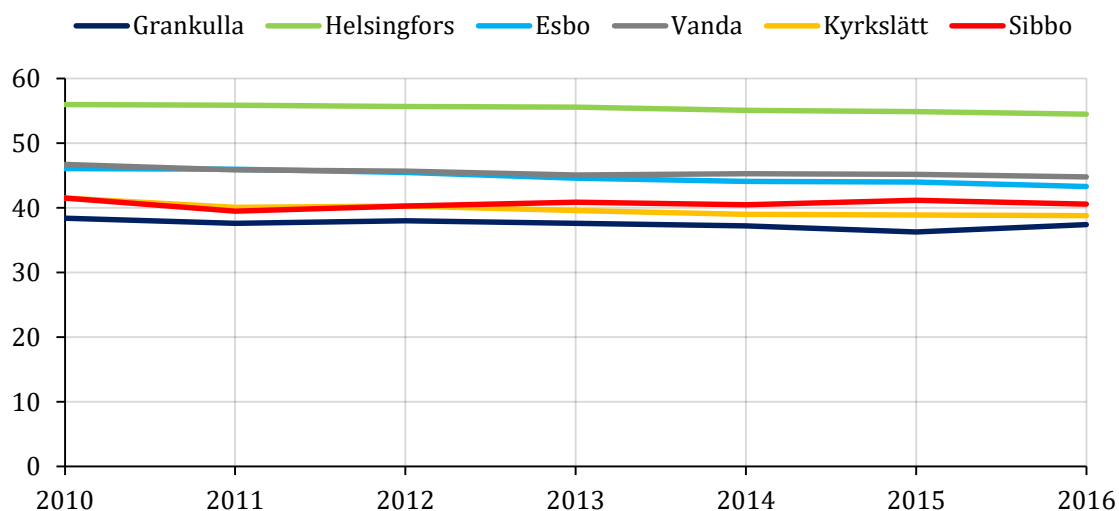
Hemmaboende personer i åldern 75 år och över, % av befolkningen i samma ålder:

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

Under observationsperioden har andelen personer som fyllt 75 år ökat i befolkningen. Grankulla har även en proportionellt sett större andel åldrande befolkning än jämförelsekommunerna. I Grankulla utvecklar staden hemvården samt förebyggande och rehabiliterande tjänster. Seniorerna kan bo hemma länge: upp till 93 procent av dem som fyllt 75 bor ännu i eget hem.

Ensamboende i åldrarna 75 år och över, % av bostadsbefolkningen i samma ålder

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

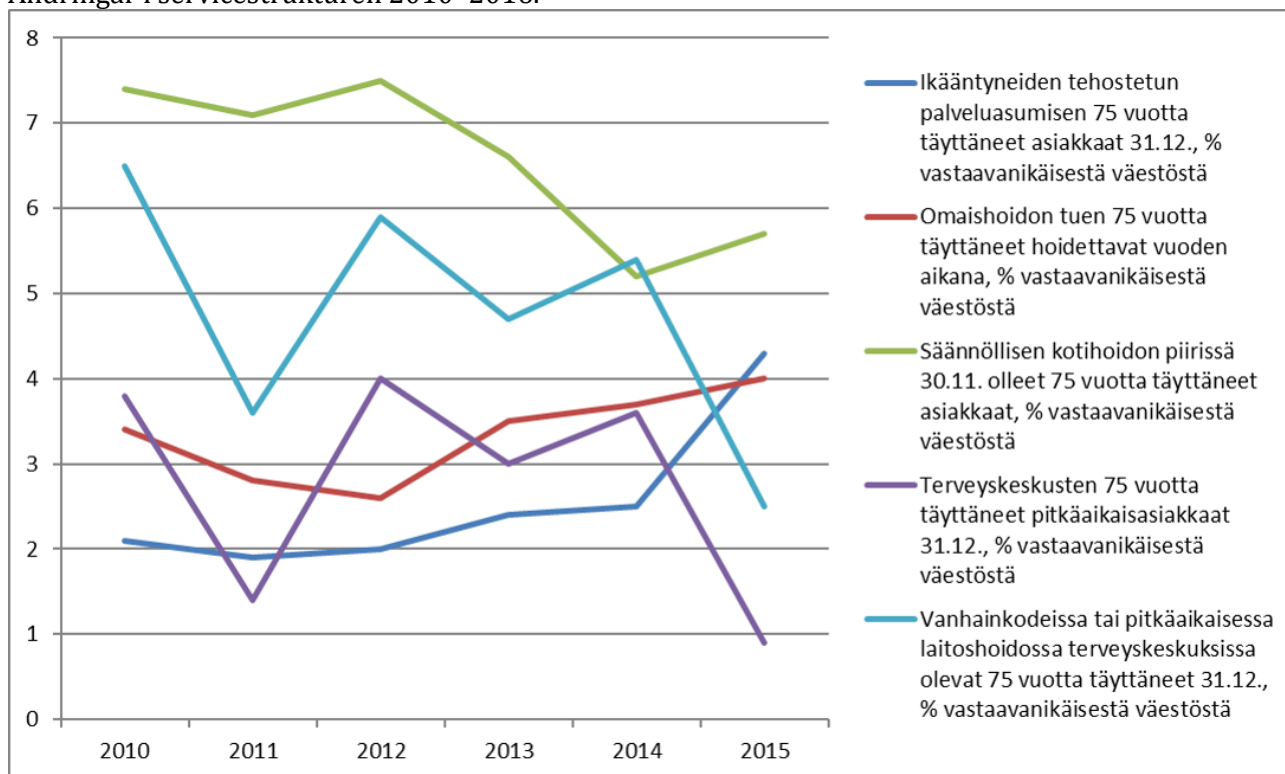
Jämfört med jämförelsekommunerna finns det få seniorer som bor ensamma i Grankulla. År 2016 bodde 37,4 procent av befolkningen som fyllt 75 år ensamma.

Äldreomsorgen

Under fullmäktigeperioden har fokus legat på att förnya servicestrukturen inom äldreomsorgen och utveckla hemvården. Planeringskedet av saneringen och tillbyggnaden av servicecentret Villa Breda fortgår i

samarbete mellan alla sektorerna. Projektet inleddes 2014. Äldreomsorgen går igenom en omfattande strukturförändring: Villa Anemone omvandlades till en enhet för resursförstärkt serviceboende år 2015, verksamheten vid åldringshemmet Villa Breda upphörde 2016 och verksamheten vid Ekkulla bäddavdelning upphörde i mars 2017.

Ändringar i servicestrukturen 2010–2016.

Källa: Sotkanet, THL, 2017.

I denna helhet ingår en reform av hemvården och hemrehabiliteringen samt stödtjänsterna för främjandet av hälsa och välfärd. Ett omfattande nätverk för äldreomsorg har byggts upp i Grankulla. En grupp enligt Vänkretsmodellen från Centralförbundet för de gamlas väl inledde mötesverksamhet på biblioteket under hösten 2016.

Hälsokontroller för närståendevårdare infördes i Grankulla våren 2016. I inledningsskedet riktades kontrollerna till personer över 65 bosatta i Grankulla som hade varit närståendevårdare i minst två år. Arbetet med att utveckla hemrehabiliteringen och den palliativa vården, samt utnyttja verksamhetens kontaktytor med Esbo sjukhus, har inletts. Detta kommer att förbättra möjligheterna att ge vård med god kvalitet även i livets slutskede.

Fysioterapin ordnar grupper en gång i veckan som bidrar till att upprätthålla funktionsförmågan. I träningsalen erbjuds möjlighet till fri eller ledd träning. Yngre klienter har handletts i att göra upp ett eget träningsprogram för gymträning. Fysioterapin har också ledda grupper med fokus på vård och förebyggande av sjukdomar i stöd- och rörelseorganen, t.ex. nack-, rygg- eller bäckenbottenträning samt viktkontroll.

- T.ex. 2016 deltog sammanlagt 135 klienter i gruppverksamheten, antalet besök var sammanlagt 1543, dvs. i genomsnitt 11 besök per klient.
- År 2016 gjordes sammanlagt 1763 besök för fri träning i hälsostationens träningsal. Antalet klienter för den fria träningen var ca 80, dvs. i genomsnitt 22 besök per klient.
- Det finns särskilda ledda grupper för klienter med neurologiska sjukdomar. Grupperna har mötts en gång i veckan under höst- och vårterminen och haft sammanlagt 14 klienter.

Hjälpmedelsservicen syftar till att stödja klientens funktionsförmåga och hjälpa klienten att klara sig hemma på egen hand. Med hjälpmedel kan man förbättra försvagad funktionsförmåga på grund av handikapp, sjukdom eller åldrande. År 2016 hade hjälpmedelsservicen sammanlagt 221 klienter med sammanlagt 345 besök.

Enheten för resursförstärkt serviceboende Villa Anemone deltog hösten 2015 i THL:s ASLA-undersökning. Enkätfrågorna mätte den upplevda vårdkvaliteten ur klientperspektiv. Enkäten på Anemone besvarades av 18 egenvårdare och 9 anhöriga till klienter. Jämfört med medeltalet för alla svar (alla privata och offentliga

producenter av dygnet-runtvård) fick Villa Anemone bra poäng. Skalan för svaren var 1–4: 1 Aldrig, 2 Ibland, 3 Oftast, 4 Alltid. I tabellen nedan visas medeltalet för svaren från Villa Anemone jämfört med medeltalet för alla serviceproducenter. Resultat som är bättre än medeltalet är märkta med grönt, de som är lika med medeltalet med gult och sämre resultat med rött. Medeltalen presenteras enligt frågekategori och svaren har delats upp enligt vårdare eller anhöriga som respondenter.

Klienternas syn på vårdkvaliteten, resultat av ASLA-undersökningen

	Egenvårdare, Villa Anemone	Egenvårdare, alla offentliga och privata service- producenter	Anhöriga, Villa Anemone	Anhöriga, alla offentliga och privata service- producenter
Rätten till privatliv	3,9	3,4	3,5	3,4
Mat/måltider	3,8	3,0	3,1	2,8
Trygghet	4,0	3,5	3,7	3,5
Bekvämlighet, dagligt liv	3,8	3,0	2,9	2,9
Dagligt beslutsfattande (autonomi)	3,7	3,0	2,8	2,8
Uppfyllelse av behov	3,9	3,3	3,5	3,2
Möjligheter att vara aktiv	3,7	2,9	2,8	2,6
Människorelationer och vänskap	3,8	2,8	2,4	2,5

Källa: ASLA-undersökningen, THL 2015.

Fritidstjänster

Staden erbjuder mångsidiga aktiviteter för seniorer och grupper med särskilda behov. De svensk- och finskspråkiga läsecirklarna som startade på biblioteket 2011 fortsatte under hela fullmäktigeperioden. På biblioteket kan man också låna gångstavar, och man kan spela utomhusschack i parken bakom biblioteket. Tjänsten Seniorinetti riktar sig särskilt till äldre personer som behöver handledning i användningen av dator, pekplatta, internet o.dyl. Biblioteket samarbetar också med församlingarna och tredje sektorn; bland annat Uudenmaan Martat och Väestöliitto har ordnat evenemang för seniorer på biblioteket.

Tillgängligheten har också beaktats i bibliotekets verksamhet: en kartläggning gjordes 2014, efter vilket en ramp installerades vid bibliotekets huvudentré så att man lättare kan ta sig in med rullstol. År 2014 utvecklades tjänsterna för seniorer genom att man började samarbeta med specialbiblioteket Celia. Ljudböckerna från Celia finns till för alla som har svårigheter med att läsa tryckta böcker till följd av t.ex. lässvårigheter, sjukdomar, skador mm.

Den riksomfattande SeniorSurf-dagen har firats också tidigare, men 2015 assisterade gymnasieelever i arrangemangen. Under dagen erbjöds handledning i IT-relaterade frågor särskilt för seniorer. Det finns planer på att i framtiden göra verksamheten mer regelbunden.

Biblioteket betjänar också hemtjänstklinter. Hemtjänsten är avsedd för Grankullabor som inte kan ta sig till biblioteket på grund av skada, sjukdom eller hög ålder. Det material som klienten har reserverat levereras hem en gång i månaden. Samtidigt returneras det material som klienten inte längre behöver.

Det finns också ett mångsidigt utbud ledd motion för seniorer. De timmar som riktar sig särskilt till seniorer har varit populära och haft många deltagare.

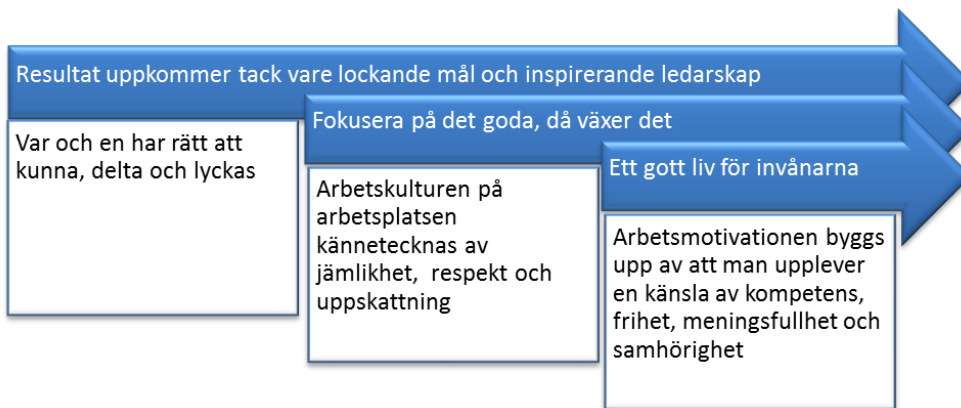
Ledd motion som riktar sig till stadens seniorer

	2014	2015	2016
Vattenmotion för seniorer	388	416	350
Konditionsträning för seniorer	233	379	535
Gymträning för seniorer	314	504	500

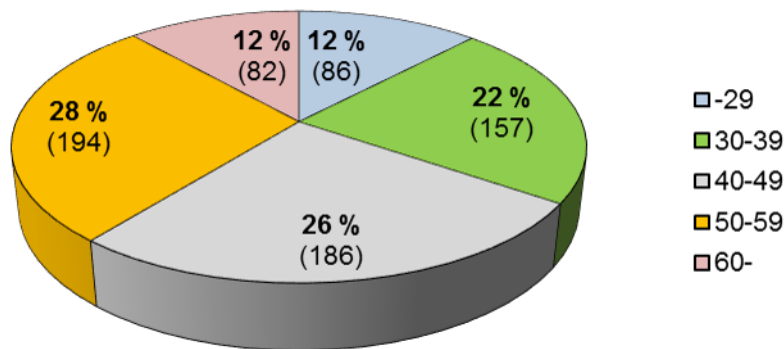
Källa: Stadens egen statistik

2 2 Stadens personal och ekonomi

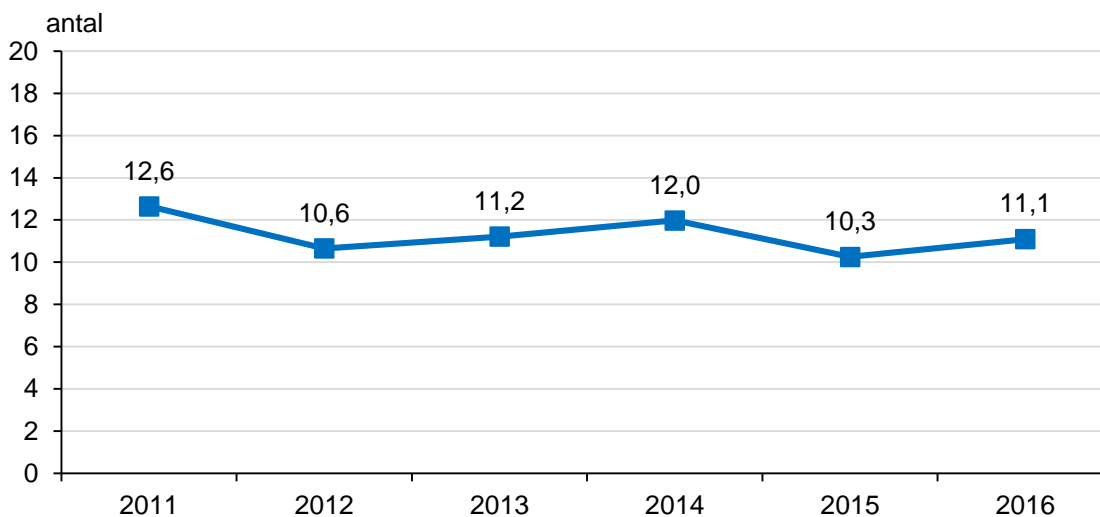
Stadens principer för personalledning

Personalens åldersfördelning 2016

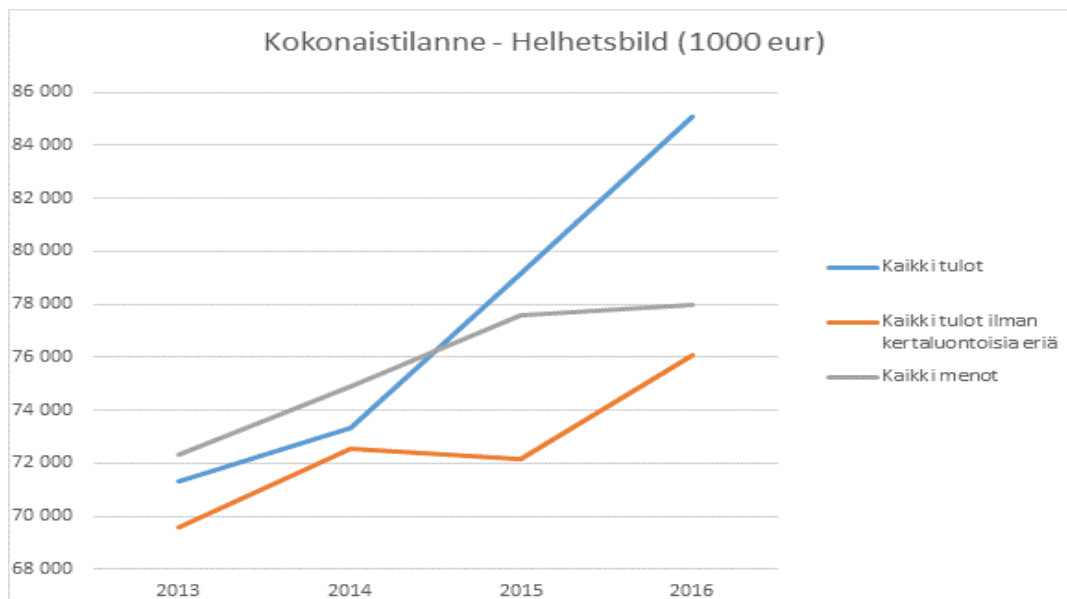

Sjukfrånvaro per person 2011–2016

De främsta orsakerna till sjukfrånvaro var luftvägsinfektioner och sjukdomar i stöd- och rörelseorganen. Under den senaste tiden har orsaker som handlar om mental hälsa ökat. Personalens uppfattning och erfarenheter av arbetsförhållandena, inkl. ledningen, undersöks med hjälp av enkäter och arbetsplatsutredningar. Upplevelsen av arbetets betydelse stärks genom öppenhet och delaktighet i ledningen, dvs. att man tillsammans bedömer och definierar arbetsgemenskapens verksamhet i relation till de mål som har satts upp för den.

Ekonomi

Källa: Stadens egen statistik

Grankulla stads utgifter har ökat kraftigt under de senaste åren. Under 2016 var ökningen i utgifterna inte lika stark längre. Staden har lyckats bromsa ökningen av utgifterna, men utvecklingen borde ännu fortsätta. Det är viktigt att få ner utgifterna till en nivå där de är lägre än inkomsterna exklusive poster av engångskaraktär såsom vinster från markförsäljning. Detta är ett mycket viktigt mål för de kommande åren, eftersom inkomsterna från markförsäljning kommer att minska, liksom också stadens övriga inkomster.

3 Utvärdering av insatsområdena, målen och åtgärderna

1. Sammanfattning

I Grankulla bor Finlands friskaste och mest välutbildade befolkning, som aktivt deltar i beslutsfattandet. Välfärdens avigsida är de stora inkomstskillnaderna, som kan underminera den sociala kohesionen och mobiliteten samt påverka befolkningens välbefinnande. Kommunens centrala uppgift utöver att främja välbefinnande är att minska på hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper. Försämringen i barnfamiljernas situation är särskilt oroväckande; användningen av utkomststöd har ökat bland barnfamiljer och andelen ensamförsörjare ökar. Kommunen har reagerat på situationen genom att ordna tjänster med låg tröskel, som minskar användningen av de "tyngre" tjänsterna och förebygger att problemen ackumuleras. Mer av denna typ av verksamhet borde utvecklas i framtiden och etableras som en del av kommunens normala verksamhet. Den växande befolkningen med invandrarbakgrund måste också beaktas i planeringen av tjänsterna. Långtidsarbetslösa och närstående vårdare erbjuds förebyggande hälsoundersökningar, och flyktingar som flyttar in erbjuds riktade undersökningar.

Största delen av barnen och ungdomarna i Grankulla trivs bra i skolan. Både eleverna inom den grundläggande utbildningen och i gymnasiet har en god nivå av kunskaper och välbefinnande. Problemet ligger i att det förekommer både skolstress och skoltrötthet. Ungdomsgarantimodellen har förnyats och åtgärderna har lett till minskad ungdomsarbetslöshet.

Det finns goda möjligheter till olika fritidssysselsättningar i Grankulla och ungdomarna har en aktiv fritid. Möjligheterna till olika former av sport och motion är mångsidiga och motionstjänster med låg tröskel erbjuds till invånare i alla åldrar. Ett oroväckande drag är det ökade bruket av rusmedel bland de unga. Enligt skolhälsoenkäten har alkoholbruket bland högstadieläverna ökat, och mer än hälften av gymnasieeleverna uppger att det är lätt att få tag på droger. Däremot verkar rökning och snus användning ha minskat avsevärt. Verksamhetsmodellerna inom det förebyggande rusmedelsarbetet måste göras klarare och man måste säkra att vikten av alkohol- och drogfrihet uppmärksammas i all stadens verksamhet.

Grankulla har ett livligt och mångsidigt föreningsliv och föreningarna samarbetar nära med stadens sektorer. Grankullaborna upplever att de blir betjänade på båda inhemska språken och undersökningar visar att Grankulla har det bästa språkklimatet i hela landet. I nuläget är Grankullaborna inte nöjda med serviceutbudet i centrum och önskar sig fler alternativ. Också mer bostadsalternativ för olika livssituationer och hyresbostäder har efterlysts. Ett särskilt problem är bristen på tillgängliga (handikappanpassade) bostäder, och i nuläget finns det ca 200–250 trappuppgångar utan hiss i Grankulla. Staden ligger också efter målen inom ARA-bostadsproduktionen. Utbyggnaden och utvecklingen av centrum går dock framåt, vilket kommer att ge en avsevärd ökning i serviceutbudet. Överlag anser Grankullaborna att deras miljö är trivsamt, lugnt och tryggt, och de flesta av dem som flyttar bort från staden eller in till staden kan tänka sig att rekommendera Grankulla som boendemiljö.

Grankulla har en särskilt hög demografisk försörjningskvot, vilket huvudsakligen beror på den stora andelen åldrande befolkning. Grankullaseniorerna deltar aktivt i olika fritidssysselsättningar och har en god funktionsförmåga. Villa Bredaområdet, som färdigställs 2018, stöder också seniorernas välbefinnande och stärker sammanhållningen. Det är viktigt att erbjuda mångsidiga idrotts- och kulturtjänster och ge stöd för föreningsverksamheten även i framtiden.

2. Hälsöfrämjande inom sektorerna

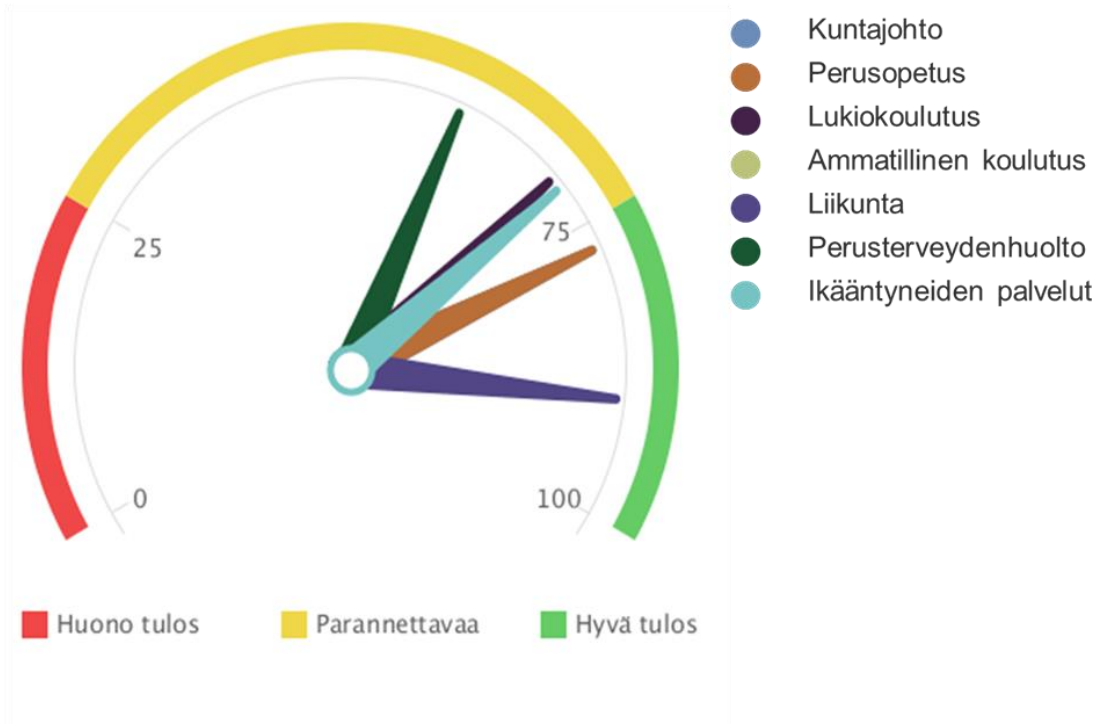
TEAvisari är en nättjänst som THL tillhandahåller och som visar riktningen för det hälsöfrämjande arbetet i kommunerna. Tjänsten stöder kommunernas, regionernas och skolornas planering och styrning av hälsöfrämjande verksamhet.

Hälsöfrämjande aktivitet mäts inom TEAvisari inom följande områden:

- primärvård
- grundläggande utbildning
- gymnasieutbildning
- yrkesutbildning
- motion och idrott
- kommunledning
- Äldreomsorg

Hälsofrämjande aktivitet i Grankulla år 2016:

Terveystedistämisen aktiivisuus : Kauniainen 2016

Terveystedistämisen aktiivisuus : Kauniainen 2016

	Kauniainen	Espoo	Vantaa	Sipoo	Koko maa
Terveystedistämisen aktiivisuus	74	73	80	66	70
Kuntajohto	77	94	93	69	74
Perusopetus	77	70	68	65	69
Lukiokoulutus	70	..	75	..	70
Ammatillinen koulutus	67
Liikunta	90	62	80	43	69
Perusterveydenhuolto	60	65	84	67	67
Ikäntyneiden palvelut	71	75	89	81	74

Hälsofrämjande aktivitet i Grankulla 2008-2016:

Terveystiedustämisen aktiivisuus : Kauniainen 2008-2016

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Terveystiedustämisen aktiivisuus	74	72	70	63	67	69	63	60	47
Kuntajohto	..	77	..	81	..	90
Perusopetus	..	77	..	64	..	72	..	73	..
Lukiokoulutus	70	..	64	..	63
Ammatillinen koulutus
Liikunta	90	..	75	..	72	..	59
Perusterveydenhuolto	60	..	67	..	36	..	57	..	47
Ikääntyneiden palvelut	71

Grankulla stads index för hälsofrämjande aktivitet (TEA) har genomgående stigit och låg år 2016 på 74 (72 år 2015, 70 år 2014, 63 år 2013). Bra resultat har nåtts inom kommunledning (77), grundläggande utbildning (77) och motion och idrott (90). Inom de övriga områdena kan resultaten förbättras.

3. Indikatorer för välbefinnande i programmet Hälsa 2015

Målen inom Hälsa 2015				
Indikator	2008	2010	2013	2015
Klienter inom barnskyddets öppenvård, 0-7-åringar under året, % av befolkningen i samma ålder	2,1	0,8	3,6	0,9
17-24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder	6,2 %	7,2 %	6,3 %	6,2 %
Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9	18 %	16,50 %	14,4,%	10,8 % (*2017)
Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	12 %	13 %	4 %	7 %
Personer med rätt till specialersättningsgilla läkemedel % av befolkningen	17,6 %	17,6 %	18,6 %	18,6 %
Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder	91,20 %	91,30 %	92,50 %	92,90 %

4 Slutsatser och åtgärdsförslag

Starka sidor

- Trygg, lugn och barnvänlig miljö
- Utbyggandet och utvecklingen av centrum går framåt
- 99 % av dem som flyttat till Grankulla och 94 % av dem som flyttat bort kan rekommendera staden
- Välutbildade invånare, de friskaste i Finland
- Ökande internationalitet: 2016 representerade invånarna sammanlagt 73 olika nationaliteter med sammanlagt 59 olika modersmål.
- Levande tvåspråkighet
- Mångsidigt utbud av idrotts- och kulturtjänster
- Aktivt föreningsliv och etablerade samarbetsformer stöder välbefinnande och hälsa samt sammanhållning i alla åldersgrupper
- Lågtröskeltjänster för barnfamiljer har förebyggande verkan och minskar behovet av "tyngre" tjänster
- Eleverna i både den grundläggande utbildningen och gymnasiet har lärande och kunskap på god nivå
- Unga har en aktiv fritid; särskilt sport och motion är populära
- Åtgärderna inom ungdomsgarantin har minskat ungdomsarbetslösheten
- Villa Bredaområdet ger möjlighet att mångsidigt utveckla äldreomsorgen till en servicehelhet som stärker välbefinnande och sammanhållning

Utvecklingsbehov

- Begränsat serviceutbud i centrum i nuläget
- Bostadsutbudet inte mångsidigt nog; brist på tillgängliga (handikappanpassade) bostäder
- Barnfamiljer/föräldraskap: andelen barnfamiljer minskar; andelen ensamförsörjare ökar; antalet barnfamiljer som behöver utkomststöd ökar
- Rusmedelsbruket har ökat bland högstadieläverna och förekommer i stor utsträckning även bland gymnasieeleverna jämfört med hela landet
- Barn och unga trivs i skolan men upplever skoltrötthet och stress
- Åldersstrukturen och den höga försörjningskvoten; å andra sidan är seniorerna aktiva och har god funktionsförmåga

DEL II VÄLFÄRDSPLAN FÖR FULLMÄKTIGEPERIODEN 2017–2020

- 1 Insatsområden och riktlinjer i kommunstrategin
- 2 Skilda program och planer för att främja välbefinnandet
- 3 Valfärdsplanen

DEL III BEHANDLING I FULLMÄKTIGE

5 Planen uppgjord av:

6 Godkännande av planen